

ДНЕВНИКЪ

(Стенографически)

на

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ ТРЕТЯ РЕДОВНА СЕССИЯ.

XXXIV-о ЗАСЪДАНИЕ, СЪБОТА 28 НОЕМВРИЙ 1881.

(Начало въ 12 часа 30 мин. послѣ пладнѣ подѣ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя Г. Груева.)

Прѣд.: (Звъни.) Засѣданнето е отворено. Г-нъ Секретаръ ще прочете списъкътъ на прѣдставителитѣ.

Секр. Гуневъ: (Прочита списъкътъ на прѣдставителитѣ.)

Прѣд.: Присѣтствующи членове 42, отсъствающии 12.

Секр. Гуневъ: Отсъствуватъ съ отпускъ 4: Минковъ, Митр. Панаретъ, Отецъ Тилевъ и Д. Аргириади; безъ отпускъ 8: Аристагесъ, Н. Бояджиевъ, Гр. Филиппополскій, Мюфти Ефенди, Н. Кръстевъ, Рабинъ Ефенди, Фр. Рейнолди и Д-ръ Чомаковъ.

Прѣд.: Секретарътъ ще прочете протоколътъ отъ миналото засѣданне.

Секр. Гуневъ: (Прочита протоколътъ отъ XXXIII засѣданне.)

Прѣд.: Има ли нѣкой да направи нѣкаква забѣлжка?

Д. Бояджиевъ: Неможахъ да чуя въ протоколътъ кой Бояджиевъ е писанъ отсъствающъ: да ли Н. Бояджиевъ или Д. Бояджиевъ.

Секр. Гуневъ: Н. Бояджиевъ.

Нейчовъ: Има да забѣлжа нѣколко думи за Г-на Чомакова, който когато дойде направена бѣше проверката така щото . . . .

Прѣд.: За кога говорите Г-нъ Нейчовъ? (*Нейчовъ*: за днесъ.) Утрѣ можете да направите забѣлжка на Г-на Д-ра Чомакова.

Минуваме на дневний редъ.

Г-нъ Секретаръ ще прочете съдържанието на нѣкои прошения до Обл. Събрание.

Секр. Гуневъ: (Чете:) Бръчмарското съсловие отъ гр. Пловдивъ се оплаква отъ фин. управление, че тука имъ се земало по-голъмо даждие отъ колкото на събратията имъ въ Станимака. Молятъ Събранието да дигне тая неправда.

2-о Жителитѣ отъ с. Лаваница (Рупчоска околия.) се оплакватъ отъ акц. управление въ Станимака, което имъ земало десетъкъ не само отъ продажната цѣна на дървата,

но и отъ разноските, които сж ставали върху тѣхъ. Тъ молятъ Събранието да подѣйствиува да се дигне тая неправда.

3-о Гл. Прокуроръ Ижевлоцкий се оплаква отъ Г-на Дир. на Правосъдието, за гдѣто отказалъ да се съобрази съ прѣдварителний рапортъ на изсѣдванието на дѣлото му и почналъ самъ да съчинява противъ него обвинителенъ актъ. Той протестира противъ тая произволна постапка на Г-на Дир. на Правосъдието и моли Събранието да прѣпорѣча на правителството, щото изсѣдванието му да неизлиза отъ законнитѣ граници, та да може частъ по-напрѣдъ да излѣзе отъ неспособното положение въ което е поставенъ.

4-о Дим. Янакиевъ отъ с. Сестримо (Пещерска Околия) се оплаква отъ Баронъ Хиришовата компания, че му земали по 15 % данѣкъ върху дървеный материялъ изъ своето притѣжаніе. Моли Събранието да подѣйствиува гдѣто трѣбва, за да се прѣкъснатъ злоупотрѣбленията и беззаконията които рѣчената комисиия прави на жителитѣ около Бѣловчкитѣ мѣстности.

5-о Дона Петрова вдовица отъ Аджаръ, явява, че синъ ѝ и Димитръ опълченецъ умрѣлъ въ послѣднитѣ приключения и имала едно дѣте на 6 год. което нѣмала съ що да го прѣхранява. Моли да ѝ се отпусне една помощъ.

6-о Кметътъ отъ IV часть на Гр. Пловдивъ явява, че при предаването на миналогодишний десѣтъкъ се показало единъ недомѣкъ отъ 42 кила, които Пловдивскій бирникъ настоявалъ да иска. Моли Събранието да направи потребното за да не имъ се иска помѣнатий излишѣкъ.»

Прѣдсѣд. : Тия прошения ще се проводятъ на прош. комисиия. Има прошения за отпускъ.

Секр. Гуневъ : (Чете :) «Г-не Прѣдсѣдателю !

Тѣй като нѣкои работи не ще ми позволятъ да засѣдавамъ на 30 Ноемвр. и 1-й Декемврий, моля да ми се даде отпускъ. (подп.) *Найденевъ*.»

Д-ръ Хакановъ : Азъ мисля Г-да, че понеже сессията наближава да се свърши, лошо ще бѣде да даваме отпускъ на прѣдставителитѣ, защото можемъ да дочакаме день да нѣмаме нуждното число депутати. Заради това азъ съмъ противъ отпускътъ.

Ив. Ст. Гешевъ : Человѣкътъ си има работа и азъ моля да го нелишаваме отъ работата му.

Милковски : Както на мнозина дадохме отпускъ, тѣй и на Г-на Найденева трѣбва да дадемъ; защото, ако нѣмаше важна работа, той не би искалъ отпускъ. Затова азъ съмъ на мнѣние да му се даде.

Юруксвъ : Азъ мисля, че тия които направиха забѣлка се убѣдиха и си отгълиха думата.

Д-ръ Хакановъ : Отгъглямъ си прѣдложението.

Прѣдсѣд. : Приема ли Събранието да се даде на Г-на Найденева отпускъ за 30 Ноемвр. и 1-й Декемврий ? (Приема).

На дневний редъ дохожда : прочитаніе рапортътъ на прошетарната комисиия. Моля Г-на рапортера да завземе мѣстотоси .

Докладчикъ Сталбуловъ : (Чете) :

РАПОРТЪ НА КОМИССИЯТА ЗА ПРОШЕНИЯ.

Комисиията за прошения задѣлжена отъ Вътрѣшний Правилникъ да дава отчетъ за разгѣдванитѣ прошения, има честь чрѣзъ настоящий си рапортъ да прѣдстави резолюциитѣ, спорѣдъ както слѣдватъ :

1-о Прошението на Бончо Боевъ отъ Котелъ, студентъ отъ II курсъ на юридическия факултетъ въ Московскій университетъ, съ което моли Събранието да му се отпусне едно пособие за да си свърши курсътъ. При това се чуди какъ Дирекцията на Просвѣщеніето дава стипендии на ученици, които имали пособие и отъ Княжеството. Той казва още, че има по-голямъ право за стипендия отъ колкото братътъ на Директорътъ на Финансиитъ.

За настоящето прошение комиссията е на мнѣние да се прѣпроводи до Дирекцията на Просвѣщеніето съ прѣпорѣка да го вземе въ внимание и да удовлетвори просителя: 1-о ако изпълнява изискуемитъ условия и приема задълженията прѣдвидени въ правилника за стипендиитъ и 2-о ако има още сума на разположение. При това прѣпорѣчва на Дирекцията на Просвѣщеніето да обръща сериозно внимание при раздаването на стипендии за да се даватъ на момци, които дѣйствително се нуждаятъ, а не и на ония, които иматъ възможность да свършатъ науката си съ свои разноси.

2-о Прошението на нѣколко жители отъ г. Пловдивъ, които се оплакватъ отъ произвола на селениитъ, че си пускали добитъцитъ въ лозята имъ и имъ правили голѣми пакости. За това молятъ Събранието да изработи единъ законъ по тоя въпросъ.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тъй като има вече единъ правилникъ чрѣзъ който се урѣжда запазването на полскитъ имущества.

3-о Прошението на Атанасъ Найденовъ отъ г. Одринъ живущъ въ Стара-Загора, който като явява, че прѣзъ мѣсець Юния станалъ порѣчителъ на Италианеца Петръ Спадечили отъ Генуа, прѣдприимачъ на Казанлъжската Жандармерийска казарма, който дошълъ въ невъзможность да съгради казармата съ количеството 45,000 гр., а прѣдприимачътъ довършилъ казармата. За това моли Областното Събрание да имъ се заплати 180 лири турски повече отъ опрѣдѣленото количество, защото иначе се опрощавали.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, понеже никой не е караъ просителя да става порѣчителъ на прѣдприимачътъ.

4. Прошението на Найденъ Ганчевъ отъ Копривщица, опълченецъ, раненъ тѣжко въ дѣсенъ кракъ и неспособенъ за работа, който моли Обл. Събрание да му отпусне една пенсия, съ която да може да се прѣпитае.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се прѣпроводи до Дирекцията на Финансиитъ да удовлетвори просителътъ, ако той подпада въ условията прѣдвидени въ правилникътъ за пенсиитъ на опълченцитъ.

5. Прошение на Старейшинскій Съвѣтъ на село Маджери (Стремска околия) съ което се оплакватъ че нѣмали пасбища за да пасатъ добитъкътъ си и да имъ се позволи да сѣкатъ дърва отъ правителственната кория, понеже прѣди три години имъ се е запрѣтило.

Комиссията е на мнѣние да се прѣпрати това прошение до Дирекцията на Общитъ Сгради, да одоветвори просителитъ ако оплакванията имъ сж справедливи.

6. Прошение на нѣколко души расили при правителствениитъ учреждения въ Татаръ Пазарджикъ, които молятъ Об. Събрание да имъ увѣличи заплатата.

Комиссията е на мнѣние това прошение да се остави безъ послѣдствие.

7. Прошение на Рашка Кръстевъ отъ Копривщица опълченецъ, който моли Об. Събрание да му отпусне една пенсия за прѣхрана, понеже е билъ неспособенъ за работа вслѣдствие на ранитъ си.

Комиссията е на мнѣние това прошение да се прѣпроводи до Дирекцията на Финансиитъ да удовлетвори просителътъ ако той изпълнява условията на правилникътъ за пенсиитъ на опълченцитъ.

8. Прошение на 17 души жители отъ селото Елхово Казанлъжка околия, които се оплакватъ, че данъка върху прихода имъ билъ разхвърленъ съвсѣмъ несправедливо отъ комиссията назначена по уписването на тоя данъкъ и молятъ Обл. Събрание да подѣйствува прѣдъ надлѣжното мѣсто за да се прѣглѣда изново расхвърлянието на данъка върху прихода.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тъй като за тая цѣль има особенно законъ и тѣ трѣбваше да постѣпятъ споредъ него.

9. Двѣ прошения отъ което едното отъ Месемврия, второто отъ осемъ села отъ сегашната Анхиялска околия около Месемврия съ които искатъ първитъ да се отвори една администр. околия и вторитъ прѣмѣстванието на околията въ Месемврия, тъй като както интереситъ така и улеснението имъ щѣло да бѣде по-изгодно.

За тия двѣ прошения комисията, като зема прѣдъ видъ умѣтността на оплакванията на жителитѣ отъ рѣчениѣ мѣстности, е на мнѣние да се прѣпорѣчи на Дирекцията на Правосъдието, за да се отвори единъ сѣдебенъ участѣкъ въ г. Месемврия.

10. Прошението на Л. Павлитовичъ, бившій подпоручикъ въ жандармерията съ което като явява, че прѣзъ мѣсецъ Януарий го исключили изъ служба, моли Събранието или да му се заплати слѣдующето обезщетение или да се настани пакъ на служба.

За това прошение комисията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тъй като не заслужава Област. Събрание да се занимава и губи врѣме съ такава личностъ.

11. Прошението на Кметството и Училищното настоятелство въ г. Сопотъ съ което излагатъ, че училището имъ било много тѣсно, за да помѣстятъ 700 ученика и 350 ученички; затова молятъ Събранието да имъ се отпусне едно пособие споредъ законътъ, тъй като новото имъ здание за училище, което ще правятъ щѣло да излѣзе на 194,000 гроша, а имали само 50,000 гр.

За това прошение комисията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Просвѣщеніето, за да извърши потребното споредъ законътъ за подобни случаи.

12. Прошението отъ с. Чешнигиръ съ което искатъ да имъ се отстъпи и тѣмъ часть отъ правителств. Чешнигирски мери, както се отстъпило една часть отъ нея и на село Богоридово.

За настоящето прошение комисията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Финанциитѣ, за да удовлетвори просителитѣ ако оплакванията имъ сѣ справедливи.

13. Прошението на кметовѣтъ на грѣцката и турска община отъ с. Кукленъ Конушка околия, съ което излагатъ, че съсѣдитѣ имъ заплатили десѣтъка и гроздието по $5\frac{1}{2}\%$, а тѣхний околийскій бирникъ събралъ половината отъ десѣтъка на гроздието по $5\frac{1}{2}\%$, а другата половина искалъ по $6\frac{1}{2}\%$, затова молятъ Обл. Събрание да се земе десѣтъка тъй както се е земалъ и отъ другитѣ села.

За настоящето прошение комисията е на мнѣние да се препроводи до Дир. на Финанциитѣ съ препорѣка да го земе въ внимание и да удовлетвори просителитѣ, ако оплакванията имъ сѣ справедливи. —

14. Прошението на Кръмарското съсловие отъ г. Пловдивъ, съ което явяватъ, че слѣдъ описванието на вината имъ, тѣ сѣ пакъ принудени да зиматъ бжлетъ отъ акцизното управление за всѣки купувачъ по 40—50 оки вино, било за въ градътъ или да се износи изъ градътъ, то за да се вдигне това затруднение, както на акцизното управление тъй и на тѣхъ, молятъ Събранието да се распореди, щото слѣдъ исписванието на вината имъ изцѣло, всѣкой да се задължи да си заплати митото щото отъ послѣ да се непринуждаватъ да зиматъ билети за всѣки 30—40 оки вино.

За това прошение комисията е на мнѣние да се препроводи до Дир. на Финанциитѣ, за да го земе въ внимание, и ако описванията на просителитѣ сѣ справедливи да се удовлетвори.

15. Прошението на Стоянъ Николовъ Кметъ въ с. Долна-бана, Панагюрска околия, съ което като излагатъ, че околийскій началникъ имъ задрѣтилъ да си сѣбкатъ дърва отъ балталжкѣтъ за който притѣжавали законни документи, молятъ Обл. Събрание да имъ позволи да се ползватъ отъ балталжкѣтъ си.

За това прошение комисията е на мнѣние да се прѣпрати до Дир. на Общитѣ Сгради да го земе подъ внимание и ако оплакванията имъ се справедливи да ги удовлетвори.

16. Прошение на жителитѣ отъ Ново-Загорската околия като се оплакватъ, че сѣ съинпани и опропадени въ слѣдствие на войната и днесъ, по причина на това си положение, сѣ принудени да продадатъ и послѣдната си риза отъ гърбътъ; за това молятъ Обл. Събрание да покаже милость къмъ тѣхъ, щото да имъ се опрости лихвата за петъ год. на кредититѣ, що дължатъ на земледѣлческата касса отъ днесъ.

Комисията мисли, че тъй като се гласува законъ за земледѣлческитѣ касси, по който каситѣ оставатъ подъ вѣдомството на Гл. сѣвѣтъ, Обл. Събрание не ще може да удовлетвори просителитѣ, обаче мисли да препорѣчи на правит. щото да се подѣйствова да имъ се отпусне поне за петъ години до приспособението на закона.

Прошението на 35 души опълченци, отъ г. Сливенъ, които като излагатъ трудовѣтъ и жертвитѣ, които сѣ направили за свободата ни, молятъ Събранието да се погрижи за улучшение положението имъ.

Комисията като счита за справедливи исканията на подписавшиѣ реченото прошение, прѣпорѣчва на правителството да се постарее щото колкото се може по-скоро да се рѣши въпросътъ за

улучшението на опълченците съ единъ правилникъ, за който и Пост. Комитетъ е вече занимавъ правителството.

18-о Прошението на Георги попъ Становъ старъ опълченецъ отъ г. Сливенъ, който моли да му се даде службата на Полицейски Комиссаръ въ сѣщия градъ, тѣй като настоящий Комиссаръ можалъ да се занимава и съ търговия.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Вътрѣшнитѣ Дѣла, за да го вземе въ внимание и да удовлетвори просителя при първи сгоденъ случай.

19-о Прошението на Зоица Икономова отъ г. Сливенъ съ което като излага, че синъ и Георги билъ загиналъ като прѣдводителъ на възстаниците въ Панагюрското възстание, и тя сега останала въ плачевно състояние, моли Обл. Събрание да и се отпусне една пенсия за да прѣкара послѣднитѣ дни на живота си.

За настоящето прошение комиссията е на мнѣние да се испроводи на Дирекцията на Финанситѣ, за да се отпусне на просителката една помощ отъ десетъ лири турски.

20-о Прошението на Клисурското градско Кметство, съ което искатъ отпуснатото презъ миналата редовна сессия количество отъ 2,000 лири за разработването на розовитѣ имъ градини, което Г-нъ Директ. на Вътрѣшнитѣ Дѣла имъ задържалъ понеже нещали да се присѣдинятъ на Копривщенската околия, молятъ Областното Събрание да имъ отпусне сѣщото количество.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тѣй като Клисурци, ако биха имали нужда отъ помощ щѣха да я приематъ, когато имъ се даваше.

Тия сѣ Г-да Прѣдставители даденитѣ отъ комиссията резолюции които прѣдлагаме на Ваше приемане или отхвърляние.

Докладчикъ :

(под.) *Д. ИЛ. СТАМБОЛОВЪ.*

Прѣдсѣд.: Пристъпваме да разискваме прошенията едно по едно.

Секр. Гуневъ: (Чете): «1-о. Прошението на Бончо Боевъ отъ Котелъ, студентъ отъ II курсъ на юридическия факултетъ въ Московскій университетъ, съ което моли Събранието, да му се отпусне едно пособие, за да си довърши курсътъ. При това, той се чуди, какъ Дир. на Просвѣщението дава стипендии на ученици които имали пособие и отъ Княжеството. Той казва още, че има по-голямо право за стипендия, отъ полкото братъ на Дир. на Финанситѣ.

За настоящето прошение, комиссията е на мнение, да се препроводи до Директ. на Просвѣщението съ прѣпорѣка да го вземе въ внимание и да удовлетвори просителя: 1-о, ако изпълнява изискуемитѣ условия и приема задълженията прѣдвидени въ правилника по стипендиитѣ; 2-о, ако има още сумми на разположение. При това комиссията прѣпорѣчва на Дир. на Просвѣщението да обръща сериозно внимание при раздаването на стипендиитѣ, за да се даватъ на момци, които дѣйствително се нуждаятъ, а не и на ония, които иматъ възможность да свършатъ наукитѣ си на свои издръжки».

Прѣдсѣд.: Приема ли Събранието резолюцията на комиссията?

Нейчовъ: Незная да ли да приемемъ думата «испълнява условията». Таа дума е много обширна и незная да ли е права да я приемемъ тука. Г-да! Единъ студентъ е ученикъ, който отива въ какво да е училище да се учи и той додѣто не е ималъ единъ испитъ и нѣма доказателства, че той изпълнява условията, неможе да се приеме. По-напрѣдъ трѣбва да докаже, да ли е способенъ или не и тогава го приематъ или не приематъ. Следъ влизанието му въ университетътъ, само професоритѣ могатъ да докажатъ; но професоритѣ на всѣкъдѣ, иматъ обичъ, камъ своитѣ ученици и тѣ не ще кажатъ, че е недостоеенъ. Затова азъ ви урѣждамъ, че незная да ли може да стане истинска прѣвѣрка, за да се докаже за нѣкого, че заслужва благоволенieto на областта. Ако Събранието одобрява това, то е друго.

Из. Ст. Гешевъ: Азъ мисля, че първата точка отъ резолюцията на комиссията е доста умътна и вѣрвамъ, че Събранието е задоволено отъ нея, разбира се и Директора на Просвѣщението, именно, ако заслужа да му се даде пособие и ако Дирекцията има стипендии на разположение. (Директор. Груевъ: Нѣма!) Но азъ зехъ думата, за да поблагодаря на комиссията за добрата и обща забѣлжка, която прави въ своята резолюция, че трѣбва да се внимава нѣкакъ по-тъкно въ раздаването на стипендиитѣ или пособията, защото — както може да има извѣстие и почитаеми Г-нъ Дир. на Просвѣщението — много злоупотребления ставатъ въ Ист. Румелия въ това отношение. Азъ знамъ нѣколко примѣри Г-да, че единъ и сѣщъ студентъ или другъ нѣкакъвъ ученикъ въ странство, приема стипендия и отъ княжеството, а въ сѣщото врѣме и отъ Ист. Румелия, нѣщо, което не трѣбва да става и сръщу което трѣбва да се зематъ мѣрки. Какви мѣрки трѣбва да се зематъ, немога да кажа, защото не зѣмъ въ течението на тия работи, но повтарямъ, че Дир. на Просвѣщението трѣбва да земе мѣрки. Ще влѣзе ли въ сношение съ Министерството на Просвѣщението въ Княжество България, или ще земе ли други нѣкакви мѣрки, които не сѣ отъ естество да анкуражиратъ нашето правителство да дѣва на тогова или оногова, е въпросъ който остава да се рѣши отъ Дир. на Просвѣщението, за да удовлетвори и това справедливо желание на Събранието, защото Г-да има работи, които немогатъ да бѣдатъ освѣнъ отъ скандалиозенъ характеръ. Има хора, които си иматъ срѣдства, а отиватъ да се учатъ въ Русия или другагдѣ дѣ да е, като получаватъ стипендии и отъ тукъ и отъ Княжеството. Затова азъ мисля, че трѣбва да се зематъ мѣрки.

Дир. Груевъ: Г-да! Както знае почитаемото Събрание, стипендиитѣ се раздаватъ по единъ публ. админ. правилникъ. Тоя правилникъ опрѣдѣлява по какви стрѣкове на науката могатъ да се даватъ стипендии. По-ланскій публ. админ. правилникъ, нѣмаше стипендии по медицинската частъ, но по техническитѣ науки и пр. Колкото кандидати се прѣдставиха лани, отъ какъ прѣдставиха документи, които доказватъ, че сѣ били или че могатъ да влѣзатъ въ курсътъ, тѣмъ се раздадохъ каквито стипендии имаше опрѣдѣлени въ публ. адм. правилникъ. По медицинска частъ никой не се яви да иска стипендия, защото нѣмаше и стипендии за това означени.

Колкото за забѣлжката на Г-на Гешевъ, че нѣкои земали стипендии и отъ другагдѣ азъ ще му отговоря, че колкото стипендии сѣ дадени отъ Дирекцията, тѣ сѣ дадени на основание на свидѣтелствата отъ самитѣ факултети, които свидѣтелства доказватъ, че кандидатътъ нѣмалъ никакви срѣдства. На основание на такива свидѣтелства е ставало раздаването на стипендиитѣ и всичкитѣ до сега стипендиати иматъ свидѣтелства отъ университетскитѣ управления, че не получаватъ никакви други стипендии.

Стамбуловъ: Азъ знамъ, че сега имаме стенографически протоколи и тия стенографически протоколи разумѣва се, ще се напечататъ рано или късно заедно съ рапортитѣ на комисиятъ, рапорти, които сѣ четени въ заседанията на Обл. Събрание. Въ прочетения сега рапортъ на прошетарната комисия. чу поч. Обл. Събрание, че въ първото прошение стои доста *скандалиозно нѣщо* и затова азъ би желалъ да ни се каже отъ Г-на Дир. на Просвѣщението, да ли е истина или лѣжа това което тамъ се казва, че братътъ на Г-на Дир. на Финансиитѣ получавалъ стипендии отъ двѣтъ мѣста: отъ тука стипендия, отъ Княжеството пособие. Ако това е истина, то е не само скандалиозно, но и възмутително. Затова, желателно е щото Г-нъ Дир. на Просвѣщението да ни даде нуждитѣ обяснения, защото иначе ще бие въ очитѣ на публиката такова едно удивително дѣло. както то силно бие въ монѣтъ очи.

Дир. Груевъ : Истина е, че му е дадено пособие, но му е дадено на основание на правилника който казва, че ученици които докажат своята бѣдность и немогѣтъ да се издържат сами даватъ имъ се стипендии. Нему е дадено пособие а не стипендия, защото спорѣдъ правилникѣтъ се налагатъ само три стипендии за техническитѣ науки. Лани само една стипендия можѣ да се даде по техническитѣ науки на единѣ ученикѣ, който слѣдва въ Виена; а тоя момѣкъ слѣдваше въ технический отдѣлъ II курсѣ, обърна се само за пособие и му се даде отъ суммата предназначена за ученици, които учатъ техническитѣ науки. Ако той самѣ е билъ богатъ, това азъ не съмъ знаалъ; но ако братъ му е Директоръ или е ималъ богати роднини, това незная до колко ще може да му прѣчи да иска пособие, ако той самѣ е сиромѣхъ. На основание на това, Дирекцията му даде едно пособие отъ 2,500 гр.

Стамбуловъ : Истина е, че никой ученикѣ неможе да бѣде богатъ. Всѣкой ученикѣ, който отива да се учи въ странство, ще се поддържа или отъ брата си, или отъ баща си, или отъ роднинитѣ си и най-сетѣ отъ правителството. Г-нъ Директоръ ни каза, че братѣтъ на Дир. на Финанцитѣ наистина билъ бѣденъ и се испитала неговата бѣдность. Това не е истина! Г-нъ Директорѣтъ на Просвѣщението не е да незнае, че единѣ ученикѣ, който се учи въ Европа, той се поддържа не на свои разноски, но на разноски или на родителитѣ му или на братята му, както казахъ и по-горѣ. Туй Г-да е жаленъ фактъ, който констатирамъ, че истина на братѣтъ на Директора на Финанситѣ е отпуснато едно пособие, което пособие можеше да се даде на оня ученикѣ за когото Г-нъ Дир. на Просвѣщението завчера каза, че нѣмало вече или неостанало сумми за пособие; защото оня ученикѣ имаше по-гольма нужда. Части отъ стипендинѣтъ трѣбваше да се задържатъ за да се даватъ на такива като завчерашний бѣдни ученици. Кой може да ми каже, че нѣкой ученикѣ е богатъ?—Това Г-нъ Директоръ на Просвѣщението твърдѣ добръ разбира, но както се види работата е станала по хатѣръ.

Дир. Груевъ : Г-да! Дирекцията никога не е давала стипендинѣтъ по хатѣръ; тя е опредѣлила една комисиия и тая комисиия, слѣдъ като прѣдлага документитѣ на всичкитѣ просители, опредѣлява, кому да се дава стипендия или пособие.

Дир. Дръ Странски : Въпросѣтъ на Г-на Стамбулова има личенъ характеръ по-неже се отправя къмъ моето лице. (*Стамбуловъ* : азъ говорихъ за Дир. на Финанцитѣ, който въ сѣщето врѣме е и депутатъ!) Дир. на Финанситѣ има единѣ братъ, който нѣма ни баща ни майка, ни никакво наслѣдие отъ тѣхъ. Дир. на Финанситѣ е билъ въ сѣщото положение, когато се е училъ дори до свършването на наукитѣ си и отъ какъ е свършилъ той и до сега още не е спечелилъ такова богатство, което да му позволи да поддържа брата си въ странство. Ако е станалъ Директоръ на Финанситѣ, той не е станалъ да подгрѣпява едного и другиго, но отъ други съображения и онова, което той получава отъ директорството, може да му послужи за поминѣкъ. Той е челоуѣкъ за себѣ си, (*Единъ гласъ* : браво!) има своя фамилия, свои разноски и неможе да помогне на нѣкого и никога неможе да земе грижата да образува своитѣ братия, толкова повече, че на негова смѣтка има една вдовица съ 3 дѣца, за които никой нѣма да се грижи освѣнъ него. Тѣй щото прѣдположението, че единѣ Директоръ ако има братия, трѣбвало да ги поддържа и че единѣ Директоръ трѣбвало да си дава срѣдствата на други хора, не е върно. Тѣй сѣщо и прѣдположението, че ако единѣ ученикѣ ималъ братъ Директоръ не-трѣбва да му се дава пособие, а на други хора да се дава, не е право. Азъ мисля Г-да, че пособията сѣ предопредѣлени да се даватъ на бѣдни хора, на които родителитѣ немогѣтъ да се грижатъ за дѣцата си. Но че нѣкой бѣденъ ученикѣ ималъ братъ Директоръ, въ никой законъ не се казва че неможе да получи стипендия или пособие и въ

никой законъ не е казано, че Директора е задълженъ да поддържа братията си. Нѣма нито морално задължение, защото единъ Директоръ може да има други задължения спрямо себѣ си и фамилията си. (*Единъ гласъ*: За голѣмъ срамъ!)

Д. Бояджиевъ: Наистина Г-да, до колкото съмъ можалъ да чуя, раздаването на стипендиите не е ставало така, както трѣбваше да става. Г-нъ Стамбуловъ праведно каза, че ученицитѣ немогѣтъ никога да бѣдѣтъ богати и тѣхъ трѣбва да ги поддържатъ или бащите имъ, или майките имъ, или братията имъ, или най-сетѣ роднините имъ; но азъ знамъ ученици, които могѣтъ да се поддържатъ отъ своите родители и стипендия имъ се дава. Г-нъ Странски казва, че не билъ въ състояние, второ, трето и пр. Азъ незнамъ дали и да има нѣкой златенъ топъ да каже, че нѣма никаква нужда. Ще Ви приведа единъ примѣръ какъ Г-да се раздаватъ военните стипендии. На едно мѣсто бащата получава 25 лири, братътъ 20 и той (ученикътъ) 13 лири. Ето колко пари приематъ отъ областта и пакъ сиромаси се наричатъ, пакъ пособиѣ трѣбвало да имъ се даде. Именно Г-нъ Минковъ отъ Сливенъ, баща му получава 25 лири, братъ му 20 и той самичакъ 13 лири. Така е сѣщо и съ братътъ на Дир. на Финансите. Единътъ му братъ Дир. на Финансите получава по 50 лири, другия му братъ върши търговия съ 50,000 лири; прекупува солта въ цѣлата областъ, гради разни здания като казарми, училища и пр. нѣща които другъ, колкото и да е богатъ неможе да прѣдприеме и пакъ смѣятъ нѣкои да казватъ, че е бѣденъ и трѣбва да му се даде стипендия.

Другъ още единъ примѣръ. Именно за Г-на Вичева отъ Сливенъ. Г-да! Самъ той е въ състояние да се поддържа. Но той какво направи? — Той трѣгна по чужбина съ една разгваленостъ хо хо хо, хи хи хи до толкозъ, щото се срамѣха нашите Сливиянци отъ неговото повѣдение. Ходи и върна се тукъ, подлизва се на горѣ на долу, че билъ слушателъ и незнамъ що си и най-послѣ даде му се стипендия за да може да продължава учението си; човекътъ, който самъ може да се издържа; който тукъ неѣше свършилъ нито срѣдно училище, нито гимназия. А защо му се даде стипендия? — Защото е билъ ласкателъ, flateur да ходи тукъ тамъ да ласкае хората и да се прѣдстави съ своите движения прѣдъ Г-на Директора, който най-послѣ се увѣрилъ, че трѣбва непременно да му се даде стипендия. И даде му се. Сега той харчи пари на гърба на богатата и изобилна Ист. Румелия и слѣдъ малко ще доде тукъ да ни се прѣдставява като цѣлъ дѣйствителенъ студентъ. (*Гласове*: никой нѣма да го припознае за дѣйствителенъ студентъ въ Ист. Румелия!)

Азъ ще помоля почитаемата Дир. на Просвѣщенieto, щото при раздаването на стипендиите да се има прѣдъ видъ нѣщо по-ползвно и да се раздаватъ стипендиите по-справедливо. Г-нъ Директоръ все така се извинява, че се учръждавала комиссия и че тая комиссия опредѣлява раздаването на стипендиите. Но най-сетѣ Г-да, азъ мисля, че на Дирекцията е възложено да раздава стипендиите и тя трѣбва да обръща внимание, защото комиссиите немогѣтъ да я извиняватъ. Трѣбва да се обръща по-сериозно внимание на стипендиите за да се не раздаватъ по кефа на нѣкого.

Нейцовъ: Г-да! Примѣригъ на Г-на Бояджиева сѣ назидателни. Появява се въ Ист. Румелия една философия, която може да ползува само частни лица а не цѣлата областъ. Виждате, че тукъ има нѣкои Г-да които искатъ тѣхните братия и синове да се учатъ на гърба на сиромашкото население, тѣхните синове и братя ще бѣдѣтъ опасни за населението, което искатъ да спасяватъ.

Юрковъ: Дѣйствително спорѣдъ колкото съмъ слушалъ въобще, за тия които отиватъ въ Европа да се учатъ и се казватъ стипендиати, хората иматъ едно мнение за тѣхъ; но работата е, че когато се харчатъ пари, които неизлизатъ отъ джоба на самия човекъ а идатъ отъ нѣидѣ даромъ, естествено е, че оня, който харчи не ще се грижи да

спечели онова, за което е отишъл. Кolkото за Г-на Дир. на Просвъщението, който се извинява, че е давал стипендия тѣй или иначе спорѣдъ единъ правилникъ и посредствомъ една комиссия, азъ немогъ да се убѣдя отъ думитѣ му, защото ние сме много сантиментални и щомъ се даде едно прошение право на Директора на Просвъщението, той събира комиссия, която е сантиментална и тя рѣшава да му се даде исканата стипендия или пособие. Следователно Дирекцията нѣма какво да прави, освѣнъ да отпусне исканата стипендия. Кolkото за въпросътъ, който подигна Г-нъ Стамбуловъ, азъ мисля, че трѣбва да се ограничимъ. Ако му е братъ, той трѣбва да го поддържа, но когато няма въ тѣхъ това братско чувство, ние неможемъ да го насилимъ. Затова да минемъ на дневний редъ за да си негубимъ врѣмето напразно.

Прѣдсѣд. : Значи, Събранието приема резолюцията на комиссията. (Приема се).

Секр. Гуневъ : (Чете:) «2-о. Промение отъ нѣколко жители отъ г. Пловдивъ, които се оплакватъ отъ произвола на селянитѣ, че си пускали добитѣцитѣ въ лозята имъ и правили имъ голѣма пакостъ. Затова молятъ Събранието да изработи единъ законъ по тоя въпросъ. За това прошение, комиссията е на мнѣние, да се остави безъ послѣдствие, тѣй като има вече единъ правилникъ, чрезъ който се урѣжда запазването на полскитѣ имущества.» (Приема се.)

(Чете:) «3. Промението на Атанасъ Найденовъ отъ г. Одринъ живущъ въ Стара Загора, който като явява, че презъ мѣсець Юния станалъ поржчитель на Италианецътъ Петръ Спадечили отъ Генуа, прѣдприимачъ на Казимлжшката Жаидармерийска казарма, който дошелъ въ невъзможностъ да съгради казармата, съ количеството 45,000 гр., а прѣдприимачътъ довършилъ казармата. Затова моли Областното Събрание да имъ се заплати 180 лири турски повече отъ опредѣленото количество, защото иначе се опроставявали.

Затова прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, понеже никой не е каралъ просителътъ да става поржчитель на прѣдприимачътъ.» (Приема се).

(Чете:) «4. Промението на Найдентъ Ганчовъ отъ Копривщица, опълченецъ, ранентъ тѣжко въ дѣвниитъ кракъ и неспособентъ за работа, който моли Областното Събрание да му отпусне една пенсия, съ която да може да се прѣпитава.

Затова прошение комиссията е на мнѣние да се прѣпроводи до Дирекцията на Финанцитѣ да удовлетвори просителътъ, ако той подпада въ условията прѣвидени въ правилникътъ за пенситѣ на опълченицитѣ.» (Приема се).

(Чете:) «5. Промение на Старѣйшинскитъ Съвѣтъ на село Маджари (Стремска Околия), съ което се оплакватъ че нѣмали пасбища за да пасятъ добитѣкътъ си и да имъ се позволи да сѣкатъ дърва отъ правителственната кория, понеже прѣди три години имъ се е запрѣтило.

Комиссията е на мнѣние да се прѣпрати това прошение до Дирекцията на Обицитѣ Сгради, да удовлетвори просителитѣ, ако оплакванията имъ сѣ справедливи.»

(Чете:) «6. Промение на нѣколко души раслини при правителственнитъ учреждения въ Т. Пазарджикъ, които молятъ Обл. Събрание да имъ увеличи заплатата. —

Комиссията е на мнѣние това прошение да се остави безъ послѣдствие.» (Приема се).

(Чете:) «7. Промение на Рашка Кръстевъ отъ Копривщица опълченецъ, който моли Обл. Събрание да му отпусне една пенсия за прѣхрана, понеже е билъ неспособентъ за работа вслѣдствие на ранитъ си.

Комиссията е на мнѣние това прошение да се прѣпроводи до Дирекцията на Финанцитѣ да удовлетвори просителътъ, ако той изпълнява условията на правилникътъ за пенситѣ на опълченицитѣ.»

Дир. Д-ръ Стамболски: Нѣкой си Рашко Кръстевъ, който прѣдставя същиятъ причини се яви въ нашата Дирекция и го наставихме на служба разсilenъ.

Секр. Гуневъ: (Чете:) « 8. Прошение на 17 души жители отъ селото Елхово казанлъшка околия, които се оплакватъ че данѣкътъ върху приходаъ имъ билъ расхвърленъ съвсѣмъ несправедливо отъ комиссията назначена по ошеването на тоя данѣкъ, и молятъ Обл. Събрание да подѣйствиува прѣдъ надлѣжното мѣсто за да се прѣгльда изново расхвърлянето на данѣкътъ върху приходаъ.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тѣй като за тая цѣль има особенъ законъ и тѣ трѣбваше да постѣпнатъ споредъ него.»

Из. Ев. Гешевъ: Комиссията прѣдлага да остане това прошение безъ послѣдствие; но азъ мисля, че ако тѣ сѣ земледѣлци, то законътъ за данѣка върху прихода ги изключаваше съвсършено. Въ промѣненіята, които се приеха въ тоя законъ е казано изрично, че ония, които зиятъ приходи отъ произвѣдения, които плащатъ десѣтъкъ, нѣма да плащатъ данѣкъ върху прихода. Азъ би желалъ да ни се даждъ по тоя въпросъ нѣкои разясненія отъ надлѣжната трибуна и въ всѣки случай желая да зная, да ли се зема данѣкъ върху прихода отъ ония земледѣлци противъ изричното постановление на законътъ.

Дир. Груевъ: Данѣкъ върху прихода трѣбва да платятъ за миналата година, а не за настоящата.

Секр. Гуневъ: Селото Елхово мнозина може да го знаятъ, но мисля че повечето отъ насъ го незнаятъ. То се намира на едно мѣсто, което нѣма никакви сгодности нито за земледѣлие, нито за другъ нѣкакъвъ индустриаленъ поминѣкъ. Както каза и Г-нъ Директорътъ, тѣ дължатъ нѣщо отъ данѣка върху прихода за миналата година, но до колкото съмъ слушалъ за това, тѣ сѣ проводили на бирника списѣкъ на прецѣненіето на имотитѣ, за да напише самата комиссия данѣкътъ върху прихода. Комиссията, която определяше данѣкътъ върху прихода, наложи имъ такива числа, които сѣ много голѣми за тѣхъ споредъ качеството на мѣстото имъ. Слѣдователно, тѣ искатъ, че както е исписанъ и расхвърленъ данѣкътъ върху прихода въ другитѣ мѣста, да се расхвърли изново и тѣмъ. Тамъ селянитѣ сѣ натоварени тѣй, щото никога немогатъ да се исплатятъ. Едвамъ Събранието ще се увѣри отъ моитѣ думи, но при всичко туй азъ мисля, че имамъ право да прѣдложа и помоля Събранието да се испрати прошеването въ Дирекцията на Финанснитѣ за да испита каква е работата и ако тѣ дѣйствително заслужаватъ, да ги удовлетвори.

Милковски: Оттѣглямъ си думата.

Гирджиковъ: И азъ има да кажа на почитаемиѣ си събратия, че до колкото съмъ ималъ случай да видя, съвършено своеобразно сѣ се расхвърляли данѣцитѣ върху прихода. Имашъ случай да видя, че на едно мѣсто Г-нъ бирникътъ бѣше испратилъ една книга и казвалъ на селянитѣ на всѣко едно отъ заграденитѣ мѣста (графитѣ) ще турате цифри. И какво бѣше написано? Написали на Ивана, Драгана или Стояна единъ чифтъ волове докарватъ 200 гр. приходъ, една свиня 60 гр., брѣва 100, биволъ 300, отъ кокошки толкова приходъ, отъ тсѣва толкова, отъ онова толкова, онѣ баници, вокошки, медъ и пр. натурали за всяко нѣщо. И тия цифри, като се съберѣтъ, съставляватъ данѣкътъ върху прихода. Съберѣтъ се 3 — 4000 гр. и ги нарекохъ данѣкъ върху прихода. Населението се пита: какво е това да ни писватъ, маслото, лѣжницитѣ, сѣждовѣтъ и пр.? Не че нѣматъ Г-да тия нѣща. Тѣ ги иматъ, но имъ служатъ за живѣяние, а не за печала или приходъ. Волосе и биволе иматъ, но съ тѣхъ обработватъ нивитѣ си, отъ произвѣденіята на които плащатъ десѣтъкъ. Тия нѣща не сѣ се зимали въ съображение отъ комисснитѣ, тѣй щото най-дрѣвъ ще бѣде спорѣдъ прѣдложеніето на Г-на Гунева, да

се изпроводи това прошение въ Дирекцията на Финансите, за да се обърне по-голямо внимание при расхвърлянето на данъка върху прихода.

Стамбуловъ: Въпросът се свърши, като се отговори отъ официалната трибуна на Г-на Гешова, че това прошение се отнася за данъкът на 1879/80 год. Само една погрѣшка има въ рапорта на комисията въ който трѣбваше да се каже, че «тъ просятъ да имъ се расхвърли изново данъкът върху прихода за 1879/80 год.»

Воденчаровъ: Азъ има да прибави нѣщо на думитъ на Г-на Гирджикова, относително тоя прѣдметъ. Расхвърлянето на данъцитъ Г-да, става така както каза Г-нъ Гирджиковъ. Нѣкой бирникъ каже на селянетъ: трѣбва да се напълнятъ графитъ въ тая книга. Кметътъ написва яйца, кокошки, ярета и пр. Ако се ненаправи това, бирникътъ се оплаче на каймакамина и баймакамина глоби селянетъ: наложи имъ едни цифри голѣми и тъ се чудятъ какво да правятъ. Зарадъ туй, азъ би желалъ, ако се приеме това прѣдложение на Г-да Гунева да се приложи въ него още една дума, а именно да се каже «на Дирекцитъ на *Вжтр. Дѣла* и Финансите да имъ се обърне сериозното внимание и да имъ се препорѣча щото тѣхнитъ бирници или окол. началници да внимаватъ много добръ върху тия работи, защото нашитъ селяне и кметове не сж такива шоролончии да правятъ нѣща въ своя полза и много пжти вмѣсто полза, вреда принасятъ на себѣ си. Зарадъ туй да се препорѣча на казанитъ Дирекции, за да се распорѣдятъ, щото тѣхнитъ подвѣдомствени чиновници да бждатъ доста внимателни, когато се касе работата до расхвърляние и събиране на данъци.

Милковски: Азъ ставамъ само да кажа, че жителитъ отъ село Елхово пеговорятъ въ прошениято си само за 1879-80 год. но и за данъкът върху прихода за 1880-81 год. Това искахъ да забѣлжа.

Нейчовъ: (Не чуе се.) . . . Заради това поддърямъ прѣдложениято на Г-на Гунева, да се прѣпорѣчи на Дир. на Финансите и на *Вжтр. работи*, щото да не се онесправдаватъ жителитъ отъ чиновницитъ.

Д-ръ Дагоровъ: Като се отвори въпросъ относително несправедното расхвърляние на данъцитъ, ще кажа само туй, че желателно би било да станеше особено запитвание по тоя въпросъ, защото дѣйствително на всждѣ, расхвърлянето на данъцитъ върху приходи е несправедливо распределено. Незная, да ли инструкциитъ на Дир. на Финансите гласятъ тѣй, да ли бирницитъ незнаятъ своитъ длѣжности, или друга нѣкаква причина има; но туй ще кажа, че дѣйствително, расхвърлянето е толкова несправедливо, щого неизбѣжно нужно е да стане особено разисквание въ туй засѣданне, за да се дойде до едно заключение, т. е. по кой начинъ трѣбва да се расхвърли данъкът върху прихода и какъ се разбира единъ членъ отъ законътъ за данъкът върху прихода, — който законъ приехме въ миналата сессия — членъ, който се отнася до незиманието данъкъ върху прихода за произведения, които плащатъ десетъкъ. Зарадъ туй, азъ мисля, че много добръ ще направи Обл. Събрание, да се занимае особено съ това нѣщо и ако почитаемитъ Г. Г. Гуневъ и Воденчаровъ ненаправятъ никакво запитвание, то азъ ще го направя.

Наумовъ: Азъ мисля, каквото запитвание и да направимъ, както прѣдлага Г-нъ Дагоровъ, то не ще ни заведе до желаемата цѣль, тѣй като много отъ законитъ, които се приематъ не се турятъ въ дѣйствие и една частъ отъ населението всегда страда. По-лани опрѣдѣлихме да се зема огъ нивята; послѣ дохождаме да се убѣдимъ, че земледѣлцитъ догдѣто даватъ десетъкътъ накарвали ги да плащатъ и данъкъ върху прихода. Тогава, по едно прѣдложение въ Обл. Събрание, се измѣни тоя членъ отъ закона, като се каза, че ония нѣща, които плащатъ десетъкъ, да се освободятъ отъ данъка върху прихода. Обаче, това какъ се практикува по вънъ? — Мисля, че много време има да се запитва

правителството по тоя въпросъ, защото тоя данѣкъ се приспособява на овци, свини, кокошки, пчели и др. под. които и безъ това сѣ цатоварени съ други данѣци. Тия данѣци да ли сѣ върху прихода или върху друго нѣщо, за което се налага на населението да плаща, това на Обл. Събрание не е явно. Явно е само, че тия данѣци се расхвърлятъ неправедно и ставатъ голѣми злоупотрѣбления. Съ едно запитване Г-да, всичко туй не се изравнява, но усѣща се нужда, че рано или късно трѣбва да стане едно коренно прѣработване на тоя законъ за данѣка върху прихода. Но да се изисква именно, да се изучатъ по-сѣщественно врѣдитѣ, които пострѣща населението, което отъ день на день ще се оплаква повече и повече зарадъ тия тѣгости, които му се нанасятъ чрезъ несѣразмѣрното расхвърляние на данѣцитѣ; защото знаете ли че се говорятъ много безпокоителни нѣща между населението, което е почнало да глѣда съ друго око даже и на насъ прѣдставителитѣ и да казва, че свободата не било друго, но само селянетѣ да плащатъ данѣци, а правителството да ги харчи само и само за заплати и възнаграждения.

Азъ искамъ да кажа, че едно запитване, не е въ състояние да олѣгчи население-то, но трѣбва по-серioзно и по-внимателно да се прѣработи касателний законъ така, както трѣбва. Другъ лѣкъ нѣма на това зло.

Прѣдсед.: Има ли другъ нѣкои да говори? (Нѣма.)

Г-нъ Гуневъ прѣдлага една поправка въ резолюцията на комиссията. Именно, не да се остави безъ послѣдствие това прошение, но да се проводи въ Дир. на Финанситѣ за да се земе въ внимание оплакванието на Г-да Елховци. Приема ли се тая поправка? (Приема се.) Нѣма възражение.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «9. Двѣ прошения, отъ което едното отъ Месемврия, а второто отъ осемъ села отъ сегашната Анхиалска Околия, около Месемврия съ които искатъ първитѣ да се отвори една администр. околия и вторитѣ прѣмѣстванieto на околията въ Месемврия, тѣй като както интереситѣ така и улѣснението имъ щѣло да бѣде по-износно.

За тия двѣ прошения комиссията, като зема предъ видъ умѣтността на оплакванията на жителитѣ отъ реченитѣ мѣстности, е на мнѣние да се прѣпорѣчи на Дирекцията на Правосѣдието, за да се отвори единъ сѣдебенъ участѣкъ въ Месемврия.» (Приема се.)

(Чете:) «10. Прощението на Л. Павличевичъ, бившиятъ подпоручикъ въ жандармерията, съ което като явява, че презъ мѣсець Януарий го исключили отъ служба моли Обл. Събрание или да му се заплати слѣдующето обезщетение или да се настани пакъ на служба.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тѣй като не заслужава Обл. Събрание да се занимава и губи врѣмето съ такава личностъ.» (Приема се.)

(Чете:) «11. Прощението на кметството и училищното настоятелство въ г. Сопотъ; съ което излагатъ, че училището имъ било много тѣсно, за да се намѣстятъ 700 ученика и 350 ученички; затова молятъ Обл. Събрание да имъ се отпусне едно пособие споредъ законътъ, тѣй като новото имъ здание за училище, което ще правятъ щѣло да излѣзе на 194,000 гроша, а имали само 50,000 гроша.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Просвѣщенiето, за да извърши потрѣбното споредъ законътъ за подобни случаи» (Приема се.)

(Чете:) 12. Прощението отъ с. Чиншигиръ съ което искатъ да имъ се отстъпи и тѣмъ частъ отъ правителств. Чешнегирска мѣра, както се отстъпило една частъ отъ нея и на село Богоридово.

За настоящето прошение комиссията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Финанситѣ, за да удовлетвори просителитѣ, ако исканията имъ сѣ справедливи.

Гирджиковъ: Чешнигирци искатъ да купятъ отъ правителството нѣкои правителствени земи по цѣна или начинъ, по който се е продавала на селянитъ отъ Богоридово. Азъ мисля, че това ново село имаше нужда да му се даде земя и да му се отстъпи. Но азъ мисля обаче, че ние трѣбва да прѣстанемъ да рѣшаваме да се продаватъ всеки день правителственнитѣ имущества, днесъ на едно село, утрѣ на друго, трети день на трето село и т. н. т. Ако ли сме рѣшили да се продаватъ правителственнитѣ земи, тогава нѣка се продаватъ малко по-малко и да се отстъпватъ на села, които иматъ много голѣма нужда. Ако ли мислимъ, че трѣбва тая земя да задържимъ за да ни послужи за земледѣлческото училище или образцовъ чифликъ, то азъ мисля, че съ тия земи не можемъ да направимъ нищо друго освѣнъ да ги даваме подъ наемъ. Затова азъ мисля, че прѣди да рѣшимъ, да ли ще държимъ тия имущества или ще ги продаваме на околнитѣ села, не можемъ да приемемъ никаква резолюция на това прошение. Първо трѣбва да рѣшимъ първий въпросъ: да ли ще се продаватъ и на кои села; защото азъ мисля, че не е удобно днесъ да продаваме а утрѣ да купуваме.

Калчевъ: Резолюцията на комисията е сѣща, както казва Г-нъ Герджиковъ. Тамъ е казано, че ако правителството намѣри за нужно, да имъ продаде. До колкото азъ зная дѣйствително селянитѣ иматъ нужда.

Секр. Гуневъ: Азъ мисля, че подобни продажби не трѣбва да ставатъ безъ никаквъ законъ. А подобенъ законъ нѣма още изработенъ и затова не може споредъ менъ да стане никаква продажба. Резолюцията на комисията е да се разгѣда прошензето имъ отъ Дирекцията на Финанситѣ и ако може да стане нѣщо да стане на нѣкакво осъзование.

Пв. Ст. Гешевъ: Подкрѣпямъ прѣдложението на Г-на Калчева. (Смѣхъ.)

Нейчевъ: Азъ съмъ противъ мнението на комисията. Продажба на областни имоти не може да стане освѣнъ съ силата на единъ законъ. Тоя законъ само Събраието може да направи. Сега да рѣшаваме такива работи, е преждевременно.

Ив. Х. Петровъ: Споредъ моето мнение, щомъ правителството има земя и отъ друга страна има население, което има нужда, трѣбва единъ пътъ за всегда да приемемъ принциптъ, че дѣто ще се държатъ напраздно правителственнитѣ земи, да се отстъпватъ на нуждающитѣ се населенія за да се обработвагъ такива земи. Наистина, отъ една страна имаме нужда за образцовъ чифликъ, но отъ друга страна населението има по-голѣма нужда за земи. Заради това азъ съмъ на мнѣние, че трѣбва да се даватъ земи на нуждающитѣ се села.

Калчевъ: Азъ ще забѣлѣжа само това, че и да се продаватъ тия земи, то ще стане съ законъ и правилникъ и съ знанието на Пост. Комитетъ.

Прѣдсѣд.: Резолюцията на комисията приема ли се? (Приема се! Други гласове: не приема се!) Има възражения. Понеже има възражения, турямъ на гласоподавание. . .

Дир. Груевъ: Вѣко продаване на клквито и да е областни имоти трѣбва да става по силата на единъ специаленъ законъ.

Дир. Д-ръ Странски: Тукъ има нѣкои Г-да, които говорятъ за нѣкакви села, които искали да купуватъ нѣкои правителствени имущества. Г-ди! Чешнигирово нѣма никакви нужди за земя. Това село има 130 къщи направени на правителствена земя и обработватъ правителствени мѣста. Една частъ отъ Чешнигирската правителствена земя е отстъпена на селянетъ, а другата си е областна. Цѣлото мѣсто е 8,000 уврата, отъ които 2,500 сѣ отстъпени за образцовъ чифликъ, а другата частъ е дадена да се обработва. Правителството има тамъ и други чипри, които се продаватъ съ публиченъ търгъ. Около тия правителствени земи има много села отъ които нѣма село, което не иска да си закупи земи. Ако желае нѣкой да купи и правителството да продаде, продажбата немо-

же да стане безъ единъ законъ и въськой пжтъ, когато е ставало нужда, било за улѣснение на нѣкои села, било за улѣснение на правителството, тия земи сж давани да се обработватъ, защото правителството не може да ги обработва само, тжй щото съ препраща- нието това прошение въ Дир. на Финанциитъ, не ще може да се направи нищо, защото ти не ще може да земе никакво рѣшение. Ако правителството желае да [направи нѣкаква отстъпка, това ще стане съ силата на единъ законъ а никакъ другоаче.

Прѣдсѣд.: Събранието приема ли? (Приема).

Сжр. Гуневъ: (Чете:) «13. Прощението на кметоветъ на грцката и турска об- щини отъ с. Кукленъ конушка околия, съ което излагатъ, че съсѣдитъ имъ заплатили десетъкътъ на гроздето по $5\frac{1}{2}\%$, а тхнийтъ околийски бирникъ събралъ половината отъ десетъка на гроздето по $5\frac{1}{2}\%$, а другата половина искалъ по $6\frac{1}{2}\%$. Затова мо- лятъ Обл. Събрание да се земе десетъкътъ тжй, както съ е земалъ и отъ другитъ села.

За настоящето прошение комиссията е на мнѣние да се ипроводи до Дирекцията на Финанциитъ съ прѣпорѣжка да го земе въ внимание и да удовлетвори просителитъ, ако оплакванията имъ сж справедливи.» — (Приема се.)

(Чете:) 14. Прощението на кржмарското съсловие отъ г. Пловдивъ, съ което явя- ватъ, че слѣдъ описванието вината имъ, тѣ сж пакъ принудени да зиматъ билетъ отъ акцизното управление за въськи купувачъ на 40-50 оки вино, било за въ градътъ или да се износи изъ градътъ, то за да се вдигне това затруднение, както на акцизното управление тжй и на тхъ, молятъ Обл. Събрание да се распорѣди, щото слѣдъ исписва- нието на вината имъ изцѣло въський да се задължи да заплати митото, щото отпослѣ да се непринуждаватъ да зиматъ билети за въськи 30-40 оки вино.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се прѣпроводи до Дирекцията на Фи- нанциитъ за да го земе въ внимание, и ако оплакванията на просителитъ сж справедли- ви да се одовѣтвоятъ.» (Приема се.)

(Чете:) 15 «Прощението на Стоянъ Николовъ кметъ въ с. Долна-Баня панагюрска око- лия, съ което като излагатъ, че околийскій началникъ имъ запрѣтилъ да си сѣкжтъ дърва отъ балталжкътъ, за който притежавали законно документи, молятъ Обл. Събрание да имъ позволи да се ползватъ отъ балталжкътъ си.

За това прошение комиссията е на мнѣние да се прѣпрати до Дирекцията на Общи- тъ Сгради да го земе подъ внимание и ако оплакванията имъ сж справедливи да ги удовлетвори.

(Чете:) «16. Прощение на жителитъ отъ ново-загорската околия, като се оплак- ватъ, че сж съсипани и опрѣнастени въ слѣдствие на войната и днесъ по причина на това си положение сж принудени да продѣждатъ и послѣдната си риза отъ гърбътъ си; за- това молятъ Обл. Събрание да покаже милость къмъ тхъ, щото да имъ се опрости лихвата за петъ год. на кредититъ шо дължнеятъ на земледѣлч. касса отъ днесъ.

Комиссията мисли че тжй като се гласува законъ за земледѣлческитъ касси, по кой- то касситъ отдаваме подъ вѣдомството на Гл. Съвети, Обл. Събрание не ще може да удовлетвори просителитъ, обаче мисли да прѣпорѣжи на правител. щото да се подѣйствува да имъ се отпусне лихвата за петъ години до приспособлението на законътъ.

Дир. Стамболски: Г-да! Извѣстно ви е, че още прѣди година и половина почна- ха да се събиратъ паритъ отъ земледѣлческитъ касси, слѣдъ като правителството зема една мѣрка и каза, че трѣбва да се отстъпни лихвата на дължниците за двѣтъ воинствен- ни години. Това приехме оная година по мѣсяцъ Май. На мѣсяцъ Май, Частний Съветъ на Н. Снятелство рѣши, че намѣсто за двѣ, да се отстъпятъ лихвитъ за 4 години, но само на ония, които дѣйствително се покажатъ бѣдни. Тая мѣрка е въ сила и до днесъ. Но тукъ въ прощението не е извѣстно да ли за миналата година кекатъ да имъ се про-

сти лихвата или за бѣдѣщата. Ако е за бѣдѣщата, тогава остава на Гл. Съвѣтъ да рѣши това. (Приема се резолюцията на комисията).

Секр. Гуневъ: (Чете): «17. Прошението на 35 души опълченци, отъ г. Сливенъ, които като излагатъ трудовѣтъ и жертвитъ, които сж направили за свободата ни, молятъ Обл. Събрание да се погрижи за улучшение положението имъ.

Комисията като счита за справедливи исканията на подписавшигъ реченото прошение, препоръчва на правителството да се постараетъ, щото колкото се може по-скоро да рѣши въпросътъ за улучшението на опълченцитъ съ единъ правникъ, за койго и Пост. Комитетъ е вече занималъ правителството». (Приема се).

Нейчовъ: Г-да! Азъ прѣдлагамъ да се тури въ изпълнение вчерашното рѣшение на Обл. Събрание, т. е. да се провѣрятъ имената на депутатитъ и ония, които отсъствуватъ да се лишатъ отъ възнаграждението си.

Прѣдсѣд.: Приема ли се резолюцията на прочетеното прошение? (Приема се.)

Секр. Гуневъ: (Чете:.) «18. Прошението на Георги попъ Стоиловъ старъ опълченецъ отъ г. Сливенъ, който моли да му се даде службата на полицейскиятъ комисаръ въ сѣщиятъ градъ, тѣй кѣто настоящиятъ комисаръ можалъ да се занимава и съ търговия.

За това прошение комисията е на мнѣние да се испрати на Дирекцията на Вътрѣшнитъ дѣла, за да го вземе въ внимание и да удовлетвори прозителятъ при първий згоденъ случай.» (Приема се.)

19. Прошението на Зоиза Икономова отъ г. Сливенъ, съ което като излага, че синъ 'и Георги билъ загиналъ като прѣдводителъ на свѣзстаницитъ въ Панагюрското въстание, и тя сега останала въ плачевно сѣстояние, м ли Обл. Събрание да 'и се отпусне една пенсия да прѣкара послѣднитъ дни на животътъ си.

За настоящето прошение комисията е на мнѣние да се испроводи на Дирекцията на Финанцитъ, за да се отпусне на просителката една помощ отъ десетъ лири турски.

(Чете:.) 20. Прошението на клисурското градско кметство, съ което искатъ отпуснатото презъ миналата редовна сессия, количество отъ 2,000 лири за разработването на розовитъ имъ градини, което Г-нъ Директорътъ на Вътрѣшнитъ Дѣла имъ задържалъ понеже нещѣли да се присѣдинятъ на Копривщенската околия, молятъ Обл. Събрание да имъ отпусне сѣщото количество.

За това прошение комисията е на мнѣние да се остави безъ послѣдствие, тѣй като Клисурци, ако биха имали нужда отъ помощ щѣха да я приематъ когато имъ се да ваше (Приема се.)

Прѣдсѣд.: Прошенията се свършиха.

На дневний редъ дохожда прочитание рапорти на законодателнитъ комисии. Моля Г-да рапортеритъ, ако иматъ нѣщо готово (Нѣма. Гласъ: да се провѣрятъ депутатитъ!)

На дневенъ редъ дохожда: разисквание законопроекта за печата.

Секр. Гуневъ: (Чете чл. 10 споредъ Събранието, а 15 споредъ законопроекта.)

«Чл. 10. Обнародванието или възпроизводжанието на лѣжливи новини, на измислени пиесии или лѣжливо преписвани на трети лица, ако то е направено съ лошо намѣрение или ако е отъ естество да смути общата тишина, се наказва съ затворъ отъ 1 до 3 мѣсеци и съ глоба отъ 100 — 1,000 гроша, или само съ едното отъ тия двѣ наказания.»

Прѣдсѣд.: Комисията прѣдлага да се измѣни тоя чл. така: (Чете:.)

«Обнародванието или възпроизводжанието на лѣжливи новини на скована пиесии (pièces fabriquées) фалшерирани (fauxifiées) или лѣжливо-прѣписани на трети лица се наказва съ затворъ отъ 2 седмици до два мѣсеца и съ глоба отъ сто до 1,000 гр. или

съ едното отъ тия двѣ наказания, ако обнародването или произведението е смутило публичното спокойствие и е направено съ лошо намѣрение.»

Калчовъ: Желалъ би да се опрѣдѣли, какво значи *лъжливи новини*, защото ако се необясни сега тука, много пжти ще глѣдаме вѣстниците да се наказватъ за *лъжливи новини*. Каквото и да пише единъ вѣстникъ, все си остава съмнѣние въ публиката; но когато нѣщо, което може да се сматра за лъжовно, се опровергае официално, тогава всѣко съмнение пада. Затова споредъ моето мнѣние, най-добъръ е, да се опровергаватъ лъжовнитѣ новини официално, а чл. 10 е излишенъ и трѣбва да се отхвърли.

Прѣдсѣд.: Които приематъ членътъ съ поправката на комисията да станатъ прави. (Никой.) Събранието не приема. Тогава, които приематъ членътъ както си е, да станатъ прави. (Никой.) Събранието отхвърля и тоя членъ.

Секр. Гуневъ: (Чете: Чл. 16 споредъ законопроекта.) Чл. 10. Всѣко доказание, нанесено отъ единъ вѣстникъ или периодическо списание, противъ общата нравственностъ или благонравнето, се наказва съ затворъ отъ една седмица до три мѣсеца и съ глоба отъ 20 до 500 гроша.

Прѣдсѣд.: Комисията прави една поправка. Тя притура слѣдъ думата «нанесено,» думитѣ «чрезъ прѣдвиденитѣ въ чл. 12 сръдства.»

Нейчовъ: Г-да! *Доказание на общата нравственностъ и благонравие* сж отвлѣчени думи. Азъ незная какъ ще се оцѣняватъ тия думи, защото тѣ допускатъ да ги оцѣняваме по много начини, и затова за да се не прѣслѣдватъ писателитѣ незаконно и несправедливо, азъ прѣдлагамъ да се неприема и тоя членъ.

Прѣдсѣд. Които сж съгласни съ поправката на комисията да станатъ прави. (Четирима ставатъ.)

Турямъ на гласоподаване членътъ както си е. Които приематъ чл. 16 както си е въ законопроекта да станатъ прави. (Никой.)

Секр. Гуневъ: (Чете чл. 17 отъ законопроекта.)

«Чл. 17. Всѣко доказание или присмивание, чрезъ сжщото сръдство, на коя да е отъ припознатитѣ въ областта религии, се подлага на наказанията, опрѣдѣлени въ прѣдидущий членъ.»

Прѣдсѣд.: Комисията прави само една поправка и тя граматическа. Въмѣсто сжщото сръдство «туря сжшитѣ сръдства.»

Калчовъ: Г-да! Азъ мисля, че и тоя членъ трѣбва да се отхвърли, защото ние не сме въ сръднитѣ вѣкове, когато религията се налагаше и се туряха разни ограничения на съвѣстѣта. При всичко, че тогава сж дѣйствували хората така, но и тогава неможеха да възтържествуватъ бранителитѣ на такива гнили идеи. Ние искаме да ограничимъ печата за такива нѣща, но знайте, че когато е имало инквизиция не е имало това. Тогава, какъ ние можемъ да съставимъ законъ, който да запрѣтѣва нападението на коя да е религия?

Нейчовъ: Г-да! Тържествено подкрѣпямъ думитѣ на Г-на Калчова. Най-голъмото сръдство за почитание на една религия е, когато нейнитѣ служители сами не я докачатъ съ поведението си.

Прѣдсѣд.: Които сж съгласни да се приеме чл. 17-й да станатъ прави. (Никой.) Събранието го отхвърля.

Секр. Гуневъ: (Чете:) »Чл. 18. Доказанието, чрезъ сжщото сръдство, сръщо владѣтелътъ на Отоманската или на друга коя да е държава, или сръщу Главниятъ Управителъ на областта, се наказва съ затворъ отъ 2 седмици до 6 мѣсеца и съ глоба отъ 100 до 3,000 гроша или само съ едното отъ тия двѣ наказания.»

Прѣдсѣд.: Комиссията го приема безъ измѣнение.

Стамбуловъ: Съ жалость констатирамъ, че комисията не е направила нищо, защото е приела тоя членъ. Азъ Г-да не знамъ, отъ гдѣ се е взелъ тоя членъ, но мисля, че ако бѣхме турили чл. 17 отъ турскій законъ за печата щеше да бѣде по-добръ.

Прѣдсѣд.: Понеже има възражение, турямъ го на гласоподаване. Които приематъ чл. 18 отъ законопроекта, да станатъ прави. (Никой). Събранието отхвърля и тоя членъ.

Дир. Кръстевичъ: Г-да! Азъ още вчера видѣхъ, че Обл. Събрание не ще да гласува единъ законъ за печата, но нещѣхъ да ви кажа, че правителството го отгъглюва, защото мисляхъ, че ще приеме поне най-нужднитѣ членове. Но когато видѣхъ, че тоя членъ, който говори за почитанието на владѣтелихъ и по горнитѣ, който говори за почитанието на религиитѣ, се отхвърлиха и се видѣ че Обл. Събрание не ще да почита нито нравственностъ, нито благонравие, нито религия, нито владѣтелихъ, които нѣща всичкитѣ сме длъжни да ги почитаме, то азъ имамъ честта да ви кажа по заповѣдъ на Н. Сиятелство, че Н. Сиятелство понеже е длъженъ, когато такъвъ единъ законъ се приеме, да го прѣдложи на одобреніето на Н. П. В. Султана, а такъвъ законъ какъвто направихте вие, ще го е срамъ да го прѣдложи на потвърждение, то правителството отгъглю тоя законопроектъ.

Калчовъ: При всичко, че законопроектътъ е вече отгъгленъ, но понеже думитѣ исказани отъ официалната трибуна сж записани, мисля, че не трѣбва да ги оставимъ безъ забѣлжка. Каза ни се, че Обл. Събрание непочитало благонравіето и религиитѣ; но азъ ще кажа, че Обл. Събрание почита тия нѣща повече отъ правителството и нѣкои членове отъ правителството.

Ив. Ст. Гешовъ: Г-нъ Калчовъ не е опълномощенъ да казва това отъ името на Събранието и никой го не е молилъ да защитава Обл. Събрание.

Прѣдсѣд.: Сега дохожда на дневенъ редъ разискване *законопроектътъ за длъжноститѣ и правата на полицейскитѣ комиссари*; но преди да пристъпимъ къмъ това, давамъ отпущекъ за $\frac{1}{4}$ часъ и *тъкмо* на 2 ще се отвори засѣданието изново.

(Слѣдва отпущекъ час. 1 $\frac{3}{4}$)

(Послѣ отпущекътъ час. 2 и 5 мин.)

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието е отворено отново. Г-да! Дохохъ Ви отпущекъ тъкмо за $\frac{1}{4}$ часъ и казахъ ви, че тъкмо на 2 часа ще се отвори засѣданието. Сега часътъ е 1 и 5 мин., слѣдователно, засѣданието е отворено.

Ив. Ев. Гешовъ: (Азъ прѣдилагамъ да се прѣвѣрятъ депутатитѣ).

Секр. Гуневъ: (Прочита списъка на прѣдставителитѣ и се намѣриха отежтвяющии прѣдставителитѣ Г. г. Н. Бояджиевъ, Бъркаловъ, Беневъ, Величковъ, Ив. Ст. Гешовъ, Ковачевъ, Меманлъ Бей, Кесиковъ, Матакиевъ, Минковъ, Пайденовъ, П. Кръстевъ, Митр. Панаретъ, Реджебъ Ага, Саллабашовъ, Стамбуловъ, Д-ръ Сгрански, Топракчиевъ, Тилевъ и Д-ръ Янкуловъ).

Прѣдсѣд.: Събранието е пълно и се отвара.

Величковъ: (Който влезе при свършването на провѣрката.) Азъ желая да знамъ, защо стана тая провѣрка.

Гирджисовъ: Когато се прѣдложи да стане провѣрка, стана именно да се отложи засѣданието. Друго-яче нѣмаше си смисълъ провѣрката. Затова азъ прѣдилагамъ да се отложи засѣданието.

Величковъ : До колкото азъ зная, предложението на Г-на Милковски гласи, че проверката трѣбва да става като се дигне заседанието. Азъ мисля, че или дигате заседанието или правите проверка за да си играете.

Прѣсѣд : Даде се отпускъ *тъкмо* до 2 часѣтъ; но понеже до това врѣме не се събраха прѣдставителитъ, то Г-нъ Ив. Ев. Гешовъ предложи да се проверятъ присѣтствуващитъ и отсъстващитъ прѣдставители и да се дигне заседанието.

Юрковъ : Вървамъ, че заседанието е рѣшило да стане проверката въ непълний си съставъ. Това е незаконно. Колкото за предложението на Г-на Милковски, то казва, че проверка ще става, когато се распусне заседанието. Следователно заседанието трѣбва да се дигне; но въ случай, че искаме да продължаваме, ние можемъ да останемъ да слѣдваме.

Калчовъ : Има врѣме да свършимъ законопроектътъ за полицѣйскитъ комисари. Само това е препятствието, че не се събрахме тука *тъкмо* на 2 часѣтъ и проверката е станала.

Прѣсѣд : Понеже Г-нъ Ив. Ев. Гешовъ предложи да се дигне заседанието, затова стана проверката; но понеже Събранието желае да слѣдва, то нѣма нищо да го въспира отъ да работи.

Нейчовъ ! Г-да ! Оня день на бюрото се отправиха нѣкои докачителни думи, че не отворило заседанието на 12 часа. Защо сега да казваме, че е направило незаконно нѣщо, когато е отворило заседанието на опредѣленото врѣме ? Това е неправда къмъ бюрото. Затова моли да се приеме проверката за законна, а остава на бюрото да се покаже последователно или непоследователно.

Калчовъ : Азъ мисля, че още когато се проверяваха имената на прѣдставителитъ Събранието се напълни. Второ, Събранието е компетентно да рѣши, да ли да слѣдва или да се отложи. Ако приеме да слѣдва, то проверката остава безъ послѣдствие.

Юрковъ : Слѣдъ като каза Г-нъ Прѣсѣдатель, че по предложение на Г-на Гешова е станала проверката и следователно Събранието е зело рѣшение въ непълний си съставъ, то е безъ смисълъ. Затова, азъ предлагамъ да слѣдваме.

Ив. Ев. Гешовъ : Щомъ въпросътъ се положи тѣй, както го тълкува Г-нъ Юрковъ, то неостава друго освѣнъ да се произнесе Събранието да ли да слѣдва или да се отложи; но азъ не разбирамъ тѣй въпросътъ, защото не е тѣй. Г-нъ Прѣсѣдатель каза, че всичкитъ депутати трѣбваше да се събержтъ часѣтъ *тъкмо* на два. Тъ недохода и азъ предложихъ да се затвори заседанието. Азъ тогава забѣлжихъ, че прѣди да се затвори заседанието, трѣбва да се проверятъ присѣтствуващитъ прѣдставители. Тѣй именно разбиряхъ, че заседанието ще се затвори и съ това да се даде добръ урокъ на ония Г-да, които мислятъ, че заседанието нѣма да се затвори. Туй казвамъ за ония прѣдставители, които дохаждатъ само въ началото и на края на заседанието при проверката, колкото да могатъ да си получаватъ възнаграждението. Азъ отъ тая точка зрѣние глѣдахъ на въпросътъ. Сега Г-нъ Прѣсѣдатель се обръща и казва, че това е станало по мое предложение; но азъ мисля, че предложение не може да се прави въ непълненъ съставъ на Събранието. Азъ пакъ моля Събранието да обърне внимание върху тоя въпросъ, защото не е праведно само едни членове да работятъ, а други само въ началото и въ края на заседанието да се явиватъ, колкото да не се лишатъ отъ възнаграждението си. (Гласове : да се затвори заседанието).

Прѣсѣд : Ив. Ев. Гешовъ казва, че Събранието не било пълно за да земе рѣшение. Самъ свидѣтелствува, че Събранието не било пълно; следователно, естествено е, че то не е могло да слѣдва, но понеже . . . (Шумъ.) Сега Събранието като е пълно, може да земе друго рѣшение. Г-да ! Г-нъ Калчовъ предлага да се слѣдва заседанието, а проверката да остане безъ послѣдствие. Подкрѣпя ли се това предложение ? (Подкрѣпя се.) Които сж съгласни съ това предложение да станатъ прави. (Меншество.)

Стамбуловъ: Мене ми се чини Г-да, че несме повикани тука да си играемъ всякой день съ прѣдложения, които им се правятъ за затруднения. Завчера единъ депутатъ излезе вѣнка, и по една пужда остана вѣнка и ние го лишихме отъ възнаграждението. Тѣй и сега искаме да приемемъ едно прѣдложение само и само да лишимъ 2-3 души отъ 40 гроша. Азъ мисля, че за Събранието е много по-добър да продължава своето заседание отъ колкото да спечели за областта 120 или 240 гр. Ако ни е желанието да лишимъ 5 или 10 души отъ възнаграждението, нѣка ги лишимъ, но да не прѣкъсваме работитъ, които лѣжатъ на Обл. Събрание, и въпроситъ, рѣшението на които лѣжи въ Обл. Събрание.

Тукъ какви причини има да не продължава заседанието? — Защото двама или трима останали вѣнка за да се напиятъ вода или да яджтъ. Азъ до колкото помня, завчера се зема рѣшение, че провѣрката ще става при отварянието и затварянието на заседанията. Твърдѣ хубаво. Отварянието стана споредъ завчерашното рѣшение. Работихме само единъ часъ; даде ни се отпускъ; отвори се заседанието и за да се лишатъ 5-6 души отъ дневното възнаграждение, оставятъ се на страна толкова много работи. Това Г-да е за срамъ.

Величковъ: Прѣдложение не може да има тукъ. Имате правилникъ прѣдъ себѣ си и той казва, че Събранието е пълно и зема рѣшения когато присѣствуватъ повече отъ половината му членове.

Прѣдсѣд.: Повтарямъ да кажа на Събранието, че имената се четеха съ намѣрение да се дигне заседанието понеже небѣше пълно; но ако сега Събранието въ пълний си съставъ рѣши друго-яче, то може да слѣдва.

Калчовъ: Прѣдлагамъ бюрото да пита Събранието: да ли да се дигне заседанието. (*Единъ гласъ*: Бюрото пита вече по-напрѣдъ.)

Прѣдсѣд.: Приема ли се прѣдложението да се дигне заседанието? (*Гласове*: Кой прѣдлага?) Самата провѣрка казва, че трѣбва да се дигне.

Наумовъ: Ако имаме нѣщо на дневний редъ, можемъ да слѣдваме. Азъ мисля, че само бюрото може да земе инициативата да турн нѣщо на дневний редъ и да отстрани тия неприятности.

Прѣдсѣд.: Заседанието се продължава, като ви забѣлжвамъ за втори пѣтъ, че трѣбва да се събирате въ опрѣделеното врѣме; (*Единъ гласъ*: Какъ стана?) защото щомъ не е пълно Събранието, заседанията ще се затварятъ.

Стамбуловъ: Жално ми е Г-не Прѣсѣдателю, че по-напрѣдъ . . . (*Прѣдсѣд.*: думата има Г-нъ Гирджиковъ).

Гирджиковъ: Когато влѣзохме тукъ и се спомена да се чете списъкътъ, присѣствувахме само 24 депутати. Тогава естествено трѣбва да се дигне заседанието; но преди да се дигне, споредъ завчерашното рѣшение трѣбваше да се прочете списъкътъ и когато се прочете намѣриха се 18 души вѣнка; додѣто се прочете списъкътъ до край, дойдоха 4-5 души и Събранието стана пълно. Но фактъ е, че 24 души отсѣствуваха при отварянието на заседанието. Фактъ е тоже, че трѣбваше да се прочете списъкътъ, защото заседанието бѣше само по себѣ дигнато. Азъ го считамъ за дигнато; но ако сега иска да продължава, то може да рѣши безъ никакво прѣпятствие.

Прѣдсѣд.: Понеже нѣма искание да се дигне, заседанието е отворено и минуваме на дневний редъ.

На дневний редъ дохожда разисквание законопроектътъ за правата и длѣжноститъ на полицейскитъ комиссари.

Димитровъ: Тѣй като тоя законопроектъ върху правата и длѣжноститъ на полицейскитъ комиссари е билъ вече въ сила като публ. адм. правилникъ и тѣй като той ми-

налата година е много добръ функционирапъ, а и сега ни се предлага като законопроектъ съдъ като се е взело мнѣнието на префектитъ, окол. началници и други още нѣкои лица отъ администрацията, щото много хубаво се знаеше какви поправки и допълнения трѣбваше да се зематъ, то азъ мисли, че Обл. Събрание трѣбва да го приеме по начало и изведижажъ да пристѣпи къмъ разгледванието му членъ по членъ за да се не губи много време върху него.

Прѣдсѣд.: Приема ли се по начало тоя законопроектъ? (Приема се.) Които го приематъ, да станатъ прави. (Болшинство).

Пристѣпваме къмъ разискванието му членъ по членъ.

Секр. Гуневъ:

„ЗАКОНОПРОЕКТЪ

Върху правата и длъжноститъ на полицейскитъ комисари.“

(Приема се.)

(Чете:) « Чл. 1. Полицейскій комисаръ, като чиновникъ на общата полиція, нахожда се подъ вѣдомството на префектитъ и на околийскій началникъ.

За дѣла отъ градска или селска полиция, той се намира въ расположение на кметътъ. При това, като чиновникъ и на съдебната полиция, полицейскій комисаръ изпълнява и прокурорска длъжностъ за дѣла чисто полицейски. »

Прѣдсѣд.: Комисията прави една поправка. Намѣсто « той се намира на расположение » турила е « той *помага* ».

Калчовъ: Тая поправка трѣбва да се приеме, защото думитъ: « той се намира подъ расположение » биятъ злъ въ очи.

П. Димитровъ: Тѣй като въ чл. 157 отъ Орг. Уставъ е казано, че полицейскій комисаръ е помощникъ, заради това комисията е турила думата « *помага* », толкова повече че полиц. комисаръ неможе да се намира всѣкога на расположение на кмета, понеже често отсъствува отъ града.

Д-ръ Хакановъ: Хубаво е да се приеме прѣдложението на комисията, защото нѣкой пѣтъ обстоятелствата ще изискатъ щото полицейскій комисаръ да отиде противъ самия кметъ. Освѣнъ това, всегда единъ селски кметъ, трѣбва да стои по-долу отъ единъ полиц. комисаръ; заради това, споредъ менъ, тамъ дѣто има нужда ще му бѣде помощникъ; а въ извънредни обстоятелства, той ще бѣде и противъ кмета. Напр. въ една околия се намиратъ общини отъ двѣ народности и въ единъ даденъ случай кметоветъ направятъ работи, които сѣж противъ распоряженията на правителството, въ такъвъ случай комисарътъ нетрѣбва ли да отиде противъ такива кметове? — Разумѣва се че трѣбва и заради това трѣбва да се приеме поправката на комисията.

Милковски: Въ втората алинея, тамъ дѣто се казва: «при това като чиновникъ и на съдебната полиция, полицейскій комисаръ изпълнява и прокурорска длъжностъ за дѣла чисто полицейски,» азъ желая да зная, като каква прокурорска длъжностъ може да изпълнява тоя комисаръ. Ще състави обвинителенъ актъ ли, или какво. Моля да ми се даждъ разяснения.

Дир. Кесляковъ: Именно полицейскій комисаръ извършава длъжността на прокуроръ. Той издирва виноватитъ, съставя актове и обвинява. Затова правителството приготви проектъ за тѣхнитъ длъжности, какъ трѣбва да се изпълняватъ, и го прѣдстави на Обл. Събрание на одобрение.

Нейчовъ: Г-да! Тукъ въ чл. 157 на Орг. Уставъ, ако се разбира, че кмета е отговоренъ за благочинието въ общината си, то трѣбва да му туримъ подъ расположение полицейскій комиссаръ, който да му бѣде помагачъ, за да бѣде властѣта раздѣлена между двъмата. Той трѣбва да си пазѣ полицията но трѣбва да помага и на кмета.

Ив. Х. Петровъ: Азъ ще кажа това, че тоя членъ е много добръ написанъ и трѣбваше да се приеме както си е, ако бѣше възможно да се приложи. Споредъ Статутътъ, кмета има по-голямъ длѣжности и стои много по-високо отъ единъ пол. комиссаръ. Той е мировой съдия въ общината си и пр.; но за зла честь нашитъ кметове не сж още до тамъ приготвени щото да могатъ да изпълняватъ тия високи длѣжности. Заради това не е съгласно съ положението на кметоветъ да се турятъ пол. комиссари подъ тѣхно расположение, а трѣбва да се приеме «помага на кмета», но да се забвѣлжи въ протокола, че Събранието има кмета по-горѣ отъ комиссари, който е като слуга на първия.

Д-ръ Хакановъ: Азъ мисля, че разбирамъ твърдѣ-хубаво, какво значи кметъ и какво значи полицейскій комиссаръ. Зная, че кметската властъ се простира само въ селото, и той всегда ще бѣде добръ за селото, а за държавата не, когато по нѣкой пѣтъ и въ извѣстни обстоятелства полицейскій комиссаръ може да бѣде по-голямъ изпълнител на правителственнитъ распоряжения отъ колкото кмета. Заради това да се недава на кметоветъ такава голѣма властъ, защото има случаи, когато единъ полицейскій комиссаръ ще трѣбва да навърже трима или четирма кметове и да ги докара въ полицията.

Воденчаровъ: Много ми е жално Г-да, че Д-ръ Хакановъ не разбира длѣжноститъ на кметоветъ. Въ Органически Уставъ — искамъ да кажа на Г-на Д-ра Хаканова — явно се види, че селскитъ кметове иматъ не само административни, но и съдебни права. Единъ кметъ е съдия. Кметътъ може да осъди единъ околийскій докторъ и даже Г-нъ Д-ръ Хакановъ ако направи въ селото нѣкакво прѣстъпление, кметътъ може твърдѣ лесно да го тури въ селскія плевникъ. (Смѣхъ «ржкоплескания».)

Както и да е, азъ съмъ съгласенъ да се приеме поправката на комиссията и да се оставятъ полицейскитъ комиссари като помощници на кметоветъ, т. е. да оказватъ помощъ, когато имъ се поиска отъ кметоветъ.

Ив. Х. Петровъ: Предлагамъ да не се казва «помага» но да се каже «помощникъ на кмета», за да се разбира слуга.

Нейчовъ: Желая да предложа . . . (Не се чуе. Шумъ. *Гласове*: исчерпано е!) . . . Кмета е съдия. Той управлява общината, която е единица на държавата. Ако общината е нищо и държавата е нищо; но това не е тѣй. Общината е това, което е и държавната фамилия. Следователно, кметоветъ стоятъ много по-високо отъ полицейскитъ комиссари и могатъ всяка чась да ги викатъ.

Юрковъ: Дѣйствително, ако земемъ за всѣки членъ отъ законопроекта или за всѣка дума отъ членоветъ да разискваме по толкова много, колкото за тая алинея, незная дали ще свършимъ и кога ще свършимъ тоя законопроектъ и не зная дали заслужаватъ всичкитъ алинеи, по толкова разисквания. Може да има алинеи, които изискватъ повече разисквания, но колкото за тая алинея това не трѣбваше, защото Орг. Уставъ е прѣвидѣлъ всичко и за кметоветъ и за комиссаритъ и комиссията много добръ е направила, като е поправила членътъ споредъ Орг. Уставъ. Следователно, по същество нѣма никакво измѣнение и за това азъ не зная, защо се губи време съ такива разисквания.

Прѣдсѣд.: Турямъ на гласоподавание: които приематъ поправката на комиссията да станатъ прави. (Меншество.) Членътъ си остава както си е.

Воденчаровъ: Второ гласоподавание искамъ.

Секр. Гуневъ: Тѣй като се не прие поправката на комиссията, азъ прѣдлагамъ да стане така: «Той *ще* е на расположеение на кмета.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Гуневъ прѣдлага да се каже вмѣсто «той се намира, той *ще* е».

Воденчаровъ: Азъ прѣдлагамъ вмѣсто «по-много» да се каже: «за дѣла отъ селска и гражданска полиция да оказва помощъ на кметовѣтъ».

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли се поправката на Г-на Гунева? (Не се подкрѣпя.) На Г-на Воденчарова? (Не се подкрѣпя.)

Тогава членътъ си остана както си.

Прѣминуваме къмъ прочитанието на чл. 2-й.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 2. Властѣта на полицейскій комиссаръ, който прѣбивава въ околийскій градъ, се простира надъ всичкитѣ общини въ околията, а властѣта на полицейскій комиссаръ, установенъ въ другъ градъ, само на отдѣлътъ поставенъ подъ неговий надзоръ». (Приема се.)

(Чете:) «Чл. 3. Полицейскитѣ комиссари се назначаватъ и отчисляватъ отъ Главний Управителъ по прѣдложение на Директорътъ на Вътрѣшнитѣ Дѣла.

Тъ ще носятъ особена униформа удобрена отъ правителството».

Прѣдсѣдателъ: Комиссията приема безъ измѣнение.

Юрковъ: Азъ незная защо е турено, че трѣбва да даватъ кѣтва прѣдъ префектитъ и секретари-началницитъ . . . (Гласове: още несме дошли до тамъ.)

Прѣдсѣд.: Чл. 3-й приема ли се, както си е? (Приема се.)

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 4. Полицейскитѣ комиссари даватъ кѣтва за честно и вѣрно служение.

Тая кѣтва се дава въ департаменталнитѣ градове прѣдъ префекта, секретаръ-началника и прѣдседателя на окръжното гражданско сѣдилище; а въ околийскитѣ градове прѣдъ началника и сѣдника околийскій и прѣдъ кмета градскій».

Прѣдсѣд.: Комиссията го приема безъ измѣнение.

Юрковъ: Азъ искамъ да се исхвърли тука думата «прѣдъ префектитѣ», защото ние нѣмаме департаментални комиссари, а само околийски (Гласове: има и департаментални комиссари!) При всичко, че има нѣкои, които се наричатъ департаментални, тѣ се казватъ така само и само, защото имъ се плащатъ по двѣ лири повече. Споредъ мене, комиссарътъ е длъженъ да даде кѣтва само прѣдъ сѣдника, че ще бѣде вѣренъ въ изпълнението на своитѣ административни и сѣдебни длъжности. Тогава, защо и *прѣдъ префекта* да става кѣтвата. Азъ пакъ повтарямъ, че съмъ на мнѣние, щото кѣтвата да се извърши въ присѣдствието на окол. началникъ и околийскій сѣдникъ.

Гирджиковъ: Азъ мисля, че членътъ е много добръ поставенъ, много е на мѣстото си и трѣбва да се приеме. Когато се дава кѣтва, разбира се, че за да прочувствува и тоя, който я дава, трѣбва да я дава по по-тържественъ начинъ, тѣй щото, начинътъ прѣдвиденъ въ законопроекта е много добръ. Кѣтвата е една формалностъ и оня, който се заклѣва, тържественно се обѣщава, че ще бѣде вѣренъ и че ще служи вѣрно; слѣдователно, колкото става тя въ по-тържественъ начинъ и въ присѣдствието на по-високи лица, толкова тя по-много влияе върху оногова, който я дава и всѣкоя часъ ще си напомнимъв тия думи при изпълнението на длъжноститѣ си. Прочее, понеже въ единъ префектуренъ градъ нѣма по-големи длъжностни лица отъ тия, които фигуриратъ въ законопроекта, то най-праведно е да се приеме членътъ тѣй както си е.

Нейчовъ: Азъ мисля, че по добръ, ще бѣде да се остави въ институциитѣ на Г-на Д-ра на Вътр. Дѣла да приема кѣтвата отъ пол. комиссари; но може да става прѣдъ префектитѣ и окол. началници по делегация отъ Д-ра на Вътр. работи.

Юруковъ: Неискамъ да кажа нищо друго, освѣнъ да отговоря на Г-на Гирджикова, който иска да присъствувать при кѣтвата и префектитъ. Азъ не знамъ каква полза ще има отъ това. Тържественно се казва това, че той дава публична кѣтва. Заради това, азъ пакъ настоявамъ да се изхвърлятъ думитъ « прѣдъ префекта » а да се каже: « тая кѣтва се дава прѣдъ секретарь-началникътъ и околийскій сѣдникъ ». Защото ако искаме да става много тържественно, трѣбва да присъствува и Ген. Губернаторътъ.

Воденичаровъ: Най-добъръ е да се каже така, както е въ законопроекта, но прѣди това може да се тури прѣдложението на Г-на Юрукова на гласуване и да се свърши работата. (Гласове: исчерпано е! Да се гласоподава!)

Милковски: Въ 5-й чл. се казва, че полицейскитъ комиссари се прѣдставятъ прѣдъ префекта или окол. началникъ; слѣдователно тѣ сж чиновници, които извършватъ распоряженията и на префекта и затова, спорѣдъ мене, трѣбва да присъствува и префекта при кѣтвата.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Юруковъ прави една поправка. Той прѣдлага да се каже така: « Тая кѣтва се дава прѣдъ секретарь-началникътъ, окол. сѣдникъ и градскій кметъ, » Подкрѣпя ли се тая поправка? (Не се подкрѣпя.) Тогава членътъ остана както си е. (Приема се.) Преминуваме къмъ прочитанieto на чл. 5.

Секр. Гуневъ: (Чете:)

« Чл. 5. Полицейскитъ комиссари се прѣдставятъ ежедневно за дѣла отъ общата полиция прѣдъ префекта или околийскій началникъ, а за дѣла отъ градската или селската полиция прѣдъ кмета, за да даватъ отчетъ на служебнитъ си дѣла и да зиматъ наставления; тѣ отъ своя страна съобщаватъ тия наставления на подвѣдомственнитъ си чиновници и бдятъ за точното имъ изпълнение. »

Прѣдсѣд.: Комиссията прави поправка. Тя прѣдлага да стане членътъ така: (Чете:) « Чл. 5. Полицейскитъ комиссари се прѣдставятъ ежедневно прѣдъ префекта или окол. началникъ за да даватъ отчетъ на служебнитъ си дѣла и да зиматъ наставления; тѣ отъ своя страна съобщаватъ тия наставления на агентитъ отъ градската и селска полиция и бдятъ за точното имъ изпълнение. »

Димитровъ: Комиссията е изоставила пѣкои фрази, защото по-сетне се казва за тѣхъ. Освѣнъ това въ първий членъ е казано, какви отчети ще се даватъ на префектитъ и какви служби вършатъ на кметовѣтъ. Заради туй комиссията като видѣ за излишно да се повтарятъ тия думи въ тоя членъ, измѣни го като ги изхвърли. Комиссията заличи « подвѣдомствени чиновници, » защото може да се пита: кои сж тия тѣхни подвѣдомствени чиновници; и затова трѣбваше да се прѣдвиди и да се каже: « агентитъ отъ градската и селска полиция. »

Прѣдсѣд.: Тогава турямъ на гласоподаване поправката на комиссията. Които я приематъ да станатъ прави. (Болшинство.) Събраието я приема. Преминуваме къмъ чл. 6.

Златаровъ: Прѣди да пристѣпимъ къмъ разгледанието на чл. 6, азъ прѣдлагамъ да се тури и една нова алинея при чл. 5 ѱ, която да гласи тѣй: « тия съобщения трѣбва да ставатъ устни, освѣнъ за дѣла, които сж отъ голѣма важность. » защото много пѣти агентитъ немогатъ да бждатъ грамотни и немогатъ да излагатъ съобщенията си писмено.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Златаровъ прѣдлага да се притури една алинея при чл. 5.

Гирджиковъ: Азъ мисля, че тая алинея е излишна, защото членътъ нийдѣ не казва, че съобщенията трѣбва непременно да ставатъ писмени. Въ членътъ просто се казва, че се дава отчетъ и се зематъ наставления. Разбира се, че тѣ могатъ да бждатъ и устни и писмени. Тѣ могатъ всеки отчетъ и всеко наставление да съобщаватъ устно, и

когато поиска префекта могат да му ги правят писмено. Заради това, щомъ въ члена няма задължение да ставатъ писмено, тѣ могатъ да бѣдатъ устни и писмени.

Величковъ: Пищо нѣма ко-опасно отъ това, дѣто оставаме въ закона работи които да даватъ поводъ на разни своеволни и произволни прѣтългувания. Чл. 5 казва, че се представятъ ежедневно за да даватъ отчетъ на служебнитѣ си дѣла и да зиматъ наставления, и щомъ се казва така, то излиза че трѣбва да ги излага устно; защото въ противенъ случай, ако приемемъ, както каза Г-нъ Гирджиковъ, да ги излагатъ писмено когато поиска префекта или окол. началникъ, то утрѣ тия послѣднитѣ могатъ да кажатъ на единъ комисаръ: законътъ не ме задължава да приемамъ устни отчети. Тия сж Г-да причини, които много често сж давали поводъ на спръчкване между комисаритѣ и окол-началници. Затова умѣстно е прѣдложението на Г-на Златарова да ставатъ устно освѣнъ за дѣла важни, за които трѣбва да ставатъ писмени отчети и наставления.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Златаровъ! Напишете прѣдложението си!

Златаровъ: Сега ще го напиша.

Прѣд.: Подкрѣпя ли се притурката, която прѣдлага Г-нъ Златаровъ. (Подкрѣпя се.)

Димитровъ: Това нѣщо, за което Г-нъ Величковъ се унасава, ми се струва, че той слива жандармерийскитѣ секционни комисари съ полицейскитѣ комисари. Колкото за послѣднитѣ, не е имало никакъвъ споръ. Щомъ се казва въ члена, че се прѣдставятъ ежедневно и лично, то се разбира, че отчета ще се дава и наставленията ще се зематъ устно; но ако дѣлото е важно, то само по себѣ си се разумѣва, че ще става писменъ отчетъ. Затова споредъ мѣне, не трѣбва да се туря никаква алинея.

Юрковъ: Прѣдложението на Г-на Гирджикова, дѣйствително си няма мѣстото, именно за това, защото комисаритѣ се явяватъ всѣка сутринъ гдѣто трѣбва и даватъ отчетъ. И той какъвъ е? — Казва що се е случило. Имало ли е кражди, пожаръ и пр. Тогава естествено слѣдва, че всичкитѣ отчети ставатъ устни; слѣдователно, няма нужда да се казва въ члена *устни* или *писмени*, защото въобще, когато едни отчети ставатъ всѣки 24 часа, то се разбира че ще бѣдатъ устни.

Ив. Х. Петровъ: Споредъ мене, много е умѣстна забѣлѣжката на Г-на Златарова, защото полицейскитѣ комисари немогатъ да се явяватъ всѣки пѣтъ, тѣй като тѣ иматъ работа и въ околията, отъ гдѣто тѣ писмено трѣбва да рапортиратъ на началницитѣ и префектитѣ. Кокато комисарътъ е въ околията, той не е въ положение да прѣдстави устно дѣлата си и произшествията въ околията, защото като ходи далечъ отъ града, неможе всѣки день да се явява предъ началникътъ или префекта. Вслѣдствие на това вѣроят-но е, че той много пѣти ще бѣде принуденъ да дава рапортъ отъ вѣнка.

Секр. Гуневъ: (Чете алинеята на Златарова.) Отчетитѣ на полицейскитѣ комисари ставатъ устни, освѣнъ за дѣла отъ голѣма важность или когато префекта поиска това.»

Наумовъ: Прѣдлагамъ да се направи още едно измѣнение, т. е. намѣсто «префектитѣ» да се туря «околийскитѣ началници», защото въ малкитѣ градове има само околийски началници; а комиссаритѣ подлѣжатъ подъ вѣдомството на окол. началници. Това трѣбва да се направи тѣй, защото туй е дало поводъ да се спречкватъ префектитѣ съ окол. началници. Затова азъ мисля, да се прѣдостави право само на окол. началници да се занимаватъ съ малкитѣ работи.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Наумовъ прѣдлага да се направи една доправка. Въместо «префекта» да се туря «околийскитѣ началници.»

Подкрѣпя ли се тая доправка? (Подкрѣпя се.)

Тогава турямъ на гласоподавание поправката на Г-на Златарова съ доправката на Г-на Наумова. Които сж съгласни да се приеме да станатъ правя. (Меншество.)

Членът си остава както си е.

Секр. Гуневъ: «Чете:» Чл. 6. Полицейскитѣ комисари сж длѣжни да обикалятъ често повѣренитѣ имъ окръжности за да бдятъ върху тишината и порядкътъ и да надзираватъ полицията и точното изпълнение на законитѣ и правилницитѣ относящи се до градската и селека полиция».

Тѣ обикалятъ тържищата и панаиритѣ за да бдятъ върху точното изпълнение на общинскитѣ постановления относително до продаването на нѣща за ядене и други стоки; лично посѣщаватъ магазинѣ на продавачитѣ, провѣряватъ точността на теглото при продаването, прегледватъ качеството на стокитѣ, чистотата и вѣрността на теглилитѣ и надзираватъ проданѣта на отровни вещества; надзираватъ тоже ханищата, гостилницитѣ, пивницитѣ и други публични домове».

Прѣдсѣд.: Комиссията прѣдлага изменение. Тя го допълня така: «Полицейскитѣ комисари по заповѣдъ на префекта или на окол. началникъ сж длѣжни да обикалятъ и пр.» А въ втората алинея вмѣсто «обикалятъ» турено е «надзираватъ»; слѣдъ «панаиритѣ» притурени сж думитѣ «и заедно съ агентитѣ на градската и селека полиция». Слѣдъ думата «продавачитѣ» притурено е: «за да»; «вмѣсто стокитѣ», промѣнено е «хранитѣ»; слѣдъ «теглилитѣ», притурени сж думитѣ: «и строго пазятъ за да се непродаватъ запретенитѣ отровни вещества; освѣнъ това тѣ бдятъ върху чистотата на улицитѣ». Думата «тоже» се заличава.

Юрковъ: Когато ние, споредъ членътъ както е положенъ ги задѣлжаваме да обикалятъ често повѣренитѣ тѣмъ окръжности, тогава незнай защо оставяме на единъ префектъ да имъ заповѣда да отидѣтъ или не. Една отъ сжщественнитѣ имъ длѣжности е тая, да отиватъ да прегледватъ работитѣ, но тогава за какво оставяме префектитѣ да имъ заповѣдватъ. Азъ не разбирамъ какво ще вършатъ тия комисари, когато утръ може нѣкой отъ тѣхъ да ни каже, че това или онова не му било заповѣдано.

Калчовъ: Нѣма си мѣстото да стоятъ думитѣ «по заповѣдъ на префекта,» полицейскитѣ комисари трѣбва да надзираватъ мѣстата и пр. Затова да се исхвърлятъ.

Д-ръ Хакановъ: Искамъ думата!

П. Димитровъ: Комиссията измѣни това ето защо: чл. 6-й казва така: «Полицейскитѣ комисари сж длѣжни да обикалятъ често и пр. Породи се въпросъ, какво значи думата «често?» Тя може да се тълкува разнo. Заради това се каза, че по-добъръ е, когато ще излѣзѣтъ кѣдѣ да е вѣнъ отъ града, да знае и префекта и окол. началникъ; и заради това се каза тѣй «полицейскитѣ комисари по заповѣдъ на префекта или окол. началникъ сж длѣжни да обикалятъ и пр.» Има много случаи, дѣто полицейскитѣ комисари отиватъ безъ да ги знае кѣдъ, нито префекта нито окол. началникъ. Затова тукъ се опредѣли това по-добъръ за да се разбира по-лѣсно. Но ако почитаемото Събрание иска, то може да неприеме това. (Гласове: да остане членътъ както си е!)

Д-ръ Хакановъ: Тоя членъ е много неопредѣленъ и ако се случи нѣкой комисаръ дѣтеленъ, може да отиде много пѣти на заобиколка; но ако случи недѣтеленъ, той може да не отиде никой пѣтъ, или само когато иска. Зарадъ туй, азъ прѣдлагамъ да се турятъ думитѣ: «въ двата мѣсеци еднажъ.» Азъ правя туй прѣдложение и моля почитаемитѣ ми събратия да го приематъ, защото само тогава полицейскитѣ комисари ще обикалятъ цѣлата околия и нѣма да ходятъ само тамъ дѣто тѣ желаятъ и дѣто имъ прилѣгне.

Милковски: И споредъ мене, тоя членъ трѣбва да си остане както си е. Азъ мисля, че страхътъ, който прѣдвижда комиссията е безосновенъ като има прѣдъ видъ чл. 5-й, който казва, че окол. комисаръ е длѣженъ да се прѣдставя всѣкидневнo прѣдъ префекта или окол. началникъ. Слѣдователно, ако е установенъ въ градъ, той е длѣженъ да се

представи ежедневно прѣдъ префекта или окол. началникъ; ако ли отиде по селата, въ туй врѣме пакъ ще дава отчетъ и ще зема наставления. Зарадъ туй азъ съмъ противъ думитъ «по заповѣдъ на префекта и окол. началникъ.»

Прѣдсѣд.: Г-нъ Д-ръ Хакановъ прѣдлага щото вмѣсто думата «често», да се туря «въ двата мѣсеца еднажъ.»

Подкрѣпя ли се това прѣдложение? (Не се подкрѣпя.)

Тогава турямъ на гласоподавание поправката на комиссията: «по заповѣдъ на префекта или окол. началникъ.» Които приематъ тая поправка да станатъ прави. (Никой).

Първата часть отъ членътъ остава както е въ законопроекта.

Комиссията прави измѣнение и въ първата алинея и намѣсто «обикалятъ» прѣдлага да се каже «надзираватъ».

Димитровъ: Не само «обикаля» е поправено, но и други поправки има по-надолѣ.

Прѣдсѣд.: Понеже има много поправки, затова ги турямъ на гласоподание една по една.

Турямъ на гласоподавание поправката вмѣсто «обикалятъ» «*надзираватъ*».

Стамбуловъ: Азъ мисля, че тая поправка си нѣма мѣстото, защото нѣма никакъвъ смисълъ, ако кажемъ, че тѣ *надзираватъ* за да *бдятъ*. По-добрь е, ако си остане: «тѣ *надзираватъ* тържищата и панаиритѣ за да *бдятъ*».

Караджовъ: Отгглямъ си думата.

Прѣдсѣд.: Втората поправка на комиссията е: «тѣ надзираватъ тържищата, и панаиритѣ и заедно съ агентитѣ на градската и селска полиция се грижатъ за точното изпълнение на общинскитѣ постановления и пр.»

Третия поправка е, следъ думата «продавачитѣ», притурено е «за да» провѣрять точността на тѣглилките, прѣгледватъ качеството на *хранитѣ*, (вмѣсто «стокитѣ») чистотата и върноста на тѣглилките и *строго назятъ* за да се *непродаватъ* за претенитѣ отровни вещества. Въ останалата часть на конеца на члена се исхвърля думата: «тоже». Тия сж поправките направени отъ комиссията.

Юруковъ: Тукъ нѣма нужда да се притурятъ такива нѣща, защото имаме особенъ законъ за селската полиция, която задължава за нѣкои нѣща и агентитѣ на градската полиция. Тукъ ние сега правимъ законъ за полицейскитѣ комиссари, а законътъ, който сме приели постановява, че градскитѣ агенти сж задлжени за тия работи. Заради това поправките на комиссията си нѣматъ мѣстото и трѣбва да се отхвърлятъ.

Прѣдсѣд.: Тогава турямъ на гласоподавание поправките на комиссията за 2-а ал. Които сж съгласни да се приематъ тия поправки, да станатъ прави. (Никой).

Събранието отхвърля поправките и на 2-а ал., която тоже остава, както си е въ законопроекта.

Преминуваме къмъ прочитанieto на чл. 7-й.

«Чл. 7. Тѣ сж длжни да забѣлжватъ вкратцѣ, на една дневна книга, която нарочно държатъ, всяка една случка относяща се до полицията. Всѣкой мѣсець тѣ сж длжни да проведатъ на префектътъ или на околийския началникъ, извлечение отъ дневната си книга, и да му долагатъ, ежемѣсечно, за всичко въобще относително до службата имъ». (Приема се).

Чл. 8. Полицейскитѣ комиссари държатъ особенъ единъ списъкъ за освободенитѣ осждени затворници, просяцитѣ и всичкитѣ бездѣлници (вагабонти), и упражняватъ върху тѣхъ надзоръ.

Тѣ обаждатъ на надлжнитѣ власти за неблагонамѣренни лица, които бихж дошли въ повѣрената имъ околия или отдѣлъ, за хора които нѣматъ паспортъ и за всички съмнителни личности и нехранимайковци, които нѣматъ жилище и прибѣжище».

Прѣдсѣд.: Комиссията приема първата алинея безъ измѣнение, а въ втората прави една поправка, а именно, втората алинея става така: «Тъ се грижатъ да узнаятъ или чрезъ подвѣдомственнитъ си агенти за неблагонамѣреннитъ лица, които биха дошли въ околнѣята или отдѣла имъ, за хора, които нѣматъ паспорти, и всички съмнителни чело-
вѣци и нехранимайковци, които нѣматъ жилище и се скитатъ безъ работа, за всичко това тѣ незабавно обаждатъ на надлѣжнитъ власти».

Турымъ на гласуване поправката на комиссията. (Гласове: пада, нетрѣбва да се гласоподава!)

Тогава членътъ остана безъ поправката. (Приема се).

Секр. Гуневъ: (Чете):

«Чл. 9. Тѣ испращатъ достатъчно число полицейски агенти на мѣста гдѣто има сборъ отъ много души, като напримѣръ по тържищата, панаиритъ и общитъ тържества, за да пазятъ въ тѣхъ порядкътъ и тишината».

Прѣдсѣд.: Комиссията приема тоя членъ съ измѣнение думитъ «полицейски агенти» съ «жандарми», тъй щото членътъ става така: (Чете):

«Чл. 9. Тѣ испращатъ достатъчно число *жандарми* на мѣста и т. н. т.»

Турымъ на гласоподаване поправката на комиссията . . .

Думата има Г-нъ Воденчаровъ.

Воденчаровъ: Азъ неискамъ да се замѣнятъ думитъ «жандарми», но желая да се каже «полицейски агенти *или жандарми*».

Прѣдсѣд.: Г-нъ Воденчаровъ прави една поправка. Той прѣдлага да се каже: «Тѣ испращатъ достатъчно число полицейски агенти *или жандарми* на мѣста, гдѣто има сборъ и пр.»

Подкрѣпя ли се тая поправка? (Не се подкрѣпя).

Тогава турымъ на гласоподаване поправката на комиссията . . .

Гирджиковъ: Азъ не разбирамъ, гдѣ ще намѣри полицейскій комисаръ жандарми. Той не може да заповѣда на жандармитъ, освѣнъ чрезъ окол. началникъ; слѣдователно излишна е поправката на Г-на Величкова.

Стамбуловъ: Противно е онова, което каза Г-нъ Гирджиковъ. Ние завчера имавме прошение за непослушание на жандармитъ. Г-да! Трѣбва да бждемъ нѣкакъ си по-внимателни. Ние туряме полиц. комиссари отговорни за толкова нѣща, а не имъ даваме право да могатъ да пратятъ 3—4 души жандарми тамъ, гдѣто се вършатъ най-голѣми работи, което много ще коштува, както за неговата отговорностъ, така и за отговорността на другитъ чиновници. Затова, трѣбва да се приеме поправката на Г-на Воденчарова като необходима.

Калчевъ: Жандармитъ не могатъ да служатъ на всѣки комиссаръ, защото тогава нѣма да ни стигнатъ 1,400 души.

Гирджиковъ: Азъ ще отговоря на Г-на Стамбулова, че за да прати нѣкой нѣкого нѣйдъ, трѣбва да има на расположеение чело-вѣкъ, и затова на всѣки полицейскій комиссаръ сж потрѣбни жандарми. Ние имаме градски комиссари, но нѣматъ ни единъ жандаринъ, защото послѣднитъ сж подъ вѣдомството на секционний жандармерийскій началникъ. Ако трѣб-
ваха жандарми, нещѣха да имъ трѣбватъ агенти. Заради това, азъ мисля, че трѣбва да остане членътъ както си е.

Милковски: Азъ мисля, че много добръ каза Г-нъ Гирджиковъ да оставимъ членътъ както си е, защото въ чл. 11-й сж прѣдвидени случайтъ, кагато полицейскитъ комиссари могатъ да изискватъ жандарми. Слѣдователно, полиц. комиссаръ, когато има нужда, може да иска жандармерия на помощъ. Заради това, нетрѣбва да се казва въ членътъ, че жандармитъ трѣбва да бждатъ задължени всекога да бждатъ подъ расположението на комиссари.

Бояджиевъ: Г-да, азъ мисля, че не трѣбва да правимъ това, което по настоящемъ на практика несъществува. Полицейскитѣ комиссари иматъ жандарми и ако тукъ въ пловдивъ Г-нъ Гирджиковъ е видѣлъ 7 или 8 души комиссари, които смятатъ за жандармерийски началници, то не значи нищо. Длъжността и на еднитѣ и на другитѣ, т. е. и на полицейскитѣ комиссари и на жандармерийскитѣ началници е една и съща, да пазятъ тишината и да водятъ порядъка. Защо тогава полицейскитѣ комиссари да нѣма право да земе двама жандарми и да ги проводи да надзиратъ кѣдѣто има сборове и др. под. Това става тѣй въ всичкитѣ департаментални градове. Тукъ се казва само агенти да провождатъ. Хубаво ако има, а ако нѣма, отъ дѣ ще ги земе. (*Единъ гласъ*: по-долу е казано отъ гдѣ ще ги земе.) Тукъ се касае само, да му се даде право да заповѣда просто на жандармитѣ въ случай на нужда.

Прѣсѣд.: Г-нъ Бояджиевъ! Това за което Вие говорите, има го по-долу.

Бояджиевъ: Но тукъ му е мѣстото, да му се даде едно право да иска помощъ подъ расположението си.

Прѣсѣд.: Г-нъ Воденчаровъ прѣдлага . . . Думата има Г-нъ Воденчаровъ.

Воденчаровъ: Настоявамъ на прѣдложението си «агенти или жандарми.» защото, ако Г-нъ Гирджиковъ бѣше прочелъ добръ тоя членъ щѣше да разбере, че въ него се подразумѣватъ и сборове и свадби и хоро' и пр. Заради това при такива случаи, много добръ ще направи полицейскитѣ комиссари, ако пише на жандармерийскитѣ командири, да му проводи единъ старшии и трима младши жандарми; тѣй щото ако се приеме тая поправка, нѣма да направимъ никакво прѣстъпление на законътъ или институциитѣ на нѣкои други чиновници. Заради туй, азъ настоявамъ и моля Събранието да приеме моята поправка: «агенти или жандарми.»

Прѣсѣд.: Г-нъ Воденчаровъ прѣдлага, да се каже вмѣсто «полицейски агенти» «полицейски агенти или жандарми.» Подкрѣпя ли се тая поправка? (Не се подкрѣпя.) Тогава които сж съгласни съ поправката на комиссиата да станатъ прави. (Никой не стана.) Тогизъ, членътъ си остава както си е. Присмиваме къмъ прочитанието на чл. 10.

Секр. Гуневъ: («Чете:») Чл. 10. Въ случай на пожаръ, наводнение и други отъ тоя родъ важни за общий порядѣкъ случки, полицейскитѣ комиссари отпиратъ се на мѣстото на произшествието и незабавно прѣдизвѣстятъ властитѣ отъ които зависятъ, като въ изпълнение приложатъ всичкитѣ нужни мѣрки за избавлението на находищитѣ се въ опасностъ лица и вещи; въ такъвъ случай, тѣ могатъ да изискатъ личната помощъ на жителитѣ, които сж длѣжни да се покоряватъ веднага на призовката имъ и да доставятъ коние, кола и все друго що е потребно, за да се помогне на бѣдствуващитѣ хора и на тѣхнитѣ притѣжания. Послѣ загасяването на пожарътъ, полицейскитѣ комиссари изследватъ ступанитѣ и съвѣдитѣ имъ, за да узнаятъ да ли пожарътъ е станалъ случайно, по небрежностъ, или умишлено.

Въ такъвъ случай всичкитѣ мѣстни граждански и военни власти сж длѣжни да съдѣйствуватъ за угасяването на пожарътъ». (Приема се.)

(Чете:») «Чл. 11. Полицейскитѣ комиссари могатъ, въ случай на голѣма нужда, да изискатъ полекитѣ и горски пазачи на околнитѣ си. Тия пазачи сж длѣжни да ги уведомяватъ за всичко, което се касае за общата тишина.

Тѣ могатъ още, въ изпълнение на длѣжноститѣ си, да изискватъ и жандармерийска сила било отъ ротнитѣ или секционни командири, било направо отъ най-ближнитѣ бригади, устно или писмено, спорѣдъ нуждитѣ и обстоятелствата.

Слѣдъ изпълнението обаче на тия си длѣжности, тѣ трѣбва да изложатъ писмено жандармерийскому или бригадному командиру причинитѣ за които сж били принудени да искатъ жандармерийска сила».

Прѣдсѣд.: Комиссията приема първата алинея безъ измѣнение.

При втората алинея прави притурка: «тѣ могатъ още *като помощници на прѣфекта и окол. началници* въ изпълнение и пр.»

Давамъ на гласуване: които сж съгласни съ поправката на комиссията да станатъ прави. (Никой нестана.) Пада. Членътъ остава както си е. Преминуваме къмъ прочитанieto на чл. 12.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 12. Полицейскитѣ комиссари неможатъ да влизатъ въ частни кѣщи освѣнъ въ слѣдующитѣ случаи:

1-о Денѣмъ, тѣ могатъ да влизатъ въ тѣхъ за причини, формално изисквани отъ законътъ, или по сила на една особенна заповѣдъ за издирване, издадена отъ надлѣжната власть.

2-о Нощѣмъ, тѣ могатъ да влизатъ въ тѣхъ, въ случай на пожаръ, наводнени, убийство или покушение на убийство, кражба, или по искание на ония, които сж вътрѣ въ кѣщата». (Приема се.)

(Чете:) «Чл. 13. Полицейскитѣ комиссари, като сѣдебни полицейски чиновници, сж подъ надзорътъ на окръжний прокуроръ; това обаче не поврѣжда подчинеността имъ къмъ тѣхнитѣ висши административни чиновници». (Приема се.)

(Чете:) «Чл. 14. Полицейскитѣ комиссари издирватъ полицейскитѣ нарушения и даже ония, които сж подъ особний надзоръ на горскитѣ и полскитѣ пазачи.

Тѣ получаватъ рапорти, доношения и оплаквания касающи се до полицейскитѣ нарушения и простѣпки.

Тѣ записватъ въ дневната си книга естеството и обстоятелствата на нарушенията или простѣпкитѣ, врѣмето и мѣстото на извършването имъ, доказателствата и показанията на лицата, които се обвиняватъ за тѣхъ.

За все това тѣ сж длѣжни да извѣстятъ подробно надлѣжнитѣ власти». (Приема се.)

«Чл. 15. Въ случай на зѣварено прѣстѣпление, или по исканieto на домовладиката на единъ домъ, тѣ иматъ входъ въ жилището, съставятъ протоколитѣ, записватъ изявленията на свидѣлитѣ, правятъ издирвания и други актове, които, въ казанитѣ случаи, сж отъ вѣдомството на окръжнитѣ прокурори. Тѣ се распорѣждатъ за улавянieto на обвиняеми лица, срѣщу които би имало важни показания за обвинение.

За входъ въ жилището на единъ чуждъ поданикъ ще се пазятъ условията съдържаеми въ протокола отъ 20 Юния 1868 (11 Ребиюль-еввелъ 1284) за правото на чужденцитѣ да притѣжаватъ недвижими имущества въ Отоманската Империя». (Приема се.)

(Чете:) «Чл. 16. Полицейскитѣ комиссари испращатъ незабавно на окръжнитѣ прокурори доношенията, протоколитѣ и другитѣ отъ тѣхъ съставени актове, ако сж отъ тѣхно вѣдомство.

Тѣ сжщо испращатъ незабавно на окръжнитѣ прокурори и направенитѣ тѣмъ доношения за простѣпки или прѣстѣпления, за които тѣ не сж направо натоварени да испитатъ; но ако се касае за нѣкоя политическа простѣпка или прѣстѣпление, което би силно повлияло върху населението, и върху неговата безопасностъ, полицейскій комиссаръ е длѣженъ да увѣдоми за това и административнитѣ и сѣдебнитѣ власти».

Прѣдсѣд.: Комиссията го приема безъ измѣнение, само притуря при него още една алинея, и именно «направенитѣ отъ тѣхъ изслѣдвания и актове иматъ еднаква важностъ съ ония на сѣдебнитѣ изслѣдователи».

(Гласове: да ни се даждѣ изяснения.)

Наумовъ: Толкова поправки като отвърлихме, трѣбва да направимъ едно великодушие къмъ комиссията и да приемемъ поне една отъ поправкитѣ и', за да и' дадемъ ку-

ражъ, щото други пътъ когато и' дадемъ да върши нѣщо, да го прави по-свѣстно и по-хубаво. (Смѣхъ).

Д. Бояджиевъ: Може най-сетнѣ Събранието да отхвърли и тая поправка; но друго нѣщо има за което ще моля поч. Събрание да приеме. Азъ мисля Г-да, че при тия длѣжности на полицейскитѣ комиссари не би ли било желателно още, да имъ се даде и друга една съдебна властъ, т. е. да могатъ да глѣдатъ спорове отъ 50—100 гр. (*Гласове:* това е противъ Орг. Уставъ! Шумъ. *Други гласове:* това неможе да бѣде!)

Г-да! Жално ми е, че мнозина отъ насъ искатъ само да говорятъ, а неискатъ да слушатъ. Азъ ви казвамъ това, като съмъ опиталъ нуждата му отъ практика. Напр. дохождатъ двама да се съдятъ за 25 гр. при окол. съдия. Съдията му каже: иди Г-не направи прошение, тури му тимбра и пр. Додѣ да стане това минува се единъ день или два дѣня. Както и да е дава прошеннето. Не стига това, той трѣбва да чака призовка; тѣй щото, тоя чловѣкъ изгубва $\frac{1}{2}$ лира за 25 гр. Защо да харчи тия пари? — Най-послѣ, това ще бѣде тѣжко за хората Г-да. Тогава, защо на полицейскій комисаръ да се не дава право да ги спогажда. Азъ мисля, че мнозина отъ насъ незнаятъ за такива случаи, които често пѣти се срѣщатъ особено въ градоветѣ. Напр. дохожда единъ отъ село и се оплаква отъ другъ за 50 гр. За да се докара другий, трѣбва да отиде или единъ жандармъ или единъ старший. За това не е лошо, ако се даде право на полицейскитѣ комиссари да правятъ едни такива малки спогодби.

Секр. Гуневъ: Азъ мисля, че поправката на комисията трѣбва да се приеме съ тая доправка: вмѣсто да се казва «направенитѣ отъ тѣхъ изслѣдвания и актове иматъ еднаква важность», да се направи: «направенитѣ отъ тѣхъ изслѣдвания иматъ *автентична* важность».

Воденчаровъ: Г-да! Споредъ моето мнение, предложението на комисията неможе да се приеме по никой начинъ, защото е противъ предписанията на Орг. Уставъ. Изслѣдванията на полиц. комисари, немогатъ да иматъ друга важность освѣнъ административна, тѣй напр. като единъ прокуроръ. Зарадъ туй нѣма нужда да се говори.

Колкото за прѣдложението на Г-на Бояджиева, който иска да се облечатъ полицейскитѣ комиссари и съ съдебна властъ, той съ това неиска да направи друго, освѣнъ да ги преобърне както въ турско врѣме юзбашинтѣ и мюлязимитѣ, които имаха такова право; но какъ го изпълняваха? Ето какъ. Докара виновния, даде му два шамаря и работата е свършена. Земе паритѣ отъ чловѣка, раздѣлятъ ги съ другия и двамата си отиватъ. Тѣй ставаше въ турско врѣме. Ако Г-нъ Бояджиевъ иска да направи тѣй и наши тѣ комиссари, то е другъ въпросъ: но азъ мисля, че никога не трѣбва да имъ даваме съдебна властъ. Зарадъ това, споредъ моето мнение, понеже и поправката на почитаемата комисия и доправката на Г-на Бояджиева са безосновни, то никакъ не бива да се приематъ.

Гирджиковъ: Не шѣ да говоря нито за прѣдложението на комисията, нито за доправката на Г-на Бояджиева нито за предложението на Г-на Гунева, защото тѣ сж нѣща които трѣбва да се прѣвдидятъ въ процедурата на гражданското и криминално сждопроизводство, а не тука въ тоя законъ. Тукъ никакъ не трѣбва даже да се спомѣнува каква важность ще се отдава на тия документи, защото е излишно. Заради това мисля, че най-добрѣ ще бѣде да си остане членътъ както си е.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли се доправката на Г-на Гунева? (Не се подкрѣпя). Тогава турямъ на гласоподавание поправката на комисията. Които сж съгласни да се приеме тая поправка, да станатъ прави. (Никой.) Тогава членътъ си остая както си е.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 17. Распорѣжданията на вишеизложенитѣ членове за комисаритѣ се приспособляватъ и на жандармерийскитѣ секционни или ротни командири,

които изпълняват комиссарски длъжности съгласно съ чл. 469 на Органическият Уставъ.
(Приема се.)

(Чете:)

« За Пловдивският полицмейсторъ и участковитѣ комиссари.

Чл. 18. Въ столицата на Областта има единъ Полицмейсторъ, който изпълнява длъжноститѣ си подъ прямата властъ на пловдивският префектъ за всичко що се касае до общата полиция, и подъ властта на кметътъ за дѣлата отъ гражданска полиция. Правата и длъжноститѣ му сж същитѣ, както ония въобще на полицейския комисаръ. » (Приема се.)

(Чете:) « Чл. 19. Полицмейсторътъ има свой помощникъ, който го замѣства въ случай на отсъствие. »

(Чете:) « Чл. 20. Полицмейсторътъ е отговорний началникъ прѣдъ властта за всичко що се върши въ градътъ. Той има подъ вѣдомството си нѣколко градски комисари, числото на които се опредѣля всякоя година въ областний бюджетъ. При изпълнението на длъжноститѣ си, участковитѣ полицейски комиссари се отнасятъ до полицмейсторътъ и отправятъ нему рапортитѣ и протоколитѣ си, както и всякакви други искания и рекламации. Когато по изслѣдване на едно дѣло, тѣ съставляватъ актъ и го прѣдставятъ на окръжний прокуроръ, длъжни сж при туй да отправятъ на полицмейстора едно кратко но пълно отъ него извлечение. (Приема се.)

(Чете:) « Чл. 21. Полицмейсторътъ рапортира на пловдивският префектъ когато е потребно, и му прѣдставява всеки 15 дена общъ рапортъ върху всичко за което е натоваренъ да извършва. (Приема се.)

(Чете:) « Чл. 22. Полицмейсторътъ надзирава всичката вътрѣшна и външна полицейска служба, като посѣщава писалищата на участковитѣ комиссари и обикаля често градътъ. Той освѣнъ гдѣто има всичкитѣ права и длъжности на полицейскитѣ комиссари въ окръгътъ на повѣренииъ нему градъ, но още има полицията на всичкитѣ въ градътъ тъмници и други поправителни за вѣдения, позволява съобщенията съ затворницитѣ по полицейски дѣла, и дава своето съдѣйствиe на градскитѣ полицейски агенти за свободното съобщение на улицитѣ, за упазване на общата тишина, за надзирание на театритѣ и други забавителни за вѣдения, както вътрѣ така и вънъ около тяхъ, и за приспособлението въобще на всичкитѣ муниципални мѣрки относително до чистотата на общото здравие на градътъ, както и до неговото материално улучшение. »

Прѣдсѣд: Комиссията го приема безъ измѣнение.

Стамбуловъ: Тукъ има нѣщо, което трѣбва да привлече вниманието ни. Тукъ се дава на полицейскитѣ комиссари едно право което трѣбва да имъ отнемемъ. Тѣмъ се именно дава това право, да позволяватъ съобщенията съ затворници по полицейски дѣла. Това право нетрѣбва да имъ се дава отъ сега нататѣкъ, тѣй като до сега съобщенията на затворницитѣ ставаха чрѣзъ прокурора. Заради това, азъ моля Събранието да махне тая часть отъ члена.

Гурджиковъ: И азъ ще кажа да си остане членътъ както си е, защото има и други нѣкои обстоятелства, които може би Г-нъ Стамбуловъ да не ги прѣдвижда. Напр. искатъ домашнитѣ на единъ затворникъ да му занесатъ една възглавница. Да ли ще трѣсятъ прокурора и да ли ще могатъ да го намѣрятъ? Освѣнъ това тука е казано по *полицейски дѣла*, и затова непременно на полицейскитѣ комиссари ще да принадлежи правото да позволява съобщенията съ затворницитѣ отъ тая категория. Членътъ нѣка си остане както си е.

Стамбуловъ: Азъ правя една поправка и предлагамъ да се отхвърли отъ члена това: « позволява съобщенията съ затворницитѣ по полицейски дѣла »

Прѣсѣд. Г-нъ Стамбуловъ предлага да се отхвърли фразата: « позволява съобщенията съ затворниците по полицейски дѣла. » Подкрѣпя ли се тая поправка? (Не се подкрѣпя.) Събранието отхвърля поправката на Г-на Стамбулова и членътъ си остава както си е.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 23. Вѣдомството на участковитѣ Пловдивски полицейски комиссари се простира до границитѣ на участъцитѣ имъ.

Въ окръгътъ на своитѣ участъци, тѣ иматъ правата и длѣжноститѣ на околийскитѣ полицейски комиссари. »

Прѣсѣд. : Комиссията прави само една малка поправка. Въмѣсто «окръгътъ» предлага да се каже «крѣгътъ.»

Ив. Ев. Гешовъ: Тая поправка трѣбва да се приеме.

Прѣсѣд. : Приема ли се тая поправка? (Приема се).

Приема ли се членътъ съ поправката? — (Приема се).

Секр. Гуневъ: (Чете:) Чл. 24. Участковитѣ комиссари ходятъ, ежедневно въ писалището на полицмейсторътъ, за да се споразумѣватъ съ него по дѣлата на службата си и да даватъ отчетъ за надзорътъ, който тѣ и подвѣдомственнитѣ имъ агенти сѣ на товарени да извършватъ въ своитѣ участъци.

Тъ рапортиратъ на полицмейсторътъ, единъ или повече пѣти на день, за всичко относяще се до службата имъ. (Приема се).

Чете: Чл. 25. Участковитѣ комиссари сѣ длѣжни да увѣдомяватъ, безъ забава, полицмейсторътъ за всѣка важна случка, която би привлѣкла общото внимание.» (Приема се).

(Чете:) «Чл. 26. Въ случай на нещастие, простѣжка, прѣстѣпление и пр., участковитѣ комиссари сѣ длѣжни, щомъ се извѣстятъ и безъ да чакатъ довършванието на испитѣтъ, да отправятъ на полицмейсторътъ едно кратко изложение, което да съдържа: естеството на прѣстѣплението, простѣжката или нещастieto, името, званието и жилището на повреденный както и на обвиняемия, ако е той извѣстенъ, и часътъ въ който комиссарътъ се е извѣстилъ за това.» (Приема се).

(Чете:) «Чл. 27. Въ случай на пожаръ, смущение, наводнение или нѣкое друго произшествие, било денемъ, било нощемъ, комиссаритѣ сѣ длѣжни да се отправятъ на мѣстото на случката, като прѣдизвѣстятъ за това, безъ забава, кметътъ, прокурорътъ, полицмейсторътъ и префекта или неговий намѣстникъ.

До пристиганието на тия чиновници, тѣ сѣ длѣжни да изпълняватъ потребното по службата си и подъ тѣхна отговорностъ, да зематъ нуждитѣ мѣрки.» (Приема се).

Прѣсѣд. : Комиссията го приема безъ измѣненіе.

Д. Бояджиевъ: Това е малко непрактично, именно комиссаритѣ като се отправятъ на мѣстото на нѣкоя случка, да предизвѣстятъ кметътъ, прокурорътъ и други нѣкои лица. Т. е. ако види, че има нѣщо опасно, да отиде и да предизвѣстява на горѣказанитѣ лица, а послѣ да отива на мѣстото на случката. Споредъ мене, това не е практично; той трѣбва да отива по-напредъ на мѣстото на случката, а послѣ да предизвѣстява. (*Единъ гласъ:* какъ може това? —)

Прѣсѣд. : Прѣдлагате ли нѣкакви поправки?

Д. Бояджиевъ: Предлагамъ да се каже и извѣстятъ,» а не «предизвѣстятъ».

Прѣсѣд. : Г-нъ Бояджиевъ предлага да се каже «извѣстятъ», намѣсто «предизвѣстятъ.»

Които сѣ съгласни съ поправката на Г-на Бояджиева да станатъ прави. (Никой.)

Пада. Членътъ си остава както си е.

Преминуваме камъ прочитанието на чл. 28.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Чл. 28. Полицмейсторътъ, помощникътъ му и участковитѣ

градски комиссари се назначаватъ отъ Главний Управителъ, по предложение на Главний Секретаръ, Директоръ на Вътрешнитъ Дѣла.

Само лица, които служатъ въ полицейското писалище, се назначаватъ отъ префекта, по предложението на полицмейсторъ. (Приема се.)

(Чте.) Чл. 29. Распореджанията на настоящий правилникъ не се достигатъ никакъ до правата и длъжноститъ, които има Пловдивскій полицмейсторъ като командиръ на подвижната жандармерия.» (Приема се.)

Прѣдсѣд.: Кога желае Събранието да се гласува изцѣло законопроектътъ? (*Гласове*: въ идущето заседание!)

На дневний редъ дохожда запитванието на Г-на Юрукова за кадастра.

Саллабашовъ: Въ послѣдний или 29-й чл. трѣбва да се каже «законъ», а не «правилникъ.»

Стамбуловъ: Прѣлагамъ да се дигне заседанието.

Прѣдсѣдателъ: На дневний редъ дохожда. (*Единъ гласъ*: да се дигне заседанието!) запитванието на Г-на Юрукова, относително приложеніето законътъ за кадастрътъ.

Г-нъ Юруковъ има думата.

Юруковъ: Г-да! При всичко, че ми се даде думата, като невяждамъ да е тукъ Г-нъ Директорътъ на Финанситъ, азъ съмъ принуденъ неволно, пакъ да отложя запитванието си.

Величковъ: Г-нъ Юруковъ става два пѣти какъ отлага своето запитване и все за сѣщитъ причини. Азъ мисля, че ще бѣде добръ, ако Г-нъ Юруковъ опредѣли единъ день за запитванието си и въ тоя день Директора на Финанситъ да бѣде тука.

Стамбуловъ: Щѣхъ да кажа сѣщото.

См. Гешовъ: Г-да! Ние имаме тукъ комиссари на Негово Сиятелство Главний Управителъ, които комиссари споредъ мене, прѣдставляватъ правителството, а Г-нъ Юруковъ като прави запитвания на правителството, комиссаритъ, разбира се, ще му отговарятъ. Тогава, азъ незная защо необадятъ тѣ на Г-на Дир. на Финанситъ да се намѣри тука.

Юруковъ: Тѣй като нѣкои Г-да настоятелно казватъ, че правителството имало комиссари, азъ ще направя запитванието си.

Дир. Кръстевичъ: Г-нъ Юруковъ има да направи интерпелация. Каза се, че правителството имало комиссари. Истина, има ги, но понеже несме по тая часть работили и несме въщи, ние нѣмаме толкова добри познания по тая часть, колкото Директорътъ на Финанситъ Г-нъ Странски, който е натоваренъ отъ Орг. Уставъ да се занимава исклучително съ тия работи. Заради това, когато дойде той, нѣка Г-нъ Юруковъ направи интерпелацията си.

Юруковъ: Тогава отлагамъ мѣсто запитване за бѣдѣщото заседание, и ако и тогава Г-нъ Дир. на Финанситъ не дойде, то ще иматъ мнозина право да мислятъ, че той макеусъ бѣга, тѣй като четире заседания ставатъ отъ какъ съмъ казалъ за запитванието си, а той нестои тукъ да отговаря.

Прѣдсѣд. Запитванието на Г-на Юрукова остава за бѣдѣщото заседание.

На дневний редъ дохожда запитванието на Г-на Матакиева, относително непокорнитъ помашки села въ Родопскитъ Планини.

Матакиевъ: Г-да! Азъ още она день направихъ своето запитване, извѣстно е вече на всички ви и азъ вѣрвамъ, че сега може да ми се отговори. Наистина до една стѣпень ми се отговори, но както азъ, тѣй и почитаемитъ ми събратия не останаха твърдѣ задоволни отъ отговора, който се даде вкратцъ. Помнятъ събратията ми, че се отговори, че правителството е водило дълги прѣписки по тоя въпросъ, че се правили разни затруднения на нашето правителство и че наскоро ще се постѣпи енергически, тѣй щото вѣроятно е

че тоя въпросъ наскоро ще се свърши. Азъ мисля, че Г-нъ Директорътъ на Вжтр. Дѣла, който сега присъства тукъ — вчера го нямаше — ще може да даде по-подробни разяснения върху тоя въпросъ, и освѣнъ това пада му случай да искаже някои свои въззрѣния по тоя важенъ въпросъ. Азъ мисля, че неще да бжде злѣ ако се ограничи да неправа запитванието си отново прѣди да чуя отговора на Г-на Дир. на Вжтр. Дѣла, но все таки ще кажа вкратцъ нѣщо.

Моето запитване бѣше: коя е причината, дѣто пограничнитъ на южната страна на Ист. Румелия села, които влизатъ въ границитъ на нашата областъ, не се окупирайтъ отъ нашитъ власти? Защо не е станало това, и има ли намѣрение правителството да ги окупира или не?

Дир. Кръстевичъ: Г-нъ Матакиевъ, не е да незнае, че тоя въпросъ се подигна още въ първата сессия на Обл. Събрание, когато се гласуваше единъ законъ за территориалното подраздѣление на областта. Тогава, както вѣрвамъ да помните, за непредадени тѣ села стана дума; защото както знаете Г-да, и чули сте, и Г-нъ Матакиевъ повече може да го каже, правителството се е грижило отъ началото и сега още повече се грижи за прѣдаването на тия двадесетъ села, но какво да прави правителството, горкото правителство, когато Портата необръща внимание.

Тия непредадени села Г-да сж раздѣлени на двѣ категории: първо, четире села, които принадлежатъ на Татаръ-Пазарджикскій департаментъ, и второ, 16 села — на Пловдивскій департаментъ. За първитѣ четире села, освѣнъ обикновенитѣ прѣписки които ставаха постоянно по тоя въпросъ — работило се е особено и съ Одрянския валия, а освѣнъ това зеха се и някои особенни мѣрки. Портата благоволи единъ пѣтъ да заповѣда на Солунскій валия, да проводи Сересскій мютесарифъ нарочно, за да прѣдаде тия 4 села. Споразумѣхме се и ние съ Г-на Найденова Татаръ-Пазарджикскій префектъ, проводихме него заедно съ единъ благороденъ и достопочитаемъ турчинъ и други нѣкои комиссари, жандарми и командири. Проводихме тия лица тогава, когато вече имяхме извѣстие, че ще отидатъ и отъ Сересъ. Сересскій каймакамъ и съ него единъ командантинъ за прѣдаването на тия четире села. Огиватъ тѣ отъ тамъ и нашитъ отиватъ отъ тукъ, но не съ военна сила, защото можаше да се мисли, че налагаме своята власть съ сила и оръжие, а не съ споразумѣние съ Вис. Порта, която като по-високо началство, трѣбваше да ни ги прѣдаде.

Ако е тукъ Г-нъ Найденовъ, който бѣше членъ на тая експедиция, ще каже по-добрѣ, какъ бѣше тая работа. Г-нъ Матакиевъ можеше да се спиракаже съ Г-на Найденова, и да му прикаже тия работи отъ край до край за да ги чуе по-добрѣ. Като отишли тамъ, тѣ си помислили, че се намиратъ въ едни душмански мѣста — да рѣчемъ така — и кждъ се обрънатъ мислятъ, че сж окружени отъ душмани и незнаятъ какво ще направятъ. Вече отъ подозрѣние ли, отъ страхъ ли, незная отъ какво, въ такова положение се намѣрили. Може да сж били излѣгани, но както и да е, тѣмъ тѣй имъ се видѣло. Както и да е, отишли на едно село, което било най-близо до границата. Чакаха да дойдатъ хора отъ турската страна, чакаха, чакаха и дочакаха ги. Дошли. Като дошелъ Сересскій мютесарифинъ, който билъ арнаутинъ, казалъ на нашитѣ, че той имъ прѣдава селата, нѣка ги зематъ, нѣка ги покорятъ. Разбира се префектътъ Найденовъ имъ казалъ, че за тая работа, какъ викатъ 4 — 5 души. Сересскій мютесарифъ имъ неправилъ тия 4 или 5 души отъ селянитѣ и казалъ: ще бурада. Селянитѣ се неправили насрѣщу. На ли се прѣдавате? Пита ги мютесарифа. Ехъ прѣдаваме се, казали тѣ. И ония чловѣци които бѣха пратени да прѣдадѣтъ тия села, като направили толкова, отишли си съ мисль, че сж свършили миссията си. И нашитѣ се върнаха. Какво да направимъ сега? — Да искаме данѣкъ. Недаватъ! Негово Сиятелство рапортира официално на Високата

Порта за работата, какъ е станала. Повече какво да се направи? — Нищо. Слѣдъ малко Н. Сиятелство пакъ писа както на Одринския валия, така и на Вис. Порта за прѣдаването на 16-тъ села въ Пловдивския департаментъ, които села принадлежатъ на Ист. Румелия. Одринския валия до нѣкъдъ казваше и казва: ще се прѣдадѣтъ, ще ги викамъ да ги съвѣтвамъ; виждамъ ги човѣцитѣ, съгласиха се, ще се прѣдадѣтъ и другитѣ, евашъ звашъ хеписи оладжакъ. Добръ, днесъ оладжакъ, утрѣ оладжакъ, други день оладжакъ, бокъ.

Сетиѣ се научаваме, че вмѣсто прѣдавание, отива нѣкой си Триградлъ Хасанъ Ага въ тия села и се прѣдставя ужъ като отъ Вис. Порта назначенъ за управитель на тия села. Той распратилъ хора по всичкитѣ непредадени помашки села да имъ кажатъ, че ако се непредаватъ Вис. Порта неще ги остави и още да имъ кажатъ, че той билъ поставенъ отъ Вис. Порта като каймакамъ на тия села. Имала ли е извѣстие Портата или не . . . (Не се чуе). Н. Сиятелство се почуди за това, което се случи. Писа, нѣма отговоръ; писа, нѣма отговоръ. По едно врѣме се каза, че чули нѣкои отъ консулитѣ за тая работа и разпо сѣ говореше за тоя въпросъ. Разбира се хората се интересуватъ и говорятъ. Интересувахъ се и азъ като работата зема такъвъ характеръ, срѣщнахъ нѣкои отъ консулитѣ, случайно, отидохъ при нѣкои и расправихъ имъ работата. Въ последно врѣме, консултътъ на Английското правителство като щеше да отиде въ Цариградъ нарочно — понеже каза, че се интересува за прѣдаването на тия села — поиска да му се каже, каква е тая работа. Послѣ поиска нѣкои по-подробни свѣдения и тѣ му се дадохъ. Отиде като каза: азъ ще направя нѣщо въ Цариградъ. Н. Сиятелство Гл. Управитель не го на-товарвалъ, нито му е говорилъ нѣщо, но той ср. консултътъ, отъ само себѣ си правяше това, види се, че се интересува въ нашитѣ работи. Поискъ свѣдения по тия работи и му се дадохъ и той каза, че ще говори за тая работа да сѣ свърши.

Отиде и дойде. Наистина чухме, че той е говорилъ на посланника си, а последний направилъ дума на Вис. Порта. Научихме се още, че и другитѣ посланници направили дума за това, понеже слѣдъ малко чуваме — но неофициално — че Вис. Порта отговорила, че тия села сѣ прѣддани. Ние, казала тя, ги имаме за прѣддани; ако Румелийското правителство не ги е зело, кой му е виноватъ. Отъ друга страна Портата рѣкла ужъ, че тия села ако се непредаватъ, ще иматъ причини да не се прѣдаватъ, защото въ Ист. Румелия ставатъ много нѣкои работи и затова тамкашното население не е благодарно да се прѣдаде. Тѣй се чуло тамъ. Официално нищо нѣма.

Сега това лошо правителство на Ист. Румелия, като не е толкова лошо за толкова други хора въ областитѣ, какъ може да бѣде лошо за тѣхъ? Но както и да е, ужъ тѣй било. Сега тия села сѣхъ непрѣддани и нѣкои отъ тѣхъ ако и да сѣхъ искали да се прѣдадѣтъ, но понеже Портата е казала, че това не е нейна работа, неискатъ да се прѣдаватъ.

Но какво значи онова, което се научаваме отъ различни рапорти, на надлѣжнитѣ префекти, които официално разказватъ, че прѣди малко врѣме сѣхъ се назначили официално чиновници отъ надлѣжното вилаетско управление за да управляватъ 16-тъ села, да събиратъ данъцитѣ, десятъцитѣ и едно друго и даже единъ отъ тия официални чиновници е писалъ нѣщо на нашия Рупчоский окол. началникъ. Това никакъ не се съгласява съ казаното отъ Вис. Порта, но какъ става, защо става, незнаемъ.

Отъ до тукъ казаното разумѣвате, че правителството е изпълнило длѣжността си; всѣкога я е изпълнявало до колкото е могло и никой немоще да направи повече отъ това, което е направило правителството. Ние говорихме съ много лицѣ, какво трѣбва да се направи за прѣдаването на тия села. Тия села иматъ оръжие, силно сѣхъ въоружени. Ще иматъ зеръ. Види се отъ страхъ, да не би нашитѣ румелийци да отидатъ и да ги из-

биятъ. Все тѣй се извиняватъ тия села Г-да, а другитъ по вънъ тѣхни защитници казватъ, че всѣкой се привардва, когато има страхъ отъ нѣщо. Нашето правителство мисли, че ако иде на сила, може да стане едно облъскване, каквото едно време стана, и на мѣсто добро, ще стане зло; защото колкото право и да имаме днесъ, ще ни кажатъ: вие да не бѣхте отивали. Защо отидохте и се убиха толкова хора. Това да вървате, че ще го кажатъ. По тия причини, нашето правителство не е земало строги мѣрки.

Въ послѣдно време прибѣгнахме до друга една мѣрка. Тия 16 рупчоски неспрѣдани села катадневно дохождатъ насамъ за да купуватъ и продаватъ това и онова. Сега това имъ се възбрани, понеже знаемъ, че тѣ иматъ много голѣма нужда за сношения; запри-тихмѣ имъ всѣкакво сношениѣ, т. е. пушаме ги да дохождатъ насамъ, но да не купуватъ и да не продаватъ, да не внасятъ нито да изнасятъ нищо. Тая мѣрка влезе вече въ дѣйстви-е и се продължава и до сега. Нѣкои знаятъ за нея, нѣкои незнаятъ, но ние публику-вахмѣ, че ако нѣкои иматъ контракти съ жителитъ на неспрѣданиѣ села, а нежаятъ за мѣрката, даваме имъ срокъ до 15 дѣна да се запишатъ всичкитѣ такива търговски сно-шения, защото сношенията се прѣкъсватъ. Но тия хора, т. е. неспрѣданиѣ села, пакъ си дохождатъ и казватъ: «ние не сме криви; ние сме хора, които жѣлаемъ да се пово-римъ, но не ни оставятъ; васъ ли да слушаме или тѣхъ. Нѣка се съгласятъ двѣтъ пра-вигелства, бизимъ ичинъ биръ дѣръ, но да ни кажатъ и единѣ и другитѣ.»

Така вървятъ за сега работитъ. Сега щѣтъ ли да се прѣдѣтъ? — Нежая. Не-щѣтъ ли да се прѣдѣтъ? — На нежая. Правителството, което е могло направило е. Затова друго неостава, освѣтъ да се намѣри нѣкакво сръдство за да се убѣди Вас. Порта, и това ще бѣде най-хубаво.

Матакиевъ: Г-нъ Нейчовъ иска думата, ако обича може . . .

Прѣдсѣдателъ: Г-нъ Матакиевъ има думата като запитвачъ.

Матакиевъ: Тоя въпросъ Г-да отворихъ не толкозъ за да изискамъ отговорѣтъ на правителството, защото както каза Г-нъ Кръстевичъ, не само азъ, но и всичкитѣ мои съ-братия знаятъ какъ е станала тая работа. Доста добръ знаемъ всичкитѣ случки, сѣщеврѣ-менно мисля, че всички сме убѣдени, че относително до дипломатическата частъ и до по-стѣпникитъ, които трѣбваше да земе правителството на Ген. Губернатора въ това отношение, — макаръ и да несъмъ чѣлъ корреспонденциитъ по тоя въпросъ, но отъ другитѣ работи които имаме чѣстѣта да чуемъ и да видимъ — че Гл. Управителъ е постѣпвалъ всѣкакъ енергически по тая работа, и азъ чѣстно мисля, че той е направилъ това, което е трѣ-вало да направи по дипломатическия пѣтъ; но слѣдствията на дѣлата ги виждаме нула.

Азъ, въобще мѣчно ми е да искажа по тоя въпросъ всичко, което има да се иска-же; но както рѣкохъ, азъ неотворихъ тоя въпросъ, за да се укорява правителството за немарениѣ или за неработение по тоя въпросъ, но за да се намѣри единъ начинъ, да се даде край на злото и да поразмислимъ, какъ може да се помогне. Защото азъ положиохъ въпросѣтъ тѣй: кои сѣ причинитѣ за гдѣто до сега не сѣ окупирали тия села. Портата отъ друга страна, както чухмѣ отъ официалната трибуна и както можахмѣ да го знаемъ, че всѣкога ще бѣде тѣй, и въ тоя случай играе дволично. Тя отъ една страна вика: земете ги; но вика ги отъ друга страна къмъ себѣ и имъ праща каймаками, т. е. пра-ща имъ свое управление и тя управлява тия села. Управлява ги Г-да и знаете ли за какво? Знаете ли защо ги управлява? — Управлява ги за да очърни Румелия, че ужъ немогла или нещѣла да ги земе и че затова трѣбвало да се устрои тамъ нѣкакво управ-ление: защото иначе тия мѣста ставали гнѣздо на разбойници. Тя съ това се извинява, когато дойде случай да каже защо ги управлява.

Отъ това виждаме, че на Румелия освѣтъ дѣто и' се отнема материално правото, но

ще доде единъ день — ако отиде работата въ дипломатическия кръгъ — когато тя ще земе единъ укоръ върху си; защото Портата ще каже: «азъ ги давамъ, но Румелия не ги ще; а пакъ азъ нѣма да ги остава така, за да станатъ разбойници.» Но както рѣкохъ, по официаленъ дипломатически и миренъ начинъ, нѣма да се свърши тоя въпросъ. Разумѣва се, че трѣбва по другъ пътъ.

Глаза се още, че пазарджикскій префектъ, като отишълъ тамъ, срѣцналъ се съ единъ чиновникъ на Вис. Порта; ходилъ по селата, разговарялъ се съ кметоветъ на тия села, но видѣли му се тия села като неприятелски и освѣтъ това, чиновникътъ, който билъ тамъ казалъ му: «на ти ги! Земи си ги». И слѣдъ това си отишълъ, а тѣй сжщо и Г-дата, които бѣха отишли на тая експедиция върнали се безъ никакъвъ успѣхъ и безъ да свършатъ въпроса. Сега отъ тукъ ни се казва, че селянетъ, които дохождали тукъ казвали, че тѣ сж хора, които искатъ да се предадѣтъ. . . . (Шумъ. *Единъ гласъ*: отъ страна на експедицията ли говорите?). . . . Моля Г-на Прѣдсѣдателя да каже на тия лица, че ако нещѣтъ да слушатъ, нѣка отидатъ вънка, а азъ ще говоря. — Казвали тия хора, че искали да се предадѣтъ, но незнаели кого да слушатъ, защото който ги управлявалъ него щѣли да слушатъ. И то е тѣй. Азъ зная отъ вѣренъ источникъ, че едно прошение е дадено на нашето правителство отъ едно село за да го земе подъ управлението си, но правителството не е направило това. Защо го не е направило? — Азъ ви казвамъ, че тука е мъжний въпросъ, който не трѣбва и мъчно е на челоуѣка да говори даже за него. Наистина достолюбието и честолюбието като на българинъ, като на румелиецъ и като на депутатъ не би дозволили да се искаже истината, но трѣбва да се искаже за да се свърши въпросътъ.

Спомѣна се, че правителството можаше да земе силомъ тия села. Но то не направило това за да не станатъ нѣкои работи, които да навлекѣтъ укоръ върху тукашното правителство и които вмѣсто добро щѣли да направятъ зло по тоя въпросъ. Азъ мисля, че не е тамъ работата, не е тамъ препятствието. Не е тая точка, отъ която правителството се бои, т. е. да не би да станатъ нередовности въ презиманието. Даже искамъ да вѣрвамъ, че ако съ една редовна експедиция да се окупираха тия мѣста по единъ воененъ начинъ, нѣмаше да станатъ никакви смущения, защото като много хора сж дохождали да заявятъ — освѣтъ прошениято, което се е подало отъ едно село — че желаятъ да се покорятъ, както въобще и отъ духоветъ, които владѣятъ въ ония мѣста, явно е че ония села предъ една добръ организирана сила, нѣма да направятъ никакво съпротивление. Обаче работата е другаде и друго яче. Работата Г-да е тамъ, че ние нѣмаме надѣжда въ себѣ си. Страхъ ни е да отидемъ тамъ и да се опитаме по тоя начинъ да постигнемъ, за да не направимъ фиаско. Затова си мълчимъ и казваме да ни ги предадѣтъ по миренъ начинъ. Това че е тѣй, ако и да ми е жално да го кажа, но съмъ убѣденъ, че всяки единъ отъ насъ ще се увѣри че е тѣй, като поопитаме съ какво се занимава нашето военно управление.

Мене ми се чини Г-да, че щеше да се свърши и тая експедиция много добръ, както се свършиха и много други работи, ако нашитѣ генерали, командианти и капитани се занимаваха повече съ своитѣ работи отъ колкото да обичатъ станцията и доминото; (Гласове: о хо о о!) ако Генералъ Бортвиъ спѣше по-малко отъ 17 часа въ едно денонощие отъ 24 часа; ако подполковникъ Де Тустенъ необичаше да насжекова тоя оня; ако Капитанъ Мерсинъ обичаше повече работата отъ колкото да пълни-джобоветъ си; ако рускитѣ офицери не презираха българскитѣ офицери и ако послѣднитѣ почитаха първитѣ. Ако всичкитѣ глѣдаха работитѣ си по-съвѣстно, нашитѣ работи щѣха да отиватъ по-добръ, защото нашитѣ войници нещѣха да откажатъ тая добродѣтель. Нашитѣ войници сж добри,

послушни и покорни; тѣ сж приемливи на заповѣдитъ; това никой неможе да откаже, но управляющитѣ това тѣло немогжтъ да направятъ нищо и нашето правителство е въ такова положение, щото ни най-малко неможе да се уповава на тѣхъ. За доказателство на това, азъ би попиталъ правителството: да ли нашето военно управление, като отъ толкова време съществува въ Ист.-Румелия, е направило една картинка баримъ за едно мѣсто на тая страна, за едно поне кюшенце на тая областъ, на която варди реда и тишията? Мень се чини, че ако пратимъ войска къмъ нѣкоя страна, тя ще се чуди и ще се мъчи да узнае отъ кѣдъ трѣбва да замине. Никой не е видѣлъ тоже и мѣстата на непокорнитѣ села и никой не знае отъ гдѣ ще замине за тѣхъ. Незнаятъ нито мѣстоположението, нито населението, незнаятъ нищо. Ето Г-да гдѣ лѣжи главната причина за не-окупиранието на тия села, и нашитѣ управляющи, нашата милиция е въ таково положение, щото само да ги гледаме, че солдати облечени само заминуватъ насамъ нататъкъ и правятъ разни движения и упражненія подѣ управлението на тѣхнитѣ началници, които само ги гледатъ, какъ ще маршируватъ къмъ тѣхъ. Ако това не е така, нека ми кажатъ и азъ ще бѣдѣ първъ, койго ще имъ благодаря; но азъ вѣреамъ и съмъ твърдо убѣденъ, че това е тѣй.

Г-да! Ние имаме войници—срамъ ми е да го кажа, но немога да го неказвамъ — които да служатъ само за слуги и караули. Това военно тѣло неможе да се употреби въ никаква друга работа, защото то нѣма никакви началници и ръководители, и неговото управление е нищо. Именно затова подигнахъ тоя въпросъ, защото казвамъ ви, че додѣто положението на нашата войска е такова, нашето правителство, при най-добрата му воля, нѣма да изпълни своята задача—да окупира тия села. Нѣма да ги окупира не защото се бои отъ нерѣдовности и смущения, но защото ще направи фиаско и защото неговитѣ военни началници незнаятъ кѣдъ се намиратъ тия села.

Нейцовъ: Г-да! Огнорително четиритѣ непокорни села ще кажа, че Областното правителство, като ученикъ на Вис. Порта, въ много отношения трѣбваше да знае каква е цѣлата и'. Азъ мисля, че ако нашето правителство бѣше настояло да ги превземе, самиятъ управител на тия села щѣше да ги научи да се негрѣдаватъ. Сега отъ само себѣ си се разбира, че Обл. Събрание съ единъ комисаръ неможеше да наложи своята власть надъ тия села: но ако бѣше проводила единъ комисаръ достолюбенъ и придруженъ отъ 30—40 юнаци съ високи калнаци и щикове нагорѣ, то тия села щѣха да почитатъ тая войска, нѣмаше да правятъ никаква пакостъ и щѣха да се предадѣтъ, щѣха да се покорятъ. Но Обл. правителство нещѣ да се води отъ такъвъ здравъ разумъ, а сега казваме, че грѣшката е въ четиритѣ села. Сега относително 16-тъ села, Портата се основа да прави това ето защо. Защото Обл. правителство, макаръ да е мъчило частнимъ и косвеннимъ образомъ да ги покорн, но не е направило това по начинъ както трѣбваше да го направи. Не му е тукъ мѣстото да давамъ на правителството съветъ за движение, но искамъ да некажа едно мнѣние. Г-да! Обл. правителство имаше два пѣтя, за да дойде до удовлетворителенъ резултатъ. Първиятъ пѣтъ е, да се отправяше до Вис. Порта да иска тия села, да се предадѣтъ на Румелийското правителство. Високата Порта, която е извѣстна въ способността и искуството си да изнамира въчни затруднения за всѣки единъ въпросъ, койго се коснува до нея, тя дѣйствително щѣше да се общае устно да ги прѣдае. Но трѣбваше въ такъвъ случай Обл. правителство да тури единъ срокъ и да каже на Портата, че азъ до тоя срокъ искамъ да ми се прѣдадѣтъ тия села; до тоя срокъ ако Портата не изпълни това, тогава въ Цариградъ имаше прѣдставители на тия сили, които сж ни направили и дали Орг. Уставъ. Тѣмъ можеше да се каже, че еди кои села се падатъ на Ист. Румелия, а еди-кой не ги дава; затова отъ сега нататъкъ Портата трѣбва да знае,

че ще задържахме една частъ отъ данъка, който и' плаща областта, ще задържахме една частъ за смѣтка на непрѣдаденитѣ села. Това бѣше само срѣдството, което можеше да накара Портата да предаде тия села, защото въ Цариградъ и' трѣбвахъ пари. Именно тукъ е погрѣшката.

Из. Х. Петровъ: Като сега за пръвъ пѣтъ чувамъ тоя въпросъ, несъмъ въ положение да критикувамъ мъркитъ земенъ отъ правителството; но азъ вѣрвамъ, че споредъ официалнитѣ обяснения, които ни се дадохъ отъ почитаемата трибуна, областното правителство ще може да оцѣнява високо своитѣ длѣжности, когато се касае работата до такъвъ единъ важенъ и деликатенъ въпросъ. Азъ съмъ убѣденъ, че и моитѣ събратия сж увѣрени въ това; защото селата сж вече наши и защото тѣ като санкционирани отъ сама Европа, веѣкога ще си останатъ на нашата областъ. Сега дохождамъ на другъ въпросъ. Нашата областъ е ограничена съ граници, назначени отъ сама Европа. Въ предѣлитъ на тая областъ е наложено да се плаща на Вис. Порта единъ данѣкъ отъ 250,000 лирл, което количество съ развиванieto на областнитѣ данѣци ще се уголѣмява още. Като направимъ една математическа смѣтка, ще намѣримъ, че на 19,000 души се падатъ 5,000 лири. Следователно ние плащаме данѣкъ на Портата и отъ тия села, които освѣнъ, че не се покоряватъ и неплащатъ нищо, но още повече, понеже сж враждебно къмъ насъ положение и сж въоружени, тѣ държатъ нашата областъ на шрекъ. Отъ това имаме връда 5,000 лири.

Заради това, като препорѣчимъ на правителството всячкитѣ мѣрки за презиманieto на тия села, Събранието има право да рѣши не само за тая година, но и за веѣка изминала, де се задържи за областний ковчегъ по 10,000 лири отъ данѣка, който плащаме на Портата. Иѣка правителството си слѣдва по дипломатическия пѣтъ да си иска правото, а отъ друга страна да си задържа лириятъ.

*Найденевъ: (Гласове: обяснения отъ страна на експедицията!) Но нѣкой пѣтъ Г-да прѣдставителитъ обичатъ да се шегуватъ, но азъ не станахъ за шегъ и за смѣхъ да говоря. Ако искате истината ще ви я кажа и трѣбва да ви я кажа, тъй като моето име се спомнѣхъ като дѣйствующе въ една експедиция. Затова азъ съмъ длѣженъ да дамъ отчетъ за тая експедиция; а да ли нашата военна сила е въ състояние да изправи нѣщо или не, това незная; и да ли тѣхнитѣ началници се занимаватъ съ своитѣ работи и да ли тѣ изпълняватъ своитѣ длѣжности съвѣстно и почтенно, и това не ми е познато, нито му е мѣстото да се разисква тукъ. Азъ ще се огранича върху самия въпросъ.

Миналата година въ време на заседанията на Обл. Събрание, азъ бѣхъ проводенъ да озица въ тѣй нарѣченитѣ непрѣдадени села. Тръгнахме прѣвъ Пещера. Отъ Т. Пазарджкъ до Пещера има само 3 часа, но отъ Пещера до най-последнитѣ непрѣдадено село има 20 часа. Тия 4 села сж разположени на едно пространство отъ 20 часа и азъ незная, ако потрѣбв да се окупиратъ, каква военна сила ще трѣбва да отиде. Тамъ има мѣста непроходими и много опасни. За доказателство на това може да ни служи Спаносъ, който съ 10 души разбойници не може да пробие пѣтя да побѣгне. Моето послание Г-да, небѣше експедиция и оккупация, но бѣше едно послание приготвено заедно съ Високата Порта, която отъ своя страна бѣше испратила Сересский Мютессарифинъ, да направи потрѣбното за предаването на тия села, които споредъ Берлинскитѣ договоръ принадлежатъ въ границитъ на Ист. Румелия. Азъ се отпратихъ придруженъ отъ 12—13 жандарми и отъ Пещерскитѣ и Рупчоскитѣ окол. началници. При срѣщанieto ни на разстояние 16 часа съ Сересский Мютессарифинъ придруженъ отъ 20—30 души войници, той ни каза, че командантинѣтъ останалъ на границата, до която трѣбваше да се отиде. Тога бѣше второто отъ непокорнитѣ села. На излизанieto ни отъ това село, той бѣше довелъ нѣколко души, които не познавахъ да ли сж прѣдадени или не; прѣдстави прѣдъ насъ нѣколко души, които само мѣлчаха. Мютес-

сарифа ни каза, че тия хора приематъ да се покорятъ, ето ги прѣдъ васъ. Ние казахме, хубаво; а когато имъ се поискаха печатитѣ на селото, тѣ казаха, че нѣкой си Триградлъ Хасанъ Ага ги зель въ селото имъ, когато ги викалъ и щель да имъ чете на другия день ферманъ донесенъ ужъ отъ Цариградъ. Слѣдователно, мухтарекитѣ мюхюри били тамъ, т. е. у Триградлията, и заради това тѣ нещѣха да приематъ думата на Сересекій Мютессарифъ писмено. Безъ да се простира повече, чиновникътъ испратенъ отъ Високата Порта, повика ги втори пѣтъ и прѣдъ него и прѣдъ мене и тѣ казаха, че тѣ се покоряватъ, но ги е страхъ да имъ ненаправи населението нѣкаква пакостъ. Когато направихъ бѣлѣжка на тоя чиновникъ да ми прѣдаде самъ селата, защото бѣхъ съ 10 души, той ми отговори, че нѣма по-голяма сила, освѣнъ да ми ги прѣдаде тѣй. Това бѣше второто село и послѣ трѣбваше да отидемъ на третото и на послѣдното село, което е на 20 часа разстояние отъ Назарджикъ. На другия день рано Г-нъ чиновникъ се приготви да си отива. Населението ходише въоружено по улицитѣ. Чиновникътъ на Вис. Порта ни каза: нѣмамъ заповѣдъ да идѣ повече, азъ ще си отивамъ. Сега неостана нищо друго освѣнъ да се върнемъ назадъ.

Има и друго нѣщо. Въ послѣдната переписка съ консулитѣ, поискаха се свѣдения по тая работа. До колкото азъ помня, правителството е отговорило, че тия 4 села въ назарджикскій департаментъ, които села Сересекій Мютесарифъ е грьдавалъ, ние можемъ да ги смятаме за предадени, но има други 16 села въ пловдивскій департаментъ, рупчоска околия, въ които има хора, които ги управляватъ нѣкои административни чиновници; ако Вис. Порта благоволи да предаде тия 16 села въ рупчоската околия, то тогава 4-тъ села въ пещерската околия твърдѣ лѣсно ще се зематъ, защото тия послѣднитѣ дѣйствително заявиха, че сж благодарни да се съединятъ на областъта, по казватъ: намъ ни проводиха управитель, зематъ ни десѣтъкъ, разни други данъци и не ни оставятъ, т. е. прави се всичко това отъ 16-тъ села въ рупчоската околия.

Слѣдователно, азъ искамъ да кажа, че за да земе правителството тия села съ военна сила, трѣбва по-напрѣдъ да забѣлѣжи, че тия 4 села сж 20 часа на югъ и пѣтищата за непокорнитѣ села въ рупчоската околия сж непроходими и каквато сила и да се употрѣби, никой пѣтъ прѣдаването не ще стане. Ако ли Обл. Събрание рѣши да стане това по тоя начинъ, то е другъ въпросъ; но колкото за срѣдствата по миренъ начинъ тѣ сж исчерпани. Всичкитѣ мърки по миренъ начинъ сж зети; всичкитѣ консулства знаятъ работата отъ край до край, а тѣй сжщо и Високата Порта. Сега остава това: ако В. Порта ги предаде по миренъ начинъ, добръ; ако ли не, тогава може да се употрѣби военна сила.

Ив. Ст. Гешовъ: Въпросътъ е исчерпанъ Г-да, защото има много въпроси, за които многото наше ураторствуване, негодувание и избѣличаване на нѣкои и други лица произвежда чувства на скръбъ и жалость; тѣй щото неволно ще принудимъ тия хора да отидатъ да ударятъ вече по единъ камъкъ на Родопскитѣ гори, за да докажатъ, че не може да се направи нищо повече.

Съчувствувамъ на думитѣ на Г-на Матакиева, но работата е, че слѣдъ изясненията на Гл. Секретаръ, и исказанитѣ думи на Г-на Найденова, върху родопската експедиция, мисля, че въпросътъ е исчерпанъ и прѣдлагамъ да се мине чисто и просто на дневний редъ.

Колкото за прѣдложението на Г-на Х. Петрова има да кажа, че най-послѣ ще дойде времето, когато ще се исплатимъ съ Вис. Порта и да ни останатъ да и' даваме само 10,000 лири; но такова едно време е още далечъ и едва ли нашитѣ синове ще бѣдѣтъ въ нашата камара, когато ще се отплатимъ на Портата до 10,000 лири, които ще прихванатъ за тая смѣтка. Затова азъ ще помоля Г-на Хаджи Петрова да си отгѣгли прѣ-

дложението и да се негрижи, че ще можемъ тѣй наскоро да се отплатимъ на Портата, щото да неостанатъ 10,000 лири да задържимъ за смѣтка на непредаденитъ села; защото Г-да ние всекога ще дължимъ на Портата, по едно количество, което ще бѣде достатъчно да си задържимъ по 10,000 лири за 10 год. затова азъ прѣдлагамъ да минемъ чисто и просто на дневний редъ.

Нейчовъ: Искамъ думата! (*гласовъ*: исчерпано е! Шумъ и нетърпение.) Една забѣлѣжка Г-да! Само двѣ думи! (*Гласовъ*: исчерпано е!) Само двѣ думи искамъ да кажа!! (*Прѣдсѣдателъ*: Г-нъ Нейчовъ! Нѣмате думата!) (*Гласове*: исчерпанъ е въпросътъ!!) Не е исчерпанъ въпросътъ Г-да! Само три думи!

Прѣдсѣд: Понеже има прѣдложение да се мине на дневний редъ, азъ искамъ да се съобрази съ правилника.

Нейчовъ: Имамъ право да говоря! Азъ съмъ депутатъ! Исканъ прѣдварително думата! Азъ съмъ Панагюрски депутатъ! Искамъ думата. (Смѣхъ. Шумъ.)

Прѣдсѣд.: Съвѣщавамъ се отъ Събранието. Който считатъ въпросътъ за исчерпанъ да станатъ прави. (Болшинство.)

Нейчовъ: Това е пристрастие. На други даватъ по два пжли, а на мене недаватъ! (*Гласове*: да каже двѣ думи!)

Прѣдсѣд.: Имате думата Г-нъ Нейчовъ.

Нейчовъ: Г-да! Почитаемий Г-нъ Нейденсъ казва, че се съмнявалъ за неспособността или способността на жандармерията. Г-да! Да нѣмате съмнение. Тѣхнитъ началници сѣ най-неспособни и тѣ нещѣтъ да наложатъ волята си на своитѣ солдати или жандарми да почитатъ жилището на хората. (*Гласове*: на прѣдмѣта!) Тогава какво можемъ да чакаме такива хора да свършатъ работата на областта? (*Гласове*: исчерпано е!)

Юрковъ: (*Гласове*: исчерпано е!) Ние нѣма да разискваме тукъ за нашата войска, защото се упитахме съ нея за уловяването на Спаноса, та затова нѣма нужда да разискваме тука за способността или неспособността на началницитъ и'.

Колкото за непокорнитъ села, чини ми се, че не е врѣме да се занимаваме съ тѣхъ. Колкото за въпроса за експедицията, азъ мисля, че съ печати не се прѣзиратъ села и ако експедицията е мислила тѣй, тя е била излъгана; защото села не са прѣзиратъ съ печати, а съ войска. Но ние такъва сила можемъ ли да употребимъ или не? Тамъ е въпросътъ. Наистина, въпросътъ е важенъ. Лани Вис. Порта ги прѣдаде, като каза че ще проводи 60 души и ние да проводимъ 25 души; но съ 60 и 25 души, толкова села немогѣтъ да се прѣземѣтъ. Сега остава да видимъ, Портата съгласява ли се да ги прѣземемъ съ сила; да ли по тоя начинъ прѣзирание не ще произлѣзе бунтъ; какво ще бѣде положението до прѣзиранието на селата? Ето въпроса, съ който трѣбва да се занимаемъ тукъ. Послѣ, мисли ли Събранието, че могѣтъ да се платятъ толковъ пари за разноси и да ли Портата ще склони на това? А колкото за важността на въпросътъ за прѣдаването на тия села, никой неможе да я откаже; но трѣбва да се търси лѣкъ, а не да се обвинява милицията.

Д-ръ Янкуловъ: Г-да! Ще кажа нѣколко думи върху тоя въпросъ. (*Гласовъ*: исчерпано е! Шумъ.) Азъ имахъ честта да поговоря и въ миналото заседание върху тоя прѣдмѣтъ и за това сега ще бѣда краткъ.

Г-да! Да седнемъ сега и да расправаме надълго и на широко, какво ще направи Портата, ще бѣде напраздно, защото ние си го знаемъ както двѣ и двѣ четире, че не можемъ да чакаме нищо отъ нея. Трѣбва да се зематъ мѣрки Г-да, мѣрки. Мѣрките-които прѣдлага Г-нъ Матакневъ, ние ги имаме за 25 години, защото имаме да даваме на Високата Порта 200,000 лири. Другата отъ прѣдлагаемитъ мѣрки или военна сила,

нѣмаме или неможемъ да я употребимъ, защото пакъ ние ще станемъ криви сѣтиѣ. Каквото и да стане, хубаво или лошо, ние ще бждемъ криви. Слѣдователно да приземеме селата по тоя начинъ, не ще бжде добро и право; защото такова прѣвземане става бавно, правятъ се разноски и ще станемъ лоши. Затова азъ ще прѣдложа друга една мѣрка. Тия села Г-да, правятъ зиманне даване съ нашитѣ мѣста, понеже докарватъ своитѣ произвѣдения тука, като напр. дърва и друго под. които продаватъ въ нашитѣ страни. (Гласове: исчерпано е! Това е вече направено!) Тогава какъ трѣбва да се направи? Мърката земена отъ правителството, трѣбва да се приспособи въ всичкитѣ села и отъ сега нататкъ правителството трѣбва по-енергически да настоява за приспособлението на земнитѣ мѣрки. Само по тоя начинъ правителството ще изпълни своята длъжностъ. Това искахъ да кажа.

Прѣдсѣд.: Моля Г-на Янкулова да направи предложението си.

Матакиевъ: Азъ като земамъ поводъ отъ това, което каза Г-нъ Найденовъ, ще кажа още нѣколко думи.

Отъ самиятъ разказъ на Г-на Найденова излиза, че самото правителство е постигнало малко легко съ тоя въпросъ, когато то е мислило, че съ 60 души турска войска и 15 наши жандарми ще се свърши прѣдаването и прѣзимането на непокорнитѣ села. Ми се чини, че както каза Г-нъ Найденовъ, трѣбзаше милиция и солдати да останатъ тамъ за да държатъ тия села въ перспектива и да пазятъ тамъ спокойствието и тишината; защото Г-нъ Найденовъ каза: оставиха солдатитѣ на границата, а мене оставиха самъ. Той каза още, че селянитѣ казали еднажъ, че се покориватъ, а сѣтиѣ казали, че нещѣтъ да се прѣдаватъ. Азъ пакъ ще кажа, че и да имаше солдати съ чиновникътъ на Вис. Порта, той щѣше да прѣдаде на сила селата на Г-на Найденова, щѣше да си отиде и селата послѣ пакъ щѣха да кажатъ: нещемъ да се покоряваме. Затова, какъ е станало това приемане и прѣдаване на селата неразбирамъ.

Каза се още че главната причина за непрѣдаването на тия села била, че понеже въ тия села имало нѣкои размирици и тия размирици размирявали мирното население и го надумвали да се непокорява. Но азъ мисля, че правителството не ще направи всеобщо прѣвзимане, т. е. не ще прѣвземе изведнажъ всичкитѣ 20 села, но то ще ги превземе едно по едно и работата е свършена. А тѣй просто съ искание отъ Вис. Порта, неразбирамъ кога и какъ ще се презематъ, кога и какъ ще се прѣдадѣтъ отъ Портата на нашето Правителство. Азъ мисля, че трѣбва да се тури тамъ едно малко управление за да се убѣдятъ хората, че не ги прѣзиматъ за смущение, а за да се пазятъ тишината и ще се свърши въпросътъ.

Азъ неискамъ да правя никакво предложение, защото предложението е направено лани, да се зематъ мѣрки за да се направи тамъ нѣкакво управление; заради това всѣко предложение е излишно. Азъ отворихъ тоя въпросъ, само да ви кажа, че работата е злъ, защото правителството не е рѣшило да се зематъ по-рѣшителни мѣрки. (Гласове: исчерпано е!) Нѣкои Г-да казватъ, че въпросътъ е исчерпанъ; но това непоказва друго, освѣнъ че се боимъ отъ такива важни въпроси. Но Г-да! Това не е нашата мисия. Нашата мисия е, че като харчимъ $\frac{1}{3}$ отъ бюджета за войската и се чудимъ отъ гдѣ да допълнимъ бюджета си, трѣбва да знаемъ защо ги харчимъ. Харчимъ, харчимъ, и отъ друга страна неможемъ да си послужимъ съ това тѣло ни най-малко. И какви мѣрки трѣбва да се зематъ, когато работата дойде до тамъ? — Ние мълчимъ, боимъ се, неискаме да говоримъ, неискаме даже да отворимъ въпросъ. За това, азъ полскахъ да възбудя вниманието на почитаемиѣ ми събратия за да се позанимають по-сериозно съ тоя въпросъ.

Прѣд.: Г-нъ Матакиевъ неправи никакво . . . Г-нъ Найденовъ има думата.

Найденовъ: Азъ незная защо ми се недава думата, когато имамъ право да гово-

ря два пѣти, тъй като много се интересувамъ по тоя въпросъ. Искамъ думата да отговоря.

Прѣдсѣд.: Запитвачтъ е задоволенъ и разискванията сж сключени. (*Гласове*: въпросътъ е исчерпанъ!)

Секретарьтъ ще прочете предложението на Г-на Д-ра Янкулова.

Секр. Гуневъ: (Чете:) «Обл. Събрание, като одобрява мъркитъ на Правителството земенъ на послѣдъкъ за покоряването на непокорнитъ села въ Родопскитъ планини, минува на дневний редъ.»

Прѣд.: Подкрѣпя ли се това предложение? (Подкрѣпя се.)

Воденчаровъ: Г-да! Азъ съмъ противъ такова едно прѣдложение, защото доста много се говори по тоя въпросъ и трѣбва да го оставимъ безъ да правимъ нѣкакво прѣдложение, и отъ друга страна, споредъ мене не трѣбва да се приеме това прѣдложение и за това, че не трѣбва да благодаримъ правителството за земенитъ мърки, защото то бѣше длъжно да ги земе за да се свърши въпросътъ по-скоро. Отъ третя страна, не трѣбва да приемаме такова едно прѣдложение и за това, защото между земенитъ до сега мърки отъ правителството влиза и мърката за експедицията на Г-на Найденова, която експедиция нищо не е извършила и слѣдователно не можемъ и не трѣбва да благодаримъ за такива мърки. (*Гласове*: исчерпано е!) (*Найденевъ*: искамъ думата Г-не Прѣдсѣдателю!) Заради това азъ прѣдлагамъ да се мине чисто и просто на дневний редъ.

Найденевъ: Азъ незнай Г-не Прѣдсѣдателю, какъ недавате на единъ чловѣкъ да говори, когато го нападатъ.

Прѣдсѣд.: Немогж да Ви дамъ думата прѣди да Ви дойде реда. Думата има Г-нъ Величковъ:

Величковъ: Отстъпямъ думата си на Г-на Найденова.

Прѣдсѣд.: Тогава има думата Г-нъ Д-ръ Хакановъ. (*Гласове*: исчерпано е!)

Д-ръ Хакановъ: (*Гласове*: отстъпите думата на Г-на Найденова.) Неотстъпвамъ думата си. Ще говоря; но ако Събранието се произнесе, че въпросътъ е исчерпанъ, азъ нѣма да говоря. (*Гласове*: исчерпанъ е въпросътъ! Шумъ).

Прѣдсѣд.: Турамъ на гласоподаване: които считатъ въпросътъ за исчерпанъ да станатъ прави. (Болшинство).

Ив. Ст. Гешевъ: Да се мине чисто и просто на дневний редъ. Това бѣше моето прѣдложение.

Прѣдсѣд.: Г-да! Г-нъ Ив. Ст. Гешевъ прѣдлага да се мине чисто и просто на дневний редъ. Подкрѣпя ли се това прѣдложение? (Подкрѣпя се.) Които одобряватъ това прѣдложение: да се мине чисто и просто на дневний редъ, да станатъ прави. (Болшинство).

На дневний редъ дохожда: запитването на Г-на Д-ра Дагорова по инспекцията на Щаба. (Единъ гласъ: нѣма Генерала!) Думата има Г-нъ Дагоровъ.

Д-ръ Дагоровъ: Г-да! Завчера направихъ запитване относително инспекцията на Щаба. За запитването, което направихъ по тоя въпросъ, почитаемото правителство или правителственнитъ комиссари казаха, че когато едно запитване се касае за злоупотребления и други нѣкои инспекции, то трѣбвало да се докажатъ тия нѣща съ факти. До колкото можахъ събрахъ факти и при всичко, че днесъ съобщихъ за това запитване на Г-на Началника на Милицията и Жандармерията, обаче той неблаговоли да присѣдствува сега тукъ. Зарадъ туй, азъ неволно съмъ принуденъ да отложя моето запитване. (*Гласове*: Ген. Стрекеръ е въ бюфета!) Но както и да е, азъ питамъ предварително почитаемата трибуна да ми даде разяснения, относително до инспекцията, която е направена миналата година по разрѣшение отъ Н. Сиятелство Гл. Управитель, по което разрѣшение Г-нъ Дир. на Финанцитъ бѣше назначилъ една комиссия, която комиссия слѣдъ много

изследвания и издирвания е направила, разумѣва се, своите заключения. За това азъ желая да зная, що е направила тая комиссия и каква е резолюцията на тая инспекция, която е станала миналата година въ Щаба. (*Гласове* : изгорѣха книгитѣ въ Щаба).

Дир. Д-ръ Странски : (*Гласове* : На трибуната !)

Прѣдсѣд. : Имате думата като Директоръ на Финанциитѣ.

Д-ръ Дагоровъ : Искамъ да кажа, че неискамъ отговоръ отъ Дирек. на Финанциитѣ.

Дир. Д-ръ Странски : Искамъ да кажа . . . (*Гласове* : Отъ трибуната ! Отъ трибуната !) отгглямъ си думата.

Величковъ : Искамъ думата за Г-на Дир. на Финанциитѣ . . . (*Шумъ не се чуе.*)

Дир. Д-ръ Странски : (*Отива на трибуната. Ржкоплѣскания.*) Ако искахъ думата, когато бѣхъ на мѣстото си, азъ искахъ да отговоря не на това запитване на Г-на Д-ра Дагорова, защото това негово запитване се отнася до Началника на Милицията и Жандармерията ; а тѣй като Началникътъ го нѣма, то мисляхъ да кажа да се отложи за друго засѣдание. Азъ поискахъ думата да кажа само това, което зная и което се отнася до мене.

Инспекцията на Щаба бѣше назначена да стане отъ Дирекцията на Финанциитѣ. Дирекцията на Финанциитѣ бѣше прѣдписала на единъ инспекторъ да отиде въ Щаба да ревизира ковчежничеството на Щаба на Милицията и Жандармерията. Да ревизира и смѣтки и всичко. При разглѣжданieto на дѣлата отъ инспектора, оказали се нѣкои нередовности въ държанието на тия смѣтки въ ковчежничеството на Щаба. Тия нередовности се глѣдали отъ Щабътъ като несществуващи и не ги считали даже за сществуващи. Въ това врѣме Щабътъ искаше да се разглѣдатъ тия смѣтки не отъ инспектора, но отъ мене. Г-нъ Главний Управителъ одобри това мнѣние на Щаба и заповѣда на Дир. на Финанциитѣ и на Началника на Милицията, която комиссия да разглѣда нередовноститѣ. Дирек. на Финанциитѣ неможаше да назначи никой другъ членъ, освѣнъ инспекторътъ на Финанциитѣ. Тя назначи него. При ново разглѣждане ковчежничеството на Щаба, показва се онова, което по-напрѣдъ. (*Дохожда Генералъ Стрекеръ.*) Освѣнъ нередовноститѣ, които произлизаха неумышленно, намѣриха се нѣкои нередовности, които влечатъ слѣдъ себѣ и отговорности и загуби. Това бѣше една сума отъ 93 лири които се оказаха като загуба отъ страна на Дирекцията на Администрацията на Щаба. Казанный Директоръ признава тая сума но казва, че понеже смѣткитѣ сж водени съ разни видове монети за които е имало разлика въ пияцата ; понеже имало разна ажно и при исплащанieto трѣбвало да плаща нѣщо, и най-сетнѣ понеже е имало нѣкои монети, които е трѣбвало да се промѣнятъ съ други, то по всичкитѣ тия причини е произлѣзла тая врѣда.

Слѣдвателно, работата като бѣше така, правителството неможеше да направи друго освѣнъ да наложи на Началника на Администрацията да исплати тая сума. Като му се наложи да исплаща това, той направи рапортъ до своя началникъ, рапортъ който е прѣпратенъ до Н. Сиятелство, и се моли щото тая сума да я исплаща, малко по малко. Незная, нѣмамъ официални свѣдения прѣдъ себѣ си, но до колкото помня, мисля, че Н. Сиятелство одобри тоя начинъ исплащанние.

Това е всичкото, което имахъ да кажа.

Д-ръ Дагоровъ : Тѣй като Генералътъ дойде, и като имамъ предъ видъ исказанитѣ отъ Г-на Дир. на Финанциитѣ думи, азъ ще се помѣча да докажа, че дѣйствиелно Г-нъ Инспекторъ — до колкото имамъ частни свѣдѣния — презъ инспекцията не е намѣрилъ никакви такива непрѣдвидени сумми и злоупотрѣбления, които да сж въ състояние да го оправдаятъ, както почитаемий Г-нъ Дир. на Финанциитѣ си позволи да каже. Може би Началникътъ на Администрацията на Щаба да се е оправдалъ, но азъ оставамъ

това на страна. Азъ просто ще ви приведа 12 факта, които не сж нищо друго освѣтъ прости и чисти злоупотребления.

Г-да! тукъ думата не е, че се е намѣрила една неоправдана сума, една малка сума отъ 30 — 20 лири, но тукъ се касае до друго едно нѣщо. Шомъ инспекцията, испратена отъ Дир. на Финанциитѣ за да ревизира ковчежничеството на Щаба, е направила своя рапортъ и е дала своитѣ заключения, азъ питамъ Г-на Генерала: да ли дѣйствително Началникътъ на Администрацията на Щаба и Ковчежникътъ на Милицията; да ли дѣйствително при ревизиранieto на книгата се е указала нѣкаква сума недоимъкъ или злоупотребления. Да ли е имало такова нѣщо или не? Туй искамъ Г-нъ Генерала да ми каже. Ако дѣйствително, тая сума е била незаконно издадена отъ ковчега, и ако комиссията я е намѣрила за незаконно издадена, то какви мърки е зель Г-нъ Генералъ; защо оня чиновникъ, който си е позволилъ да направи такова прѣстѣпление стои и до днесъ на своето мѣсто и чинъ, и дѣйствително, какъ счита Г-нъ Генералъ тая работа и какво мисли да направи за нея.

Прѣд.: Желаетъ ли Г-нъ правителствениий комиссаръ да говори?

Генералъ Стрекеръ: (Говори на турски.)

Дръ Дагоровъ: Азъ несъмъ удовлетворенъ отъ тоя отговоръ, който почитаемий Генералъ благоволи да ми даде. Зарадъ туй, азъ влизамъ въ подробноститѣ на злоупотребленията, които съмъ могаль по частни свѣдения да исчерпа за да покажа на Събраниято моитѣ исчерпвания и послѣ оставамъ на него да се произнесе, като какъ глѣда той на тая работа.

Г-да! Миналата година се испрати отъ Дир. на Финанциитѣ единъ инспекторъ за да провѣри кассата на Щаба и смѣткитѣ отъ 1-й Мартъ 1880 год. до 4 Августъ сжщата година. При провѣрката — до колкото се научихъ и Генерала и Дир. на Финанциитѣ потвърждаватъ това — при туй провѣряване, когато е отишаль инспекторътъ, най-напредъ Началникътъ на Администрацията и Ковчежникътъ на Щаба се е опиталь да тури на страна една малка торбичка съ 107 лири (Гласове: за да не побѣгне.) Да ли е направиль той това отъ длъжностъ или да не подпадне подъ компетентността на съда, незная; но както и да е, той не е искаль туку тѣй легко да я остави на страна. Най-послѣ като видѣль, че дѣйствително тая сума трѣбва да се каже каква е и да се оправдае, той си е позволиль да каже, че тая сума принадлежи на нѣколко офицери.

Туй мисля Г-да, не е една лъжа, но единъ фактъ, който може би и Г-нъ Дир. на Финанциитѣ да потвърди.

Второто злоупотребление Г-да е туй, че инспекцията, до колкото се научихъ азъ не е могла да намѣри никакви кассови книги, освѣнъ единъ планъ.

Третий фактъ е Г-да, че Г-нъ Дир. на Администрацията и ковчежникътъ на Щаба, вмѣсто законно да авансира 13, 700 гр. той е авансираль 43,000 гр. подъ расписки на офицеритѣ.

4-о. Началникътъ на Администрацията и Ковчежникътъ на Щаба, въ своята трѣбователна въдомость показватъ, че той ежемѣсячно е израсходваль по 12 лири канцеларски разnosки за които нѣма ни единъ оправдателенъ документъ (*Единъ гласъ*: изгорѣли сж). Тогавъ еще небѣше изгорѣль Щабътъ. За тия пари, до колкото можахъ да се науча, Г-нъ Ковчежникъ казалъ, че тая сума му се е отпущала, защото се прѣдвижда въ неговата заплата, т. е. и за заплата трѣвало да получава заплата. До колко тия канцеларски разnosки могатъ да се израсходвать въ Щаба на ковчежничеството на Директора на Администрацията, мисля, че само ония Г-да знаятъ, които сж ходили тамъ и сж видѣли всичкитѣ мобили, книжа и други работи. Отъ тая инспекция, Г-нъ Инспекторътъ на

Финанцинтъ е намърилъ недоимъкътъ 961 гр., която сума самъ Директорътъ на администрацията признава и казалъ, че ще я заплати. Туй е първата инспекция, която е станала отъ Дир. на Финанцинтъ, за да провери сметките на Щаба отъ 1 Мартъ 1880 год. до 1 Августъ с. г. Отъ тия нередовности намърени въ малката каса предизвикало се послъ друго, т. е. друга инспекция. Отъ рапорта на инспектора се предизвиквало, щото Дирекцията на Финанцинтъ е видѣла, че не необходимо, но и нужно било да стане една обща ревизия. Самъ Г-нъ Дир. на Финанцинтъ е съобщилъ това на Гл. Управителъ и Гл. Управителъ веднага предписалъ на Дир. на Финанцинтъ, за да назначи една комиссия, като същевременно казалъ, че ще суспандира за 10 дена и Началникътъ на Администрацията и Ковчезникътъ на Щаба. Тая комиссия се е назначила и когато е ревизирала ковчегътъ на Щаба намърила е първо, че Г-нъ Началникътъ на Щаба е получилъ на 7 Августъ 1880 год. отъ единъ солдатинъ на Пловдивската дружина 472 гр., които той не билъ записалъ въ касната книга нито въ контролното отдѣление имало едно заявление по тая работа. Азъ мисля, че почитаемата Дирекция ще даде по-пръсни, по-подробни и по-точни свѣдения относително тоя въпросъ.

Послѣ, Началникътъ на Администрацията и Ковчезникътъ на Щабътъ е получилъ на 29 Ноемврий 1879 год. отъ 1-а и 2-а Пловдивска Дружина и отъ Учебний Баталионъ 1518 гр., които заедно съ горнитъ правятъ 10,250 гр. Насрѣшу тия 10,250 гр. срѣща се единъ недоимъкъ отъ 724 гр. която сума нефигурира нито въ касната книга, нито контролното отдѣление има хаберь отъ тая работа. Да забравя почитаемото Събрание, че тая сума е дадена за болницата.

Послѣ Капитанъ Головъ е внесалъ въ кассата на 29 Март. 1881 год. 96 гр. отъ единъ конь. И тия пари не сж записани нийдѣ. Командира на Учебний Баталионъ е внесалъ отъ продажбата на коние — види се неджгави — 260 гр. и тѣ тоже не сж записани нийдѣ. Внесени сж въ същата каса на 29 Ноемвр. 1879 год. 27 1/2 гр. остатъкъ отъ отпущнатитѣ отъ правителството 25 лири за поукката на португез. Всички тия горни сумми, за които казахъ Г-да, нито въ касната книга сж записани, нито контролното отдѣление има хаберь.

Азъ се научихъ, че инспекцията като видѣла, че има такива нередовности въ ковчезничеството на Щаба и книгитѣ показватъ пѣкакви недоимъци, зема каситѣ на всички дружини, прави едно сравнение съ каснитъ книги и вижда едно огромно количество незаписано въ кассата, на началникътъ на администрацията, който мислилъ, че не било нужно да се писватъ. Какво е това Г-да, ако не злоупотрѣбления?

Азъ моля Г-на Генерала да ми отговори на тия въпроси, защото ние нежеласемъ да отиватъ нашитѣ пари тѣй.

Послѣ Г-да има 1,700 гр. отъ суммитѣ постъпили отъ 1 Априлий 1879 год. до 8 Окт. с. г. Всичката сума възлиза на 9,320 гр., която не е предвидена, нито въ касната книга, нито въ контролното отдѣление влизатъ.

Но да оставимъ това на страна. Научавамъ се, че Г-нъ Генералъ е позволилъ да се авансиратъ 29,950 гр. и такива аванси ставатъ много често въ Милицията. Отъ тая инспекция Г-да, която е станала и отъ която азъ исчерпахъ много нередовности, които просто и чисто наричамъ злоупотрѣбления, азъ питамъ Г-на Генерала да ми каже, да ли дѣйствиелно тия изложени нѣща сж позитивни, и ако сж позитивни, какви мѣрки е гетъ Г-нъ Генералъ спрямо свои чиновникъ? — Тукъ не е думата, че сж се злоупотрѣбили 1,000 или 2,000 лири; тукъ е работата, че нашитѣ граждански чиновници ако злоупотрѣбятъ нѣколко лири, свалятъ ги отъ служба и затварятъ ги и азъ немога да разбера, каква е тая привилегия на чужденцитѣ, да имъ отваримъ вратата, за да располагатъ съ нашитѣ сумми и

наконецъ да прибѣгваме до едни сръдства като завчерашното, именно когато ставаше транширанieto на закона за чиновническитѣ заплати. Именно затова азъ настояхъ и казахъ, че не е едничкото послѣдно сръдство законътъ за заплатитѣ, за уравниовѣсванието на зъющий бюджетъ. Ето гдѣ е едничката мърка Г-да! Трѣбва да обърнемъ сериозно внимание на смѣткитѣ на Щаба. Послѣ Г-да, трѣбва Обл. Събрание да се произнесе за спиранieto и изважданието отъ служба на всичкитѣ ония чиновници, които явно като двѣ и двѣ четири сж направили злоупотрѣбления. Освѣнъ това Обл. Събрание трѣбва да се произнесе да се тури това управление на здрава почва и трѣбва да земемъ позитивни мърки, за да не отива работата на хаосъ.

Д. Бояджиевъ: Почитаемий ми събратъ Г-нъ Д-ръ Дагоровъ, доста добръ разви своето запитване за нѣкои явни злоупотрѣбления въ Щаба на Милицията и Жандармерията. Злоупотрѣбената сума възлиза на около 9,300 гр.; но азъ мисля Г-да и ви увѣрявамъ отъ душа и сърдце, че ако наший Щабъ е опятненъ само съ 9,300 гр., пакъ би казалъ, че лъжи на розови цвѣтя. Обаче азъ не би се спрѣлъ нито на 9,000, нито на 19,000 лири. Тия пари Г-да, неказвамъ, че тѣ се зематъ направо отъ ковчега, но работи се така, щото като се зема една частъ, даватъ се на други двѣ, три и четири части, за да неказватъ за злоупотрѣбленията. Всичко това става въ ущърбъ на наший ковчегъ. Завчера азъ казахъ, че има злоупотрѣбления, които всѣки день се чуватъ и виждатъ; но тогава почитаемий Г-нъ Директоръ на Просвѣщението стана да протестира на срѣща ми. Стана да ме протестира, секвестира и незная още какво. (Смѣхъ). Но Г-да, пакъ повтарямъ и ви увѣрявамъ, че въ разстояние на двѣ години, $\frac{3}{4}$ отъ търговетъ не сж станали законно. (*Гласове:* на прѣдмета! *Прѣдсед.*: на дневний редъ Г-не Бояджиевъ!) Това е на дневний редъ Г-да! Именно думата ми е за Капитанъ Мерсинъ и азъ ще направя друго запитване върху злоупотрѣбленията на Щаба. Това е на дневний редъ.

До колкото съмъ можалъ да испитамъ било чрѣзъ приятели, било чрѣзъ хора, които иматъ работа съ търговетъ, азъ съмъ разбралъ, че $\frac{3}{4}$ отъ търговетъ сж станали съ злоупотрѣбления и това се извършва чрѣзъ началника или ковчезника на Милицията, Мерсинъ именно. Излиза на търгътъ и какво прави? Зема прѣдварително отъ наддавача една сума пари. Тури му разни пречки. Споразумѣва се по-напрѣдъ съ другъ наддавачъ, отъ когото зема 100 лири бакшишъ, за да докара работата тѣй щото нему да остане търгътъ. Послѣ, сроковетъ прави кѣси, и чрѣзъ това прави разни затруднения на търговцитѣ. И още какво да ви кажа? Додѣ да се почене наддаванието, той докарва търговцитѣ до такова положение, щото мнозина сж казвали: иль аллахъ! Да ти дамъ 100 лири за да си отидѣ. Това е ставало и става Г-да! Да не се сумниавате!

Ето Г-да какви работи ставатъ, а завчера Г-нъ Директорътъ ми каза, да му доведе хората за ушитѣ да ги види и затова азъ му казахъ, че нито съмъ шпионинъ, нито съмъ прокуроръ да ходя да ловя хората за ушитѣ и да ги довождамъ на правителството.

Другъ още единъ примѣръ. Тукъ въ Пловдивъ станаха търгове за ошиванне ботушитѣ. Дали сж се по 17 гр. и 30 пари само за ошиванне, а материята правителствена. Отъ въренъ источникъ зная, че Г-нъ Мерсинъ зель 50 лири, за да даде ботушитѣ на единъ гъркъ по 17 гр. и 30 пари чифта. Единъ нашъ българинъ отишълъ и казалъ, че иска втори търгъ. Станалъ втори търгъ, и вървате ли, че ботушитѣ се отстъпиха на българина, който намаляваше, вървате ли че му се отстъпиха по 10 гр. и 30 пари? Сега какво прави тоя, който ги имаше по 17 гр. и 30 пари? Отива нагорѣ надолу, струва, прави насамъ нататъкъ и му се даватъ пакъ нему съ 25 лири печал-

ба. Но защо се оставиха нему? — Защото той прѣдварително бѣше далъ на Мерсинѣ 50 лири. Подирѣ българинътъ като направи заявление, останаха по 10 гр. и 30 пари чифта; но гъркътъ пакъ прѣдвиждаше нѣщо килипирецъ отъ тия ботуши и нашия българинъ му ги продаде съ една печалба отъ 25 лири. Сега какъ мислите? Нѣма ли пакъ да спечели? Азъ попитахъ единого, какво е това нѣщо за 10 гр. и 30 пари; той ми каза, че тия чизми ще бждатъ съ марка и незная още какви си работи. Ами рѣкохъ азъ, въ продаванието не ще ли се развалятъ маркитъ? — Ехъ какво и да е. Сега всеки може да разбере, че като сж оставени на гърка по 10 гр. и 30 пари, той си смѣта да искара отъ ботушитъ и 50-тѣ лири, които е далъ на Мерсинѣ, и 25-тѣ лири на българина наддавачъ и освѣтъ това догдъ му неостане нѣщо неможе, тѣй щото ботушитъ слизатъ отъ 17 гр. и 30 пари на 7 гр. и 30 пари. За това гъркътъ, за да искара 50-тѣ лири на Мерсинѣ, принуденъ е билъ волею и неволею да ги купи пакъ; а ботушитъ какви ще станатъ Господъ знае. Въ работението ще ги прави каквито иска. Ще туря кори, ексерѣ; ще туря дърва, трѣски и хума. Ще ги лѣпи съ парчета нагорѣ надолу. И иначе неможе да бжде, защото какъ може да предприеме човекъ да прави ботуши по 10 гр. и 30 пари чифта, ако немисли да краде отъ материала и да туря на мѣсто него дѣски? — Разбира се, напрѣдъ се споразумѣватъ съ Мерсинѣ, че съ хума ще се лѣпятъ, съ трески и шума ще се пълнятъ и пр.

И други още много злоупотрѣблениа мога да приведа отъ миналата година. Но ще ми кажете, дай фактъ. Какъ да ви дамъ фактъ, когато самиятъ човекъ, който дава бакшинъ казва: « какво да не давамъ, турятъ ме въ такова положение, щото да ме извадатъ до сѣдилище и азъ щж не щж ще давамъ пари.

Ето, за шапкитъ завчера чухте, какво се говори. 270 аршина шаекъ се зема отъ Щаба и се продава пакъ на Щаба. Зематъ това сукно, даватъ го на единъ други, распредѣлятъ го по толкова руна на шапка и шапкитъ ставатъ по за 3 гроша. Най-сетнѣ работата като излѣзе на мейданъ и Генерала видѣ кѣдѣ ще отиде, зема сукното назадъ. 270 аршина сукно го продаватъ изново, зематъ расписка, зематъ и пари и втори пѣтъ се продава това сукно отъ Щаба на единъ човекъ за да го продава вънка, така щото това сукно стана отъ 270 на 480 аршина. И отъ другагъ го земали да шиятъ шапки и отъ тамъ излѣзе, тѣй, щото 270, аршина докарватъ го на 570 аршина. Отъ това сукно, правиха шапки, струваха пазарлъци, търговии нагорѣ надолу, и пакъ азъ знаа, че и сега още отъ това сукно се намира у единъ човекъ, който го е земалъ отъ Щабътъ; защото това сукно го нѣма другагъ освѣтъ въ една фабрика. Азъ мога да ви увѣря, че сега има до 300—400 аршина сукно въ рѣцѣтъ на хората, които сж го купили отъ Щаба. И други още много нѣща има, за които има факти.

Заради това, да не се види чудно на Г-на Дир. на Просвѣщението дѣто завчера казахъ, че ме е страхъ да недождѣтъ нѣкой день хората да ни изнесжтъ отъ тука, заедно съ хамама.

Воденчаровъ: Г-да! Въ всичкитъ сесии много пѣти се е говорило за злоупотрѣбленията, които ставатъ въ Милицията и Жандармерията, а много и важни запитвания се правятъ. Въ първата сесия се правиха, въ втората се правиха, въ третата такожде и сега пакъ се правятъ запитвания. Правятъ се запитвания, говори се, гърми се, най-сетнѣ станемъ и си отидемъ и работата си остане *ески тасъ, ески хамамъ*. Миналата година направихъ запитване за такова едно нѣщо; другъ направи запитване за сукното; но най-сетнѣ като се казаха нѣколко думи отъ трибуната, ние се задоволихме или не, отидохме си и работата си остана тѣй. Мене ми се чини Г-да, че ако ще правимъ запитвания и запитвания отъ които да произлѣзе нѣкаква полза, ние нетрѣбва да се задоволяваме само съ по нѣ-

колко думи исказани отъ Г-да правителствениитѣ комиссари, но най-сетнѣ ние трѣбва да земемъ полъзни мѣрки щото еднажъ за всегда да се прекратятъ тия злоупотрѣбления, до колкото е възможно. Преди малко Г. г. Бояджиевъ и Дагоровъ исказаха злоупотрѣбления, които и азъ съмъ чулъ. Азъ съмъ чулъ тия злоупотрѣбления по улицитѣ, а не на скришни мѣста. Ще кажа, че азъ зная нѣкои отъ тия злоупотрѣбления, но несъмъ длъженъ да ги кажа, защото ако почнемъ да ги прѣслѣдваме споредъ отоманскій законъ, твърдѣ много трѣбва да се наказатъ виновнитѣ. Ще ви приведа само единъ примѣръ. Когато се дава мѣсото, дружинний командиръ прави смѣтка за двѣ, три пари съ хората. Това е тѣй и азъ като частно лице ви казвамъ, че има дружинни командири, които доводятъ хората и казватъ: тѣй и тѣй ми даватъ ония, които искатъ да зематъ подряда за солдатитѣ. Разумѣва се оня чловѣкъ, който иска да земе хлѣба и мѣсото, той намира случай да даде пари за да остане и нему нѣщо. Тия сж факти Г-да, които сжществуватъ. Положително мога да кажа, че както върватъ работитѣ по военната часть и въ Щаба, отъ 20-тъ милиона, които се харчатъ по тая часть, едва 15 мил. се употребляватъ за да хванатъ мѣсто, т. е. $\frac{1}{4}$ отъ това кръгло число, което излиза отъ населението, отива въ джобоветъ на тоя и оня.

Най-сетнѣ, азъ искамъ да повтора думитѣ на Г-на Бояджиева относително за Мерсинѣ. Говори се за тоя чловѣкъ, че прави разни злоупотрѣбления; че искарвалъ отъ една страна сукно и го продавалъ на друга и пр.; че 400 арш. сукно се намиратъ въ рѣцѣтъ на дюкинджинитѣ, които го сж купили отъ Щаба. Отъ пари, отъ конѣе, отъ сѣдла и пр. и пр. които нѣща Г-нъ Д-ръ Дагоровъ има добрината да изброи въ 12 точки; които злоупотрѣбления инспекцията на финанситѣ доказа, че тия пари намѣсто да се пишатъ въ книгитѣ и туратъ въ кассата, тѣ сж влизали въ джоба на тоя прочутъ Мерсинѣ; когато отъ друга страна не за 9,000 или 19,000 гр. а за 9 гр. злоупотрѣбление, осждаме хората по за 5 години затворъ.

Заради това, азъ предлагамъ да се произнесемъ единъ пѣтъ за всекога тѣй, че Събранието желае, щото тоя чловѣкъ день напредъ да се махне отъ службата си и да се предаде на сѣдъ. Или най-сетнѣ просто да се каже въ лицето на правителството, че ние тоя разбойникъ го нещемъ въ Щаба и работата е свършена.

Из. Ст. Гешовъ: Азъ Г-да, ставамъ да възразя на Г-на Воденчарова, срѣщу една часть отъ предложението му, а именно тамъ, дѣто се касае за сѣдилището, защото азъ Г-да нямамъ вѣра въ сѣдилището, не за друга причина, а затова, че бивший Пост. Комитетъ бѣше рѣшилъ за сжщия чиновникъ да се предаде на сѣдъ и да се осжди споредъ законитѣ на страната. Обаче това нестана. Защо не е станало, незная; но понеже има страхъ да нестане пакъ тѣй, затова азъ би предложилъ да се приеме само главната часть на предложението на Г-на Воденчарова, именно чисто и просто да се испжди отъ службата си. Но съ това, дали ще се свършатъ злоупотрѣбленията? — Тамъ е въпросътъ. Защото споредъ менъ Г-да, колкото се отnosi до въпросътъ на нашата Жандармерия, личитѣ ни убѣждения сж, че каквото и да правимъ, не 5 мил. не 10 мил. но и 100 мил. гроша да харчимъ, пакъ ще отиватъ напраздно и нѣма да хванатъ мѣсто и че не съ исклучването на двамъ трима чиновника ще се исчистятъ и оправятъ работитѣ.

Най-големата причина за това Г-да е, — нѣма никакво съмнение — и самото държавно устройство на нашата страна, за които условия единъ тукашенъ вѣстникъ пише слѣдующитѣ редове: (Чете:.) « Тия сж сжщитѣ ония причини, които ни сж накарали не веднажъ да кажемъ въ сжщитѣ тия стѣзнове, че неможе да има по-несчастно държавно устройство отъ това което е дадено на областта ни и че Румелия като държава е една печална рожба, осждена да тлѣе, да се сканва безнадеждно, безпомощно ».

Азъ съмъ въ отчаение, че не само тоя вѣстникъ, но ако се незематъ и други нѣкакви мѣрки, не само въ редовѣтъ на войската и Щаба на Милицията и Жандармерията, но мѣрки въобще коренни, за да може да се помогне на нашата областъ въ устрояването и; ако се незематъ казвамъ мѣрки не само въ канцелариитѣ, но и вънъ отъ тѣхъ, нѣма да се сполучи нищо Г-да. Защото на всекъждѣ има такива страсти, честолюбия и славолюбия, щото неможе да се узнае кое на кѣдъ е и кѣдъ ще му излезе край. Земете прѣдъ видъ завчерашната сѣдба на капитана Райковича. Азъ зная, че Обл. Събрание бѣше рѣшило да се прѣдаде подъ сѣдъ. Процесътъ трая двѣ години и слѣдъ тия двѣ години Г-нъ Райковичъ се освобождава. Твърдѣ е възможно да е невиненъ чловѣкътъ, но фактъ е, че двѣ години се слѣдва тоя процесъ и послѣ се оправда Г-нъ Райковичъ. Съ това недокача ли се достолѣпнието на правителството и тоя чловѣкъ не е ли въ правото си да подигне сега процесъ срѣщу правителството. Всичко това е така скръбно Г-да, щото азъ вѣрвамъ, че всичкитѣ ми почитаеми събратия скръбятъ.

За това азъ пакъ повтарямъ да кажа, че тоя въпросъ е толкова важенъ, щото за прѣустройството на нашата Милиция и Жандармерия, не трѣбва да се ограничаваме съ изключването само на единъ, двама или трима чиновника, но трѣбва да се загрижимъ по сериозно за земане мѣрки, които колкото е възможно по-скоро да се приспособятъ, за да не би да дойде време щото и 10 и 15 и 25 милиона гр. да не хващатъ мѣсто; за щото по начинътъ по който отиваме сега не 5 мил. както каза Г-нъ Воденчаровъ, но 10 мил. гр. нехващатъ мѣсто. И незнай, но страхъ ме е, че ще дойде време — ако отиваме така — да се лишимъ и отъ Жандармерия, и отъ Милиция, и отъ началство, и отъ всичко.

Заради това азъ подкрѣпямъ и прѣдлагамъ да се приеме предложението на Г-на Воденчарова, но само главната му частъ; а голѣмий въпросъ за устройството на Милицията и Жандармерията да се отложи за други пѣтъ; другоиче да се разисква и да си дадемъ заключението друго-иче.

Стамбуловъ: Отгълямъ си думата.

Д-ръ Хакаповъ: Подкрѣпямъ прѣдложението на Г-на Д-ра Дагоровъ.

Д-ръ Дагоровъ: Азъ нѣма да кажа нищо по това дѣло за което говоря Г-нъ Ив. Ст. Гешовъ, но ще кажа само, че слѣдва потвърждение на моитѣ думи. Вслѣдствие на това, азъ правя това предложенье, което е едничкото срѣдство, чрѣзъ което ще можемъ да дойдемъ една стѣпка камъ една редовностъ въ нашия Щабъ.

(Чете:) «Тѣй като се искааха факти за злоупотрѣблениа направени отъ началника на Администрацията на Щаба, Обл. Събрание дигна всеко довѣрие отъ него, желае да се отчисли тоя чиновникъ и минува на дневний редъ.»

Генералъ Стрекеръ: (Говори по турски и расправя за сукното, че наистина се е продало, защото е било артисало.)

Величковъ: Ще ме извини Събранието ако говоря задразнено, защото вината не е моя. Станахъ да кажа нѣколко думи върху прѣдложениата на Г-да Дагорова и Воденчарова, за които прѣдложения смѣя да кажа, че не сѣ достойни за достолѣпнието на едно Събрание, което каквото и да е малко не е нищо друго освѣнъ Парламентъ. Такива прѣдложения Г-да, турени на гласоподавание, снематъ важноста на нашето достолѣпие и ние се туряме на почвата на чисто административно тѣло. Въ Румелия Г-да, имаме 1,000 чиновника, и отъ тия 1,000 чиновника у 500-тъ могатъ да се намърятъ злоупотрѣблениа. Ако приемемъ това прѣдложение, което се прави днесъ, ние трѣбва утрѣ по разни свѣдения и слухове да махкаме всеки такъвъ чиновникъ и да се прѣдава подъ сѣдъ. Г-да! По тоя начинъ, ние влизаме въ единъ безисходенъ пѣтъ и нашето Събрание безъ да щемъ

ще заприлича на нищо. Ние имаме Директори, поддиректри и други администратори, които ако приемете подобни предложения, всичките стават измѣнени. Азъ би помолилъ Събрание-то прочее да не пребръзва да земе рѣшение, което дѣйствително му се види добро като глѣда само отъ едната страна на работата, безъ да земе въ съображение, че ние нѣмаме данни за еди-кой си чиновникъ, че той е направилъ злоупотрѣблениа; но азъ като глѣдамъ работата и отъ друга точка зрѣния, дохождамъ до заключение, че трѣбва да се отхвърли отъ Събранието всяко подобно предложение и азъ поне всегда ще бѣда противъ такова едно предложение и нѣма да си дамъ гласа за него. Спорѣдъ мене, желаемата цѣль може да се постигне по другъ начинъ по-добрѣ и безъ да поврѣдимъ достойнството на нашето Събрание. Както знаете Капитанъ Мерсинъ е чуждестраненъ офицеръ и контрактътъ съ него трѣбва да се потвърди отъ Пост. Комитетъ, Администраторътъ му и отъ Гл. Управителъ. Ако тоя чиновникъ не е способенъ да занимава длѣжността, която му е повѣрена или пакъ дѣйствително е правилъ злоупотрѣбление, то Пост. Комитетъ може да неподтверди контракта му и ето страната се освобождава отъ тоя чиновникъ. Слѣдователно, ако искаме да се устрои по на врѣме тая частъ, азъ ви моля да прѣпоръчате на правителството, часъ по-скоро да свърже контрактитѣ на чуждестраннитѣ офицери. Тоя въпросъ за контрактитѣ е скандалиозенъ и не му е мѣстото даже да се говори тукъ, но азъ пакъ повтарямъ, че трѣбва да се свържатъ контрактитѣ колкото е възможно по-скоро, за да се оздрави положението на тия офицери, които искаме да задържимъ и да се освободимъ отъ ония които незаслужаватъ да стоятъ въ нашата областъ. Между послѣднитѣ безъ всяко съмнение е и Капитанъ Мерсинъ, не затова че е направилъ злоупотрѣблениа по незнание, защото спорѣдъ това което се каза отъ официалната трибуна азъ немога да се убѣдя че сж станали тия злоупотрѣблениа; но и станали даже тия злоупотрѣблениа, ние сме въ състояние да го махнемъ изъ областта по начинъ правъ, законенъ, по начинъ който е съгласенъ съ достойнството на нашето тѣло и съ важността на онова тѣло, което оставяме тукъ да работи слѣдъ нашето разотивание.

Дир. Д-ръ Странски: Отъ всичко това, което се говори отъ Г-на Дагорова, излиза онова, което казахъ по-напрѣдъ, че наистина при разглѣжданieto на тия смѣтки трѣбва да се разглѣдатъ всичкитѣ пари. Най-послѣ инспекцията намѣри единъ недоимъкъ отъ 93 лири. Това количество излизаше отъ разни мѣста. Указа се, че освѣнъ тоя недоимъкъ констатирани сж се нередовности въ държанieto на смѣткитѣ, но немога да се съглася съ Г-на Д-ра Дагорова, че се е констатиралъ фактъ за злоупотрѣблениа. Щомъ като нѣмаме такъва основа, нѣмаме основи и причини и да прѣдаваме на сѣдъ Капитана Мерсинъ. Комисията казва, че тоя недоимъкъ може да е отъ немарение, невѣдение, погрѣшки или какво да е друго, но не е доказано, че е умишлено злоупотрѣбление. Правителството се е занимавало съ тоя въпросъ за Щабътъ и въ рапортътъ представенъ на Гл. Управителъ, рапортъ който е зель днешний Пост. Комитетъ, който ако бѣше имало такъвъ фактъ, никога нещеше да държи тия хора. Но такъвъ фактъ нѣма, а само немарение и нередовности отъ които неможемъ да заключимъ, че е станало умишлено злоупотрѣбление.

Калчовъ: Азъ мисля, че когато е въпросътъ за отчисляванието на офицери, чуждестранни поданици, Обл. Събрание, твърдѣ лѣсно може да се произнесе. И като е въпросътъ за тоя офицеринъ има и други, за които Събранието трѣбва да се погрижи да се махнатъ; но когато вотираме предложения подобни на предложенията на Г. г. Воденчарова и Дагорова, трѣбва да внимаваме да не ангажираме достойнството на нашето Събрание. Отъ друга страна чудно ми се види, какъ когато толкова депутати казваха че има факти, отъ официалната трибуна се казва, че нѣма факти или не ги счита за достатѣчни. Но прѣдъ Събранието всяки Директоръ е отговоренъ и затова, ако единъ Директоръ каже,

че за злоупотребленията еди-кой си чиновникъ нѣма факти, то нѣка она Директоръ се грижи. Обаче за злоупотребители чужди поданници, правителството твърдѣ лѣсно може да каже на единъ Директоръ, че неиска да подписва контрактитѣ имъ, защото Събранието не-желасе да останѣтъ тукъ и по-добрѣ е да си отидѣтъ такива офицери. Затова Г-да при-вѣнчко, че Пост. Комитетъ е свободенъ да не подписва контрактитѣ на нѣкои офицери, ние пакъ трѣбва да се произнесемъ за нѣкои си отъ тѣхъ за да се свърши работата по-скоро и да се даде край на тия работи. Но да немислите, че съ контрактитѣ ще се свърши работата. Затова понеже тоя въпросъ е единъ отъ най-важнитѣ, то не ще бжде злѣ, ако го отложимъ и да се позанимаемъ съ него въ друго едно заседание.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Калчовъ прѣдлага да се отложи въпросътъ. Подкрѣпя ли се това прѣдложение? (Гласове: подкрѣпя се! Да се отложи!)

Д-ръ Дагоровъ: Азъ Г-да, понеже се интересувамъ като запитвачъ и като несѣмъ задоволенъ, нито отъ изказанитѣ отъ Г-на Генерала обяснения, нито отъ Г-на Дир. на Финан-циитѣ, моля почитаемото Събрание да искаже желание, щото всичкитѣ переписки и рапорти на комисията да се пратятъ въ Събранието за да ги прочете.

Гирджиковъ: Трѣбва да приемемъ прѣдложението на Г-на Калчова да се от-ложи въпросътъ.

Прѣдсѣд.: Подкрѣпя ли се прѣдложението на Г-на Калчова: да се отложи въпро-сътъ? (Подкрѣпя се.) Които сж за отлаганieto на въпросътъ да станѣтъ прави. (Болшинство.)

На дневенъ редъ дохожда прѣдложението на Г-на Нейчова за уравниение курса на па-ритъ. (Гласове: да се отложи!)

Нейчовъ: Искамъ думата.

Прѣдсѣд.: Има предложение да се отложи вашия въпросъ.

Нейчовъ: Искамъ думата да кажа да се тури на идущий дневний редъ едно мое запитвание относително главното прокурорство. (Гласове: да се затвори заседанието!)

Милковски: Искамъ да се запише на дневний редъ едно мое прѣдложение което гласи така: «Да се препорѣчи на правителството, щото отъ сега нататѣкъ, законопроектитѣ да се пращатъ напечатани на прѣдставителитѣ два мѣсяца преди отварянието на сесията.

Прѣдсѣд.: Кога да стане идущето заседание? (Гласове: въ вторникъ!) Има пред-ложение да стане идущето заседание въ вторникъ. Подкрѣпя ли се това прѣдложение? (Под-крѣпя се.)

Ив. Ст. Гешовъ: Въ вторникъ ще се прѣстави на Събранието рапортътъ върху поправителний бюджетъ.

Прѣд.: Моля ви Г-да. Дневний редъ на идущето заседание е слѣдующий:

1. Гласуване изцѣло законопроектътъ за правата и длѣжноститѣ на полицейскитѣ комисари.

2. Прочитание рапортитѣ на комисситѣ.

3. Продължение въпросътъ върху запитванието на Г-на Д-ра Дагорова.

4. Запитвание на Г-на Юрукова за приложението на кадастрътъ.

5. Предложение на Г-на Нейчова за курсътъ на паритѣ.

6. Запитвание на Г-на Нейчова относително главното прокурорство.

7. Предложението на Г-на Милковски за приготовление и испращание законопроектитѣ на прѣдставителитѣ.

(*Единъ Гласъ*: Трѣбва да имаме въ понеделникъ заседание!)

Които искатъ да стане заседанието въ вторникъ да станатъ прави. (Болшинство.)

Г-да! 3-а ал. на 100 чл. отъ вѣтр. правилникъ казва: (Чете:). Специалнитѣ комиссии съставляватъ 15 дня преди затварянieto на сесията една особена комиссия, която прѣгледва смѣткитѣ на Събранието и прѣдставлява рапортъ върху тяхъ.»

За това ще помоля специалнитѣ комиссии да избератъ една комиссия, която да разгледва смѣткитѣ, тѣй като 15 дня оставатъ до затварянieto на сесията. (Гласове: прието.)

(Слѣдва провѣрката.) Засѣданieto е затворено.

(Конецъ въ 6 часа и 15 мин. послѣ пладнѣ.)

Прѣдсѣдатель : *Г. ГРУЕВЪ*.

Секретарь : *Д. П. МИНКОВЪ*

Стенографъ : *ХР. П. КОНСТАНТИНОВЪ*.

